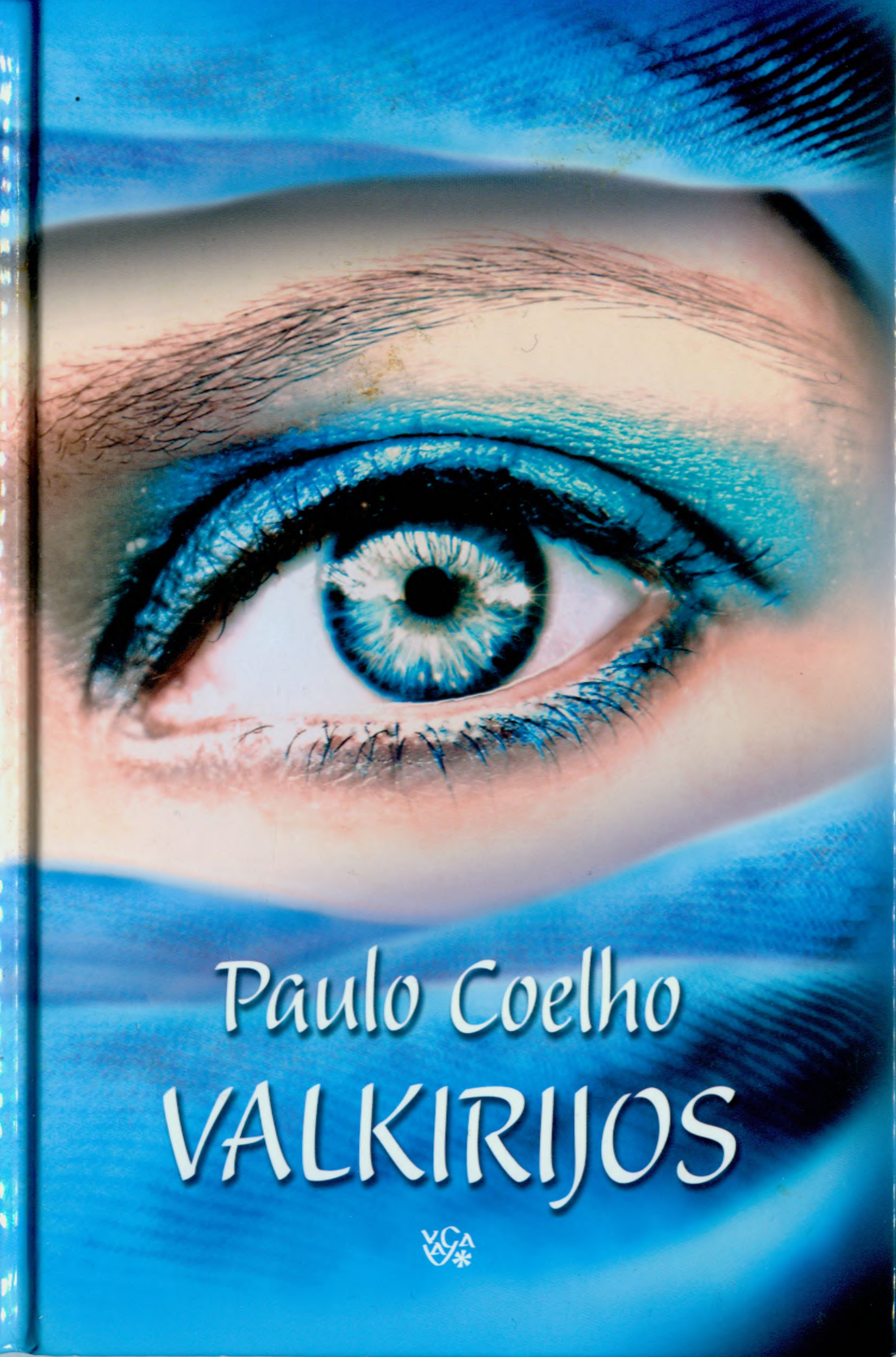

Paulo Coelho
VALKIRIJOS

Paulo Coelho

Valkirijos

Iš portugalų kalbos vertė
VALDAS V. PETRAUSKAS

VAGA

VILNIUS 2010

UDK 869.0(81)-3
Co-38

Paulo Coelho
AS VALKÍRIAS

www.paulocoelho.com

ISBN 978-5-415-02178-9

MARIJA, BE GIMTOSIOS NUODĖMĖS PRADĖTOJI.

MELSKIS UŽ MUS, KURIE ŠAUKIAMĖS TAVO PAGALBOS.

AMEN.

Staiga jiems pasirodė Viešpaties angelas, ir juos apšvietė Viešpaties šlovė.

EVANGELIJA PAGAL LUKĄ, 2, 9

Prologas

Mudu su Ž. susitikome vakarienės Rio de Žaneire, Kopakabanos paplūdimyje. Didžiuodamasis, kaip ir pridera rašytojui, išleidusiam antrą knygą, įteikiau jam savo „Alchemiką". Paaiškinau, kad knygą dedikavau jam, trokšdamas savaip atsidėkoti už viską, ko jis mane mokė šešerius metus, kuriuos praleidome drauge.

Po dviejų dienų palydėjau jį į oro uostą. Jis jau buvo perskaitęs dalį knygos ir atkreipė mano dėmesį į sakinį: „Tai, kas atsitinka vieną kartą, kitą kartą gali ir nebeatsitikti. Tačiau tai, kas atsitinka du kartus, atsitinka ir trečią." Paklausiau, ką jis turi galvoje. Jis man paaiškino, kad jau du kartus turėjau progą įkūnyti savo svajonę, tačiau galų gale ją pražudžiau. Ir padeklamavo Oskaro Vaildo eilėraštį:

Žmogus pražudo tai, kas jam brangu,
Težino tai visi,
Vieni rūsčiu žvilgsniu,
Kiti meiliu žodžiu,
Bailys pražudo bučiniu,
Drąsuolis gi – kardu.

Pasiteiravau, ką jis turi omenyje. Ž. pasiūlė man nuošalioje vietoje atlikti Šventojo Ignaco Lojolos Dvasinius pratimus, pažadinančius žmogui gyvenimo džiaugsmą ir kartu sąžinės balsą, ir aš atsakiau, kad esu tam pasiryžęs.

Tuomet pasakiau, kad svajoju keturiasdešimt dienų praleisti dykumoje, ir jis man pritarė. Pasiūlė man vykti į Jungtines Amerikos Valstijas, į Mohavės dykumą: ten gyvenąs vienas jo geras pažįstamas, kuris galėtų man padėti.

Šio potyrio rezultatas – „Valkirijos". Tai, kas aprašyta šioje knygoje, vyko 1988 metais nuo rugsėjo penktosios iki spalio septynioliktosios. Įvykiai dėstomi nenuosekliai, dviem atvejais griebiausi meninio aprašymo, kad skaitytojas geriau suprastų dėstomus dalykus, tačiau pagrindiniai faktai visiškai tikri. Laiškas, pateiktas knygos pabaigoje, įrašytas Rio de Žaneiro Dokumentų registre, numeris 478038.

Jie keliavo jau beveik šešias valandas. Jis šimtąjį kartą klausė žmonos, ar jie važiuoja teisingu keliu.

Šimtąjį kartą jis žiūrėjo į žemėlapį. Taip, važiuoja teisingai. Nors aplink žalia, netoliese vingiuoja žavi upė, pakelėse auga medžiai.

– Verčiau užsukime į pirmą pasitaikiusią degalinę ir pasiklauskime kelio, – patarė moteris.

Jie važiavo tylėdami, klausydamiesi per radiją transliuojamos senovinės muzikos. Krisė žinojo, kad neverta užsukti į degalinę, nes jie važiuoja teisingu keliu – nors vaizdas aplink ir visiškai kitoks, nei jie tikėjosi. Tačiau ji gerai pažinojo savo vyrą – manydamas, kad ji nemoka orientuotis pagal žemėlapį, Paulas buvo įsitempęs, įtarus. Iškart pasijustų geriau, jeigu pasiklaustų kelio.

– Ko mes čia važiuojame?

– Aš turiu atlikti užduotį, – atsakė jis.

– Keista užduotis, – tarė ji.

Tikrai keista, pagalvojo ji. Pokalbis su savo angelu sargu.

– Tu nori pasikalbėti su savo angelu sargu, – prabilo ji kiek patylėjusi. – O ar nenorėtum truputį pasikalbėti su manimi?

Jis nieko neatsakė, buvo sukaupęs visą dėmesį į kelią: jam nėjo iš galvos mintis, kad tikriausiai važiuoja ne tuo keliu. „Neverta prasidėti“, – tarė ji sau, vildamasi, jog netrukus pasitaikys kokia nors degalinė. Jie išvyko tiesiai iš Los Andželo oro uosto, ir ji būgštavo,

kad Paulas pervargęs gali užsnūsti prie vairo. Jai protas nenešė, kur jie važiuoja.

„Verčiau būčiau ištekėjusi už inžinieriaus“, – dingtelėjo jai mintis. Ji niekaip negalėjo priprasti prie tokio gyvenimo – netikėtos išvykos iš namų, šventų kelių, kalavijų paieškos, pokalbiai su angelais, beviltiškos pastangos sekti magijos keliu. „Jau prieš susitikdamas su Ž., jis turėjo liguistą polinkį blaškytis, viską pametęs, kažkur bėgti.“

Ji gerai prisiminė tą dieną, kai jiedu susipažino. Jie veikiai sugulė, ir po savaitės ji atsinešė į jo butą savo darbastalį. Draugai ją perspėjo, kad Paulas – raganius, ir vieną vakarą Krisė paskambino savo parapijos pastoriui, prašydama pasimelsti už jos sielos išganymą.

Tačiau pirmaisiais bendro gyvenimo metais jis nė vienu žodžiu neužsiminė apie magiją. Jis dirbo garso įrašų studijoje ir, regis, niekuo daugiau nesidomėjo.

Antraisiais metais niekas nepasikeitė, tik jis perėjo dirbti į kitą studiją. Trečiaisiais jis vėl metė darbą (polinkis viską mesti!) ir nutarė rašyti televizijos programų scenarijus. Jai pasirodė keistas toks įprotis – kasmet keisti darbą, bet nieko baisaus neatsitiko: jis rašė, uždirbo pinigų, ir jie gerai gyveno.

Pagaliau, baigiantis tretiesiems metams, jis nutarė – dar kartą – mesti darbą. Nieko nepaaiškino, tik pasakė, kad jam viskas nusibodo, kad nebenori blaškytis, bėgioti iš vieno darbo į kitą. Norįs surasti tai, kas būtų miela širdžiai. Jie turėjo sutaupę pinigų ir nusprendė pakeliauti po pasaulį.

„Automobiliu, kaip ir dabar“, – prisiminė Krisė.

Jie sutiko Ž. Amsterdame: gėrė kavą „Broverio“ viešbutyje, spoksodami į Singelio kanalą. Paulas susijaudino, perbalo, išvydęs aukštą žilaplaukį vyriškį tamsia eilute, tačiau išdrįso prieiti prie jo

staliuko. Tą vakarą, kai jiedu liko vieni, jis išgėrė visą butelį vyno – nebuvo pratęs gerti ir greit apsvaigo, – ir tuomet prisipažino septynerius metus savarankiškai studijavęs magiją (visa tai ji žinojo iš draugų, kurie jau seniai buvo jai viską papasakoję). Šiaip ar taip, nežinia kodėl – jis nieko nepaaiškino, nors ji ir klausinėjo, – viską metęs.

„Prieš du mėnesius, kai mes lankėmės Dachau koncentracijos stovykloje, man pasivaideno šis žmogus", – tarė jis, turėdamas galvoje Ž.

Ji prisiminė tą dieną. Paulas graudžiai verkė, kartodamas, kad girdi save šaukiant, bet nemoka atsiliepti.

„Gal aš turėčiau grįžti prie magijos?" – paklausė jis.

„Taip", – tarė ji nelabai tvirtu balsu.

Po susitikimo su Ž. viskas pasikeitė. Prasidėjo ritualai, pratimai, užsiėmimai. Prasidėjo ilgos, nenusakomos trukmės kelionės su Ž. Prasidėjo begaliniai susitikimai su keistais vyrais ir žaviomis moterimis, apsuptomis virpančios neregėto gašlumo auros. Prasidėjo iššūkiai ir išbandymai, ilgos nemigos naktys ir ilgi savaitgaliai namie. Tačiau Paulas labiau džiaugėsi gyvenimu ir jau nebeketino mesti darbo. Jiedu įsteigė leidyklėlę, ir jis pagaliau galėjo įgyvendinti savo seną svajonę – rašyti knygas.

Pagaliau degalinė. Jų aptarnauti išėjo jauna indėniškų bruožų mergina. Belaukdami, kol ji pripildys baką benzino, jiedu išlipo pramankštinti kojas.

Pasiėmęs žemėlapį, Paulas pasitikslino kelią. Taip, jie važiuoja teisingu keliu.

„Dabar jam nebėra ko jaudintis. Gal bent pasišnekės su manimi", – pamanė ji.

– Ar Ž. tave siuntė čia susitikti su angelu sargu? – neryžtingai paklausė ji.

– Ne, – atsakė jis.

„Puiku, jis man atsakė“, – tarė ji sau, žiūrėdama į vakaro saulės spindulių nutviekstą augaliją. Ji irgi būtų suabejojusi, ar jie važiuoja teisingu keliu, jei nebūtų keliskart pažiūrėjusi į žemėlapį.

Sprendžiant iš visa ko, dar liko daugių daugiausia dešimt kilometrų, tačiau, pažvelgus į kraštovaizdį, dingojosi, kad jų laukia ilgas, be galo ilgas kelias.

– Ž. nesiūlė važiuoti čia, – toliau kalbėjo Paulas. – Jo manymu, tinka bet kuri vieta. Bet aš čia turiu ryšių, aišku?

Kurgi nebus aišku! Paulas visur turėjo ryšių. Tai buvo daugiausia Tradicijos draugijos nariai, tačiau, aprašydama juos savo dienoraštyje, ji vadindavo juos „sąmokslininkais“. Tarp jų buvo daug raganių ir burtininkų, kurie žmonėms neduodavo ramiai miegoti.

– Vieną iš tų, kurie bendrauja su angelais?

– Vargu bau. Ž. kartą – puse lūpų – man užsiminė, kad čia gyvena vienas Tradicijos Mokytojas, išmanantis, kaip dera kalbėtis su angelais. Tačiau visai galimas daiktas, tai tiesiog gandas.

Ko gero, jis nejuokavo. Tačiau Krisė žinojo, kad jis paprasčiausiai galėjo pasirinkti vieną iš daugelio vietų, kur turėjo „kontaktų“. Vietą, tolimą nuo kasdienio gyvenimo, kur galėjo labiau susikaupti, sutelkdamas dėmesį į tai, kas Nepaprasta.

– O kaip tu kalbėsi su savo angelu sargu?

– Nežinau.

„Koks keistas gyvenimas“, – pagalvojo ji, lydėdama akimis vyrą, einantį atsiskaityti su indėne. Žino tik tiek, kad turi pasikalbėti su angelu, ir baigta! Meta darbą, sėda į lėktuvą, dvylika valandų skrenda iki Los Andželo, šešias valandas važiuoja automobiliu iki

degalinės, apsiginklavęs kantrybe, kad galėtų išbūti čia keturiasdešimt dienų, ir tik todėl, jog nori pasikalbėti – ar veikiau pabandyti pasikalbėti – su angelu sargu!

Jis nusijuokė, žiūrėdamas į ją, ir ji nusišypsojo. Šiaip ar taip, nieko baisaus. Jie turėjo kasdienių rūpesčių, apmokėdavo sąskaitas, inkasuodavo čekius, iš mandagumo eidavo į svečius, stengdavosi kantriai ištverti visus sunkumus. Ir vis dėlto tikėjo angelais.

– Mums pasiseks, – tarė ji.

– Ačiū, kad sakai „mums“, – atsakė jis šypsodamasis. – Tačiau šičia aš esu magas.

Degalinės darbuotoja patvirtino, kad jie važiuoja teisinga linkme. Jie važiavo dar dešimt minučių, tik dabar jau išjungę radiją. Kelias pamažu kilo į kalną, bet tik atsidūrę viršuje ir apsižvalgę aplink suvokė, kaip aukštai užsikorė. Šešias valandas jie važiavo palengva kildami aukštyn ir nieko nejautė. Bet pagaliau pasiekė tikslą.

Jis pasuko į šalikelę ir užgesino variklį. Ji pažvelgė atgal, norėdama įsitikinti, ar tikrai taip aukštai atsidūrė: taip, ten žaliavo medžiai, vešėjo augmenija.

Priešais iki pat horizonto plytėjo Mohavės dykuma, bekraštė dykuma, nusidriekusi per penkias valstijas iki pat Meksikos, dykuma, kurią ji tiek kartų matė vaikystėje, žiūrėdama vesternus, dykuma, kur buvo vietovių tokiais keistais pavadinimais kaip Vaivorykštės Giria ir Mirties Slėnis.

„Ji perdėm rožinė“, – tarė sau Krisė, bet nepasakė nė žodžio. Jis žvelgė į tas platybes, ko gero, spėliodamas, kur gyvena angelai.

Stovint didžiosios aikštės vidury, matyti visas Borego Springso miestelis – nuo vieno krašto ligi kito. Tačiau miestelyje trys viešbučiai, kur žiemą apsistoja turistai, suvažiavę pasikaitinti saulėje.

Palikę lagaminus kambaryje, jiedu nuėjo pavalgyti į meksikietiškų patiekalų restoraną. Kelneris ilgokai užtruko juos aptarnaudamas – bandė suvokti, kokia kalba jie bendrauja, ir, nieko nesu-

pratęs, pagaliau paklausė. Sužinojęs, kad jie atvyko iš Brazilijos, prisipažino, jog kaip gyvas nematęs brazilų.

– Dabar matote net du, – nusijuokė Paulas.

Kitą dieną, ko gero, apie tai žinojo visas miestelis. Ne tiek jau daug naujienų būdavo Borego Springse.

Jie pavalgė ir, susiėmę už rankų, išėjo pasivaikščioti po miestelio apylinkes. Paulas norėjo pasižvalgyti po dykumą, pasimėgauti jos kvapais, įkvėpti Mohavės oro. Po pusvalandžio jie nuklydo į akmeningą vietovę, kur aplink stūksojo uolos, ir, pagaliau stabtelėję, pažvelgė atgal į rytus – į tolumoje žėrinčius Borego Springso žiburius.

Čia jie galėjo iki valiai pasigrožėti dangumi. Atsisėdo ant žemės ir, žvelgdami į krintančias žvaigždes, kiekvienas skyrium svajojo, kad išsipildytų slapčiausi norai. Mėnulio nebuvo, ryškiai spindėjo žvaigždynai.

– Ar tau neatrodo, kad kartais, kai ką nors darai, kažkas tave stebi? – paklausė Paulas.

– Iš kur tu žinai?

– Žinau, ir tiek. Kai kada, patys to nesuvokdami, jaučiame, kad šalimais klaidžioja angelai.

Krisė prisiminė paauglystės metus. Tuomet šis pojūtis būdavo itin stiprus.

– Tuo metu mūsų vaizduotėje tarytum ima suktis filmas, kurio veikėjai esame mes patys, – toliau kalbėjo jis, – ir nekyla net abejonių, kad mus kažkas stebi. Tačiau bręsdami imame suvokti, jog visa tai juokinga. Juk vaikystėje visi svajojame būti kino aktoriais. Ilgainiui pamirštame, kad tomis valandėlėmis, kai vaidiname prieš neregimus žiūrovus, tas pojūtis, jog esame stebimi, esti labai stiprus.

Patylėjęs jis kalbėjo toliau:

– Bežiūrint į dangų, man dažnai atgimsta tas pojūtis, ir aš nejučia klausiu savęs: kas mus stebi?

– Ir kas gi mus stebi? – paklausė ji.

– Angelai. Dievų pasiuntiniai.

Ji sužiuro į dangų, trokšdama patikėti jo žodžiais.

– Visos religijos, visi žmonės, prisiliečiantys prie to, kas Nepaprasta, mini angelus, – toliau kalbėjo Paulas. – Pasaulyje pilna angelų. Jie neša mums viltį panašiai kaip tas angelas, kuris pranešė piemenims, kad gimė Mesijas. Jie taipogi neša mirtį kaip tas Mirties Angelas, kuris keliavo per Egiptą, žudydamas visus tuos, kurių namų durys nebuvo paženklintos. Tie angelai su liepsnojančiais kalavijais budi prie Rojaus vartų, užtverdami mums kelią. Tačiau jie gali duoti mums gerą žinią kaip angelas, apsireiškęs Marijai. Angelai nuplėšia antspaudus nuo uždraustų knygų, pučia trimitus Paskutiniojo Teismo dieną. Neša šviesą kaip Mykolas arba tamsą kaip Liuciferis.

Įsidrąsinusi Krisė paklausė:

– Ar jie turi sparnus?

– Dar nesu matęs nė vieno angelo, – atsakė jis. – Man irgi tai buvo įdomu. Ir aš klausiau Ž.

„Ką gi, – tarė ji sau. – Bent jau aš ne vienintelė domiuosi tokiais paprastais dalykais apie angelus."

– Ž. man sakė, kad jie paprastai pasirodo tokiu pavidalu, kokiu juos įsivaizduoja žmonės. Nes jie – įsikūnijusi Dievo mintis ir stengiasi prisitaikyti prie mūsų proto ir išmanymo. Jie supranta, kad, jeigu pasirodys kitaip, mes nesugebėsime jų pamatyti.

Paulas užsimerkė.

– Įsivaizduok angelą ir tą pačią akimirką pajusi jį esant šalia, – užbaigė jis.

Jie gulėjo tylėdami, mėgaudamiesi dykuma. Nebuvo girdėti nė menkiausio garso, ir Krisė vėl pasijuto esanti to paties vaikystės dienų filmo veikėja neregimų žiūrovų akivaizdoje. Kuo labiau ji stengėsi susikaupti, tuo aiškiau jautė šalia esant draugišką, taurią galią. Ji bandė vaizduotis angelą. Tokį, kokį vaikystės dienomis matydavo paveiksluose: melsvu apsiaustu, auksiniais plaukais ir milžiniškais baltais sparnais.

Paulas irgi regėjo savo angelą, kuris ne kartą jau rodėsi jį supančiame neregimame pasaulyje, ir tai jam buvo ne naujiena. Tačiau dabar, vykdydamas Ž. pavestą uždavinį, jautė jį visa savo esybe – lyg angelai būtų regimi tik tiems, kurie jais tiki. Jis suvokė, kad angelai – nesvarbu, ar žmonės tiki jais, ar ne, – visada esti šalia. Angelai – gyvenimo, mirties, pragaro ir rojaus pasiuntiniai.

Jis aprengė savo angelą ilgu apsiaustu auksiniais apvadais ir taipogi prisegė sparnus.

Viešbučio budėtojas pusryčiavo prie šalinio staliuko ir, kai jie įėjo į vidų, atsisuko į juos.

– Jumis dėtas, naktį nieku gyvu neičiau pasivaikščioti po dykumą, – tarė jis.

„Išties miestelis labai mažas, – dingtelėjo Krisei. – Visi viską žino."

– Naktį nesaugu vaikščioti po dykumą, – toliau kalbėjo budėtojas. – Pilna kojotų ir gyvačių. Tie gyviai nepakenčia karščio ir eina medžioti, saulei nusileidus.

– Mes regėjome savo angelus sargus, – tarė Paulas.

Budėtojas pagalvojo, kad šis žmogus nelabai moka angliškai. Jo žodžiai neturėjo prasmės. Angelai! Gal jis turėjo galvoje ką nors kita?

Jiedu paskubomis išgėrė kavos. „Kontaktas" buvo paskyręs susitikimą ankstyvą rytą.

Krisė nustebo pirmąsyk išvydusi Tuką – tai buvo daugių daugiausia dvidešimties metų jaunuolis. Jis gyveno vagonėlyje, vidury dykumos, už kelių kilometrų nuo Borego Springso.

– Ar tai „Konspiracijos" magistras? – pusbalsiu paklausė ji Paulą, kai jaunuolis nuėjo atnešti šaldytos arbatos.

Tačiau šis grįžo, Paului nespėjus atsakyti. Jie atsisėdo po brezentiniu stogeliu, ištemptu virš savotiškos „verandos" – vagonėlio šoninės atbrailos, ir ėmė kalbėtis apie tamplierių apeigas, reinkar-

naciją, sufijų magiją, Katalikų Bažnyčios kelius Lotynų Amerikoje. Jaunuolis, regis, buvo plataus akiračio, ir jiems buvo labai malonu kalbėtis – atrodė lyg sirgaliai, kurie, aptardami kokią nors mėgstamą sporto šaką, liaupsina vienas taisykles ir pliekia kitas.

Jie kalbėjosi apie viską, išskyrus angelus.

Darėsi vis karščiau. Jie gėrė arbatą, ir Tukas, be perstojo šypsodamasis, pasakojo, kaip nuostabu gyventi dykumoje, tik perspėjo, kad naujokams nevalia vaikščioti naktimis (budėtojas sakė tiesą). Be to, nevalia kišti nosies lauk karščiausiu dienos metu.

– Dykumoje saugu tik rytą ir vakarą, – tarė jis. – Kitu laiku pavojinga.

Krisė ilgokai klausėsi jų pokalbio. Tačiau saulė kaitino vis stipriau, ir ji, mažai miegojusi, nutarė valandėlę nusnausti.

Jai atsibudus, balsai sklido iš kitur. Vyrai stovėjo už vagonėlio.

– Kuriems galams atsivežei žmoną? – išgirdo ji pusbalsiu klausiant Tuką.

– Nes važiavau į dykumą, – irgi pakuždomis atsakė Paulas.

Tukas nusijuokė.

– Praradai tai, kas sudaro dykumos žavesį. Vienatvę.

(„Koks akiplėša!“ – dingtelėjo Krisei.)

– Papasakok man apie jas, – tarė Paulas.

– Jos padeda susitikti su angelu sargu, – toliau kalbėjo amerikietis.

(Ir vėl moterys! Amžinai kitos moterys!).

– Jos mane daug ko išmokė. Tačiau Valkirijos pavydžios ir griežtos. Jos bando mėgdžioti angelus, o angelų karalystėje, kaip žinai, nėra nei gėrio, nei blogio.

– Tokio, kokį mes įsivaizduojame, – atsiliepė Paulas.

Krisė nesuprato, ką reiškia „Valkirijos". Miglotai prisiminė girdėjusi, lyg tai yra operos pavadinimas.

– Ar tau buvo sunku pamatyti savo angelą?

– Sakyčiau, kad veikiau „skausminga". Tai atsitiko netikėtai tuo metu, kai čia atklydo Valkirijos. Aš užsimaniau susisiekti su jomis pramogos dėlei, nes tada dar nesupratau dykumos kalbos ir kankinausi – gyvenimas man atrodė be galo lėkštas. Mano angelas pasirodė štai to trečiojo kalno viršūnėje. Aš basčiausi su ausinuku klausydamasis muzikos. Tuo metu jau buvau visiškai suvokęs giluminės sąmonės paslaptis.

(kas per velnias toji „giluminė sąmonė"?).

– Ar tėvas padėjo?

– Ne. Kai paklausiau, kodėl jis niekad man nėra kalbėjęs apie angelus, atsakė, jog kai kurie dalykai esti tokie svarbūs, kad žmonėms pridera juos perprasti patiems.

Stojo tyla.

– Kai jas sutiksi, lengviausiai užmegsi su jomis pažintį, pasinaudojęs viena gudrybe, – po valandėlės tarė jaunuolis.

– Kokia?

Tukas nusikvatojo.

– Pats suprasi. Bet būtų buvę geriau, jei būtum atvykęs be žmonos.

– Ar tavo angelas su sparnais? – paklausė Paulas.

Tukui nespėjus atsakyti, Krisė pasikėlė nuo savo sulankstomos aliumininės kėdės ir, apėjusi vagonėlį, atsidūrė prieš vyrus.

– Kodėl jisai vis kartoja, kad geriau būtum atvykęs vienas? – paklausė ji portugališkai. – Gal jis nori, kad aš išvažiuočiau?

Tukas kalbėjo toliau su Paulu, nekreipdamas nė menkiausio dėmesio į Krisės žodžius. Ji palaukė Paulo atsakymo, tačiau jai susidarė įspūdis, kad ji yra nematoma.

– Duokš automobilio raktus, – pagaliau tarė ji, išsekus kantrybei.

– Ko nori tavo žmona? – galiausiai paklausė Tukas.

– Nori, kad paaiškintum, ką reiškia „giluminė sąmonė".

(Tai bent! Jie išgyveno drauge devynerius metus, ir jis supranta jos slapčiausias mintis!)

Jaunuolis pašoko ant kojų.

– Aš esu vardu Tukas (angliškai reiškia – gautas), o ne Geivas (duotas), – tarė jis, žiūrėdamas jai į akis. – O tu – žavi moteris.

Liaupsė paveikė beregint. Nors ir jaunas, vaikinas išmanė, kaip dera elgtis su moterimis.

– Sėskis, užsimerk, ir aš tau kai ką parodysiu, – pasiūlė Tukas.

– Aš atvažiavau į dykumą anaiptol ne mokytis magijos ar kalbėtis su angelais, – tarė Krisė. – Atvažiavau tik todėl, kad noriu būti kartu su vyru.

– Sėskis, – juokdamasis paragino Tukas.

Ji dirstelėjo į vyrą, bet iš jo veido išraiškos nesuprato, ką galėtų reikšti Tuko pasiūlymas.

„Aš gerbiu jų pasaulį, bet jis neturi nieko bendra su manuoju", – tarė ji sau. Nors visi jos draugai manė, kad ji ištisai perėmusi vyro gyvenimo būdą, iš tikrųjų jiedu retai apie tai kalbėdavosi. Paprastai ji važiuodavo drauge su juo į tam tikras vietas, o kartą per apeigas net laikė jo kalaviją, puikiai išmanė, ką reiškia Šventojo Jokūbo kelias, ir, aplinkybių verčiama, šiek tiek perprato sekso magiją. Ir tiek. Ž. niekada nesisiūlė ko nors ją mokyti.

– Ką man daryti? – paklausė ji Paulą.

– Ką nori, tą ir daryk, – atsakė jis.

„Aš jį myliu, – tarė ji mintyse. – Geriau pažindama jo pasaulį, be jokios abejonės, tapsiu jam dar artimesnė."

Ji žengė prie aliumininės kėdės ir atsisėdusi užsimerkė.

– Apie ką mąstai? – paklausė Tukas.

– Apie tai, apie ką judu kalbatės. Apie Paulą, vienui vieną išsirengusį į kelionę. Apie giluminę sąmonę. Apie tai, ar angelai turi sparnus. Ir kodėl taip domiuosi visu tuo. Šiaip ar taip, man regis, aš niekada nė su kuo nesu kalbėjusi apie angelus.

– Ne, ne. Tik norėjau paklausti, ar esama dar kitokių minčių tavo galvoje. Minčių, kurios kyla pačios savaime ir kurių negali nuslopinti.

Ji pajuto, kaip jis pirštais liečia jai smilkinius.

– Atsipalaiduok, atsipalaiduok, – kalbėjo jis vis švelnesniu balsu. – Apie ką dabar mąstai?

Ji išgirdo garsus. Ir balsus. Tik dabar suprato, apie ką galvoja, nors tos mintys nėjo jai iš galvos beveik visą dieną.

– Muzika, – atsiliepė ji. – Aš be perstojo niūniuoju tą melodiją, kurią girdėjome per radiją, automobiliu važiuodami čionai.

Taip, iš tiesų ji be paliovos niūniavo tą melodiją, nuo pradžios iki pabaigos, o baigusi – vėl iš pradžių. Niekaip negalėjo jos nusikratyti.

Tukas liepė jai atsimerkti.

– Tai giluminė sąmonė, – tarė. – Joje skamba melodija. Ten galėtų glūdėti koks nors rūpestis. Jeigu jūs kuo nors žavitės, tas asmuo, su kuriuo trokštumėte būti arba kurį trokštumėte pamiršti, glūdi jūsų giluminėje sąmonėje. Tačiau giluminė sąmonė – sudėtingas dalykas: ji nepriklausoma nuo jūsų valios.

Jis nusijuokė, žiūrėdamas į Paulą.

– Muzika! Tai lyg žmogus, giluminėje sąmonėje gyvas vien muzika! Moterys, regis, visada kuo nors žavisi, ir ne vien muzika joms galvoje! Ar tavo „giluminėje sąmonėje“ niekada neslypėjo meilė?

Jie nusikvatojo.

– Tai pats baisiausias dalykas, kai tokia meilė įsismelkia į tavo „giluminę sąmonę“! – toliau kalbėjo Tukas, netverdamas juoku. – Tu keliauji, stengiesi viską pamiršti, tačiau tavo „giluminėje sąmonėje“ dilgsi mintis: „Ak, jam tikrai čia patiktų! Ak, kad dabar jis būtų čia!“

Abu vyrai leipo juokais. Krisė nekreipė dėmesio į Tuko sąmojus, stebėdamasi, kad tokios mintys jai nebuvo atėjusios į galvą. Vadinasi, žmogaus sąmonė dvilypė. Ir veikia iškart abiejuose lygmenyse.

Nustojęs juoktis, Tukas vėl priėjo prie Krisės.

– Užsimerk, – paprašė. – Ir įsivaizduok ką tik matytą horizontą.

Ji bandė įsivaizduoti. Tačiau ūmai suvokė, jog tiesiog nežiūrėjo į horizontą.

– Negaliu, – tarė ji neatsimerkdama. – Aš nežiūrėjau į tolį. Žinau, kad aplink plyti toliai, bet nekreipiau dėmesio.

– Atsimerk. Ir žiūrėk.

Krisė pažvelgė į horizontą. Išvydo kalnus, uolas, akmenis, skurdžią augmeniją. Saulė švietė vis skaisčiau, atrodė, kad kaitrūs spinduliai netgi pro tamsius stiklus degina jai akis.

– Tu esi čia, – visiškai surimtėjęs pasakė Tukas. – Pabandyk suvokti, kad esi čia ir kad viskas, kas yra aplink, veikia tave, kaip ir tu veiki viską.

Krisė nukreipė žvilgsnį į dykumą.

– Kad sugebėtum įžengti į neregimąjį pasaulį, ugdyti savo galias, privalai gyventi esamuoju laiku, čia ir dabar. Kad sugebėtum taip gyventi, privalai valdyti giluminę sąmonę. Ir stebėti horizontą.

Jaunuolis liepė sutelkti dėmesį į muziką, skambančią galvoje prieš jos valią (tai buvo *When I fall in love* – Kai aš įsimyliu: ji nežinojo žodžių ir pati juos kūrė arba tiesiog niūniavo lia–lia–lia).

Krisė susikaupė. Netrukus muzika nutilo. Pagaliau ji visiškai išsiblaivė, negirdėdama nieko kita, tik Tuko žodžius. Tačiau šis, regis, nebeturėjo ko sakyti.

– Dabar man reikia pabūti vienatvėje, – tarė jis. – Atvažiuokite po dviejų dienų.

Paulas su Krise užsidarė viešbučio kambaryje, džiaugdamiesi kondicionuojamu oru ir nedrįsdami kišti nosies į penkiasdešimties laipsnių vidurdienio karštį. Nei knygų, nei šiaip kokio nors įdomesnio užsiėmimo. Kokią valandą bandė nusnausti, kaip įprasta karštuose kraštuose, bet veltui.

– Traukiame pasižvalgyti po dykumą? – pasiūlė Paulas.

– Labai jau karšta. Be to, pasak Tuko, pavojinga. Atidėkime tai rytojaus dienai.

Paulas neatsakė. Jis buvo tikras, kad mintį apie įkalinimą viešbučio kambaryje galima panaudoti savotiškos saviauklos dalykui. Jis bandė perkratyti mintyse visa tai, kas atsitiko jo gyvenime, o leidosi į kalbas tik norėdamas sušvelninti įtampą.

Tačiau jis bergždžiai stengėsi: perkratyti mintyse tai, kas atsitiko gyvenime, įmanoma tik esant budriam ir įsitempusiam. Matydama, kad Paulas nė neketina atsipalaiduoti, Krisė dažnai pagalvodavo, kada gi pagaliau jam visa tai nusibos.

– Kas tasai Tukas?

– Jo tėvas – galingas magas ir nori, kad Tukas laikytųsi giminės tradicijos: taip tėvai inžinieriai nori, kad vaikai sektų jų pėdomis.

– Jis toks jaunas, o stengiasi elgtis kaip senis. Čia, dykumoje, pražudys gražiausius savo gyvenimo metus.

– Viskas turi savo kainą. Jeigu Tukui pavyks ištverti visus išmėginimus ir toliau laikytis Tradicijos, jis bus vienas pirmųjų jaunų Mokytojų, įžengusių į senių pasaulį: nors šie daug išmano, bet nemoka deramai visko paaiškinti.

Paulas atsigulė ir įniko į vienintelę knygą, esančią kambaryje: Mohavės dykumos viešbučių ir motelių vadovą. Jis nenorėjo pasakoti žmonai, kad ne vien dėl to, ką jau buvo sakęs, Tukas gyvena dykumoje: būdamas įgudęs paranormalių reiškinių žinovas, jis buvo Tradicijos išugdytas ir išmokytas imtis atitinkamų veiksmų, atsivėrus Rojaus vartams.

Krisė norėjo kalbėtis. Jausdamasi kaip nesava viešbutyje tarp keturių sienų, ji nė neketino pasekti vyro pavyzdžiu ir „perkratinėti minčių". Ji buvo gyvas žmogus, atvažiavo čionai anaiptol ne trokšdama įsijungti į išrinktųjų bendruomenę.

– Aš nieko nesupratau, ko mane bandė mokyti Tukas, – tarė ji Paului. – Tik dykumoje ir vienatvėje įmanoma užmegzti tvirtą ryšį su neregimuoju pasauliu. Tačiau, man regis, tuomet mes prarandame ryšį su kitais žmonėmis.

– Tikriausiai jis turi čia ne vieną merginą, – norėdamas baigti pokalbį, pasakė Paulas, prisiminęs savo Mokytojo žodžius apie „magiją ir moteris".

„Jei man teks išbūti su juo dar trisdešimt devynias dienas tarp keturių sienų, nusižudysiu", – pamanė Krisė.

Tą vakarą jie nuėjo pavalgyti į restoraną kitapus gatvės. Paulas pasirinko staliuką prie lango.

– Norėčiau, kad įdėmiau įsižiūrėtum į praeivius, – tarė jis.

Jie užsisakė po didelę porciją ledų. Krisė kelias valandas nagrinėjo savo giluminę sąmonę ir išmoko kur kas geriau ją valdyti. Vis dėlto sutramdyti apetitą jai sunkiai sekėsi.

Ji paklausė Paulo patarimo. Per pusvalandį pro šalį praėjo vos penki žmonės.

– Ką matei?

Ji smulkiai apibūdino praeivius – drabužius, apytikrį amžių, tai, ką jie nešėsi. Tačiau, regis, jis norėjo ko kita. Bandė ją klausinėti, tikėdamasis kitokio atsakymo, bet nieko nepešė.

– Tiek to, – pagaliau nusileido jis. – Pasakysiu tau, kokio atsakymo tikėjausi. Visi tie žmonės ėjo gatve, nudūrę akis į žemę.

Jie truputį palaukė, kol pasirodė dar vienas praeivis. Paulas sakė teisybę.

– Tukas prašė tave žiūrėti į horizontą. Na, pabandyk.

– Ką turi galvoje?

– Visi mes, tiek žmonės, tiek gyviai, tikime, jog mus supa „magiškoji erdvė“. Paprastai tai būna penkių metrų spindulio ratas, ir mes stebime, kas jame vyksta. Nesvarbu, ar tai būtų žmonės, stalai, telefonai ar vitrinos: mes bandome valdyti tą mūsų pačių sukurtą

pasaulėlį. Magai, priešingai, visada žvelgia toliau. Jie praplečia tą „magiškąją erdvę" ir stengiasi valdyti kur kas daugiau dalykų. Todėl ir prašo žiūrėti į horizontą.

– O kodėl aš turiu taip daryti?

– Todėl, kad esi čia. Jeigu taip darysi, viską matysi kitaip.

Jiems išėjus iš restorano, ji ėmė žiūrėti į tolį. Pamatė kalnus, retus debesėlius, pasirodžiusius tik saulei nusileidus, ir pajuto keistą dalyką: jai dingojosi, kad aplink regi orą.

– Tai, ką sakė Tukas, labai svarbu, – aiškino jis. – Jis jau regėjo savo angelą sargą ir kalbėjosi su juo, o tavimi naudojasi norėdamas pamokyti mane. Tukas išmano savo žodžių galią, žino, kad neišklausyti patarimai grįžta atgal pas patarėją, netekę savo energijos. Jam būtina, kad tu domėtumeis tuo, ką jis sako.

– O kodėl jis nesikreipia tiesiai į tave?

– Todėl, kad yra nerašyta Tradicijos taisyklė: Mokytojas niekada negali mokyti kito Mokytojo mokinio. Aš esu Ž. mokinys. Tačiau jis nori man padėti ir į mane kreipiasi per tave.

– Todėl tu mane čionai atsivežei?

– Ne. Aš tiesiog bijau vienas atsidurti dykumoje.

„Bent galėjo pasakyti atsivežęs todėl, kad mane myli, – dingtelėjo jai, jiedviem einant per miestelį. – Tuomet aš tikrai patikėčiau."

Jie sustabdė automobilį šunkelio pakrašty. Dvi dienas jie klausė Tuko patarimo – mokėsi žiūrėti į horizontą – ir šiąnakt buvo su juo susitikę. Susitikimas Krisei padarė didelį įspūdį.

Aušo rytas. O dienos dykumoje be galo prailgsta.

Ji vėl pažvelgė į horizontą: tolumoje dunksojo kalnai, iškilę prieš milijonus metų, ilga grandinė, kertanti dykumą. Nors žemės drebėjimai, dėl kurių jie radosi, vyko senų senovėje, dar ir dabar dirvos paviršius įdubęs – jis palengva kyla kalnų link, kol pagaliau tam tikrame aukštyje atsiveria tarytum žaizda, kur išdygusios uolos šauna tiesiai į dangų.

Priešais juos ligi pat kalnų driekėsi uolėtas slėnis, padengtas skurdžia augmenija: dygliuotais krūmais, jukomis ir kaktusais, – gyvybė atkakliai smelkėsi ten, kur ji buvo nepageidaujama. Vidury plytėjo milžiniška balta plynė, didumo sulig penkiais stadionais, nelyginant apsnigtas laukas tviskėdama rytmečio saulės spinduliuose.

– Druska. Druskos ežeras.

Taip. Ši dykuma kadaise, matyt, buvo jūros dugnas. Kartą per metus, įveikdamos šimtus kilometrų, čionai skrenda Ramiojo vandenyno žuvėdros lesti krevečių, atsirandančių prasidėjus lietums. Žmogus pamiršta savo šaknis, gamta – niekada.

– Turėtų būti už kokių penkių kilometrų, – tarė Krisė.

Paulas dirstelėjo į laikrodį. Dar buvo anksti. Pažvelgę į horizontą, tolumoje išvydo druskos ežerą. Valanda kelio pėsčiomis į vieną pusę ir dar viena – atgal, nesibaiminant, kad ims stipriai kaitinti saulė.

Jiedu prisirišo prie juosmens po gertuvę su vandeniu. Paulas įsidėjo į maišelį cigaretes ir Bibliją: pasak jo, nuėję prie ežero paskaitysią kokį nors skirsnį.

Jie leidosi į kelią. Krisė stengėsi kiek įmanydama nenukreipti akių nuo horizonto. Tai atrodė labai paprasta, bet atsitiko kažkas keista: ji jautėsi stipresnė, laisvesnė, lyg ūmai būtų priplūdusi vidinės energijos. Pirmą kartą per pastaruosius metus ji pasigailėjo labiau nesidomėjusi Paulo „Konspiracija“. Visada galvojo, kad apeigos pernelyg sudėtingos, įmanomos tik gerai pasiruošusiems ir drausmingiems žmonėms.

Kokį pusvalandį jie žingsniavo neskubėdami. Ežeras tarytum tolo: atstumas nė kiek nemažėjo.

Praslinko dar viena valanda. Jie nuėjo ne mažiau kaip septynis kilometrus, tačiau ežeras atrodė tik „trupučiuką“ arčiau.

Vis labiau dienojo, vis karščiau kepino saulė.

Paulas pažvelgė per petį. Tolumoje buvo matyti automobilis – mažytis raudonas taškelis, tačiau vis dar regimas, vadinasi, pasiklysti nebuvo ko baimintis. Bežiūrint į automobilį, jam dingtelėjo išganinga mintis.

– Sustokime, – tarė jis.

Nukrypę nuo tiesaus kelio, jie priėjo prie dunksančios uolos. Šešėlio beveik nebuvo, ir jie prisiglaudė prie akmens. Dykumoje uolų šešėliai nudryksta tik ankstų rytą ir vėlai vakare.

– Mes apsiskaičiavome, – tarė jis.

Krisė jau anksčiau tai suprato ir nustebo, nes Paulas paprastai tiksliai nustatydavo atstumus. Pasikliaudama jo skaičiavimais, buvo įsitikinusi, kad teks eiti ne daugiau kaip penkis kilometrus.

– Dabar man aišku, kodėl mes apsiskaičiavome, – toliau kalbėjo jis. – Dykumoje nėra nieko, ką būtų įmanoma palyginti su kuo nors. Mes esame pripratę matuoti atstumą pagal daiktų dydį. Apytikriai žinome, kokio didumo yra medis. Arba stulpas. Arba namas. Pagal tai mes sprendžiame, ar tie daiktai toli nuo mūsų, ar netoli.

Čia nebuvo jokių atskaitos taškų. Riogsojo neregėti akmenys, tolumoje dunksojo kalnai, kurių aukštis buvo jiems nežinomas, šen bei ten styrojo skurdūs augalai. Paulas suvokė tai, atsigręžęs automobilio pusėn. Ir sumetė, kad jie bus nuėję daugiau nei septynis kilometrus.

– Pailsėkime ir grįžkime.

„Gerai“, – pagalvojo ji. Susijaudinusi negalėjo atplėšti akių nuo horizonto. Tai buvo visiškai naujas potyris jos gyvenime.

– Kai žiūri į horizontą, Paulai...

Jis pažvelgė į ją, laukdamas, ką ji sakys toliau. Žinojo, kad ji bijo lepteléti kokią nors nesąmonę, prasimanyti kokią nors ezoterinę prasmę, kaip tai daro diduma žmonių, nelabai išmanančių okultinius mokslus.

– Atrodo... kaip čia pasakius... lyg mano dvasia staiga būtų ūgtelėjusi...

Taip, pagalvojo Paulas. Ji eina teisingu keliu.

– Žinai, anksčiau, kai žiūrėdavau į tolį, viskas man išties atrodydavo labai „toli“. Atrodydavo, jog visa tai – kitas pasaulis. Nes visada žiūrėdavau į artimus daiktus, daiktus, esančius aplink. Bet štai prieš dvi dienas išmokau žiūrėti į tolį. Ir pamačiau, kad mano pasaulyje yra ne tik stalai, kėdės, visokie daiktai, bet ir kalnai, de-

besys, dangus. Ir mano dvasia... mano dvasia tarsi praregėjo, jai atsivėrė akys.

„Tai bent! Kaip puikiai viską paaiškino!“ – dingtelėjo jam.

– Mano dvasia tarytum ūgtelėjo, – pridūrė Krisė.

Jis atrišo maišelį, išsitraukė cigaretę ir užsirūkė.

– Visi gali tai matyti. Tačiau paprastai žiūrime į tai, kas arti. Žiūrime žemyn, į vidų. Tuomet mūsų galios susilpnėja ir, tavo žodžiais tariant, dvasia susitraukia. Nes mūsų dvasia – tai mes patys. Į ją neįeina jūros, kalnai, kiti žmonės, neįeina netgi mūsų namų sienos.

Paului patiko žodžiai „mano dvasia ūgtelėjo“. Jis buvo tikras, jog, kalbėdamas su Tradicijos nariu, būtų išgirdęs kur kas sudėtingesnių aiškinimų, tokių kaip „mano sąmonė prasiplėtė“. Tačiau žmonos žodžiai kur kas tiksliau perteikė tą sąvoką.

Jis baigė rūkyti. Nebuvo prasmės eiti prie ežero: netrukus temperatūra šešėlyje vėl pašoksianti iki penkiasdešimties laipsnių. Automobilis stovi toli, bet aiškiai matomas, pusantros valandos kelio – ir jis sėsiąs prie vairo.

Jie pasuko atgal. Aplink plytėjo dykuma, neaprėpiamas horizontas, ir širdys prisipildė laisvės pojūčio.

– Nusirenkime, – pasiūlė Paulas.

– Kas nors gali pamatyti, – negalvodama atsakė Krisė.

Paulas nusijuokė. Aplink nebuvo nė gyvos dvasios. Vakar, kai jie vaikščiojo ir rytą, ir vakare, pravažiavo tik du automobiliai, ir netgi tuomet, jiems dar nepasirodžius, gerokai anksčiau pasigirdo variklių gausmas. Dykumoje viešpatavo saulė, vėjas ir tyluma.

– Mus mato tik mūsų angelai sargai, – tarė jis. – O jie jau ne kartą matė mus nuogus.

Jis nusivilko puskelnes, marškinėlius, nusisegė gertuvę ir sudėjo viską į maišelį. Krisė vos susitvardė nenusikvatojusi. Ji pasekė jo pavyzdžiu, ir netrukus per Mohavės dykumą jau ėjo du nuogi žmonės, apsiavę teniso bateliais, su tamsiais akiniais ir skrybėlėmis, nešini sunkoku maišeliu. Jeigu kas nors būtų juos pamatęs, būtų turėjęs smagaus juoko.

Taip jie ėjo gerą pusvalandį. Automobilis atrodė kaip taškelis horizonte, tačiau, priešingai nei ežeras, tolydžio didėjo. Netrukus jie turėjo jį prieiti.

Staiga Krisė pasijuto siaubingai pavargusi.

– Pailsėkime truputį, – paprašė ji.

Paulas beveik tuojau pat sustojo.

– Nebepajėgiu nešti maišelio, – pareiškė. – Pavargau.

Kaip jis gali nebepajėgti nešti tokio maišelio? Juk jame tik drabužiai ir dvi gertuvės – sveria ne daugiau kaip tris kilogramus.

– Turi nešti. Juk ten vanduo.

Taip, reikia nešti.

– Ką gi, eime toliau, – suniurzgė jis nepatenkintas.

„Prieš kelias minutes viskas atrodė taip romantiška, – tarė ji sau. – Ir štai dabar jis pyksta. Tiek to, neimsiu į galvą – man irgi kojos pinasi."

Jie paėjėjo dar galiuką, ir jai vis labiau pynėsi kojos. Tačiau ji laikėsi, nieko daugiau nenorėjo sakyti, kad labiau jo nesuerzintų.

Kaip kvaila, pagalvojo ji. Niurgzti, kai aplink taip gražu, juo labiau kad visai neseniai jie kalbėjosi apie tokius įdomius dalykus kaip...

Ji neprisiminė, apie ką jie kalbėjosi, bet tai buvo nesvarbu. Mintys irgi pynėsi galvoje.

Paulas sustojo ir numetė maišelį ant smėlio.

– Pailsėkime, – pasiūlė.

Dabar jis nebeatrodė suirzęs. Tikriausiai jam irgi pynėsi kojos. Kaip ir jai.

Aplink nebuvo jokio pavėsio. Tačiau ji irgi norėjo pailsėti.

Jie atsisėdo ant įkaitusio smėlio, nekreipdami dėmesio į tai, kad abu nuogi, kad smėlis degina kūną. Reikėjo pailsėti. Bent trupučiuką.

Ji prisiminė, apie ką jie kalbėjosi. Apie horizontą. Jai pasirodė, jog dabar jos dvasia ūgtelėjo, nors apie tai ji ir negalvojo. Ir, be to, visiškai išsijungė giluminė sąmonė. Ji nebegalvojo apie muziką, apie tai, kas dažnai nejučia lenda į galvą, nebegalvojo, kad kas nori gali juos pamatyti nuogus einant per dykumą.

Viskas atrodė nesvarbu. Ji jautėsi atsipalaidavusi, nerūpestinga, laisva.

Jie sėdėjo tylėdami keletą minučių. Buvo karšta, bet ir saulė, regis, nelabai kaitino. Jeigu imtų kaitinti stipriau, gertuvėse jie turi užtektinai vandens.

Jis atsistojo pirmas.

– Verčiau eikime. Iki automobilio liko nebetoli. Ten ir pailsėsime, įsijungę oro vėsintuvą.

Ją lenkė miegas. Norėjosi nusnausti bent trupučiuką. Vis dėlto ji atsistojo.

Jie paėjėjo dar galiuką. Automobilis jau buvo gana arti. Liko ne daugiau kaip dešimt minučių kelio.

– Jau visai netoli. Kodėl mums nenusnaudus? Bent penkias minutes.

Nusnausti penkias minutes? Kodėl jam išsprūdo tie žodžiai? Nejaugi jis įspėjo jos mintis? Gal ir jį lenkia miegas? Kas čia bloga

nusnūsti penketą minučių? Galėtų pasikaitinti saulėje, dingtelėjo jai. Nelyginant paplūdimyje.

Jie vėl atsisėdo. Neskaičiuojant poilsio akimirkų, jie ėjo jau daugiau nei valandą. Kas čia blogo, jei nusnaustų penketą minučių?

Netoliese pasigirdo variklio burzgimas. Prieš pusvalandį ji būtų pašokusi ant kojų ir greit apsirengusi. Tačiau dabar nekreipė dėmesio. Tegu sau žiūri, kas nori. Jai buvo vis viena. Norėjo numigti, ir tiek.

Jiedu pamatė, kaip keliu atrūksta sunkvežimiukas. Apvažiavęs jų automobilį, sustojo. Iš jo išlipo žmogus ir priėjo prie jų automobilio. Pažvelgęs į vidų, apžiūrėjo jį iš visų pusių.

„Gal vagis", – dingtelėjo Paului. Jis išsigando pagalvojęs, kad gali pavogti jų automobilį ir palikti juos bekraštėje dykumoje. Kaip jie tuomet sugrįžtų? Raktelį jis paliko automobilyje, baimindamasis, kad gali pamesti.

Tačiau jie buvo ne kur kitur, o Jungtinių Amerikos Valstijų gūdumoje. Niujorke gal ir būtų ko bijoti, bet čia niekas nevagia automobilių.

Krisė žiūrėjo į dykumą – dabar ji atrodė auksinė. Atsipalaidavusi, lengva, ji jautė visą kūną. Saulė nė kiek netrukdė. Žmonės nesuvokia, kokia graži dykuma dienos metu! Auksinė! Visiškai kitokia nei saulėlydžiu, kai ją užlieja rausva šviesa!

Apžiūrėjęs automobilį, žmogus ėmė žvalgytis, ranka prisidengęs akis. Dairėsi, kur jie galėtų būti.

Ji buvo nuoga... ir jis galų gale ją pamatys. Didelio čia daikto! Paulas irgi, regis, nieko neėmė į galvą.

Žmogus pasuko jų pusėn. Darėsi vis lengviau, vis labiau iš laimės svaigo galva, nors buvo taip tingu, kad nesinorėjo pajudėti iš vietos. Akis kerėjo nuostabi auksinė dykuma. Buvo ramu ir gera,

taip, angeliška ramybė, toks įspūdis, jog netrukus pasirodys angelai! Juk jie dėl to ir atvažiavo į dykumą! Pasikalbėti su angelais!

Ji buvo nuoga ir nesigėdijo. Ji – laisva moteris!

Priėjęs prie jų, žmogus sustojo. Prašneko kažkokia negirdėta kalba. Jie nesuprato nė žodžio.

Tačiau Paulas susikaupė iš visų jėgų ir suprato, kad žmogus kalba angliškai. Šiaip ar taip, juk jie Jungtinėse Amerikos Valstijose.

– Eime, – tarė jis.

– Mes norime pailsėti, – atsiliepė Paulas. – Penketą minučių.

Pakėlęs nuo žemės maišelį, žmogus praskleidė jį.

– Apsirenkite, – paliepė Krisei, paduodamas drabužius.

Prisivertusi ji vargais negalais pakluso. Ginčytis neturėjo jėgų.

Žmogus Paului irgi pasiūlė apsirengti, ir šis taip pat neturėjo jėgų ginčytis. Žmogus pamatė gertuves su vandeniu, atsuko vieną ir, pripylęs į dangtelį vandens, davė jiems atsigerti.

Jie nenorėjo gerti, bet vis dėlto paklausė. Širdyje buvo taip ramu ir gera, pasaulis atrodė toks saugus, kad jie visiškai nenorėjo prieštarauti.

– Eime, – pakartojo žmogus.

Jie negebėjo net galvoti, tik sėdėjo spoksodami į dykumą. Nežinia ką jie darytų, jei nepažįstamasis paliktų juos ramybėje.

Žmogus palydėjo juos iki automobilio, padėjo įsėsti ir užkūrė variklį. „Kažin, kur jis mus veža?" – dingtelėjo Paului. Tačiau ir ši mintis užgeso – pasaulis atrodė toks saugus, jis nieko kita nenorėjo, tik valandėlę nusnausti.

Kai Paulas atsibudo, ėdė rėmuo ir baisiai pykino.

– Pakentėkite.

Kažkas su juo kalbėjo, bet galvoje viskas maišėsi. Jis prisiminė nebent auksinį rojų, kur buvo ramu ir gera.

Jis krustelėjo iš vietos ir pajuto, kaip tūkstančiai adatų susmigo jam į galvą.

„Dar nusnausiu“, – tarė jis sau. Bet nieko neišėjo – pernelyg skaudžiai badė adatos. Ir neapsakomai pykino.

– Pykina, – tarė jis.

Atsimerkęs susivokė, kad sėdi tarsi nedidelėje parduotuvėje: aplink šaldytuvai su gaivinamaisiais gėrimais ir valgių prikrautomis lentynėlėmis. Pamačius visa tai, jį dar labiau supykino, ir tuomet jis išvydo nepažįstamą vyriškį.

Vyriškis padėjo jam atsistoti. Galvą tarytum kas būtų adatomis badęs, ir negana to – dar viena strygsojo įsmeigta į ranką. Ir tai buvo tikra adata.

Žmogus nuvedė jį į tualetą, prilaikydamas lašinę. Jis išvėmė truputį vandens, ir daugiau nieko.

– Kas atsitiko? Kodėl prie manęs prijungta šita lašinė?

Tai buvo Krisės balsas. Ji kalbėjo portugališkai. Grįžęs į parduotuvę, jis pamatė, kad ir ji sėdi su lašine.

Jis padėjo Krisei atsistoti ir nuvedė ją į tualetą išsivemti.

– Aš nuvažiuosiu jūsų automobiliu parsivaryti savojo, – tarė vyriškis. – Paliksiu jį ten, kur stovėjo, ir raktelį paliksiu spynelėje. Vėliau paprašysite, kad kas nors jus ten nuvežtų.

Paulas bandė prisiminti, kas atsitiko, bet vėl ėmė pykinti, ir jis nubėgo į tualetą. Kai sugrįžo, vyriškio jau nebebuvo, bet užtat aplink sukiojosi kokių devyniolikos metų vaikinas.

– Turėsite palaukti dar vieną valandą, – tarė jis. – Kai sulašinsime visą skystį, galėsite eiti.

– Kelinta valanda?

Vaikinas atsakė. Paulas bandė pašokti ant kojų, nes turėjo pasimatymą ir nenorėjo nieku gyvu jo praleisti.

– Man reikia susitikti su Tuku, – tarė jis Krisei.

– Prašom sėstis, – įsakė vaikinas. – Galėsite eiti, kai sulašinsime visą skystį.

Bergždžia buvo ginčytis. Paulas neturėjo nei jėgų, nei noro eiti pro duris.

„Taip šiandien ir neteks susitikti“, – tarė jis sau. Tačiau šiuo metu viskas atrodė nebesvarbu. Kuo mažiau kvaršinsi sau galvą, tuo bus geriau.

– Penkiolika minučių, – pasakė Tukas. – Paskiau žmogus miršta, pats to nesuvokdamas.

Kitos dienos pavakare jie vėl sėdėjo senajame vagonėlyje. Aplink plytėjo rausva dykuma, visiškai nepanaši į vakarykštę, auksinę, kupiną begalinės ramybės.

Visą parą pykino, jie negalėjo nei sumerkti akių, nei valgyti – iškart išvemdavo viską, ką tik suvalgydavo. Tačiau dabar pamažu blėso dykumoje patirtas keistas palaimos jausmas.

– Juo geriau kad dabar prasiplėtė jūsų horizontas, – toliau kalbėjo jaunuolis. – Ir kad galvojote apie angelus. Jums pasirodė angelas.

„Teisingiau būtų pasakius, kad ūgtelėjo dvasia“, – tarė sau Paulas. Be to, pasirodė anaiptol ne angelas – išklerusiu sunkvežimiuku atvažiavo vyriškis, kalbantis angliškai. Tas vaikinas jau pradėjo mąstyti!

– Važiuojam, – tarė Tukas, pasiūlęs Paului sėsti prie vairo ir pats įsitaisęs šalia. Kažką niurgzdama portugališkai, Krisė susirangė ant galinės sėdynės.

Tukas ėmė nurodinėti: suk čionai, važiuok tenai, greičiau spausk, kad geriau vėdintųsi, išjunk oro vėsintuvą, kad neperkaistų variklis. Kelis kartus, išsukę iš duobėtų šunkelių, rūko tiesiai per dykumą. Tačiau Tukas puikiai viską išmanė, nedarė tokių klaidų kaip jiedu.

– Kas mums atsitiko vakar? – nežinia kelintą kartą paklausė Krisė.

Ji suprato, kad Tukas laukia šio klausimo: nors ir matęs savo angelą sargą, jis elgėsi kaip bet kuris tokio amžiaus jaunuolis.

– Saulės smūgis, – pagaliau atsakė jis. – Argi nesate matę filmų apie dykumą?

Žinoma, kad matę. Ištroškę žmonės šliaužia per smėlynus, ieškodami bent lašelio vandens.

– Mes nenorėjome gerti. Mūsų gertuvės buvo pilnos vandens.

– Aš ne tai turiu galvoje, – nukirto amerikietis. – Turiu galvoje drabužius.

Drabužiai! Arabai ilgais apsiautalais, apsivilkę keliais sluoksniais! Taigi, kokie mes kvaili! Paulas jau ne kartą buvo apie tai girdėjęs, keliavęs per tris dykumas... ir nė sykio neturėjo nė menkiausio noro nusirengti. O štai aną rytą, nusiminęs, kad niekaip neprieina prie ežero... „Kaip man galėjo šauti į galvą tokia kvaila mintis?“ – pagalvojo jis.

– Kai tik nusirengėte, visas vanduo jums iškart išgaravo iš kūno. Jūs netgi neprakaitavote, nes oras labai karštas ir sausas. Netekote skysčių per penkiolika minučių. Nenorėjote net gerti, nieko nenorėjote, tik jautėtės kaip nesavi.

– Ir nuvargę?

– Tai ženklas, kad artėja mirtis.

„Nespėjau nė susivokti, kad ateina mirtis, – tarė sau Krisė. – Jei kada nors dingtelės mintis atsisveikinti su šiuo pasauliu, grįšiu čionai ir nuoga eisiu pasivaikščioti po dykumą.“

– Diduma žmonių miršta dykumoje, turėdami vandens gertuvėse. Organizmui staigiai netekus skysčių, būna tokia savijauta, lyg išgėrus butelį viskio arba labai stiprių raminamųjų.

Tukas patarė nuo šiol gerti kuo daugiau vandens, netgi tuomet, jei nenorėtų gerti, nes vanduo būtinas organizmui.

– Tačiau jums pasirodė angelas, – pridūrė jis.

Paului nespėjus suvokti, ką reiškia tie žodžiai, Tukas paprašė sustoti netoli kalvos.

– Čia išlipsime ir toliau eisime pėsčiomis, – tarė jis.

Siauru takeliu jie ėmė kopti į kalvą. Staiga Tukas prisiminė, kad automobilyje paliko žibintuvėlį. Grįžęs pasiėmė ir valandėlę pasėdėjo ant variklio gaubtuvo, žiūrėdamas į tolius.

„Krisės teisybė: negerai būti žmogui vienišam. Keisti dalykai atsitinka“, – pagalvojo Paulas, žiūrėdamas į tolėliau sėdintį jaunuolį. Tačiau netrukus jis nušoko nuo gaubtuvo ir pasivijo Krisę ir Paulą.

Po keturiasdešimties minučių jie, nė kiek nepavargę, atsidūrė skurdžiais augalais apaugusioje kalvos viršūnėje. Tukas pasiūlė visiems atsisėsti ir žiūrėti į šiaurę. Dabar jis atrodė nebe toks karingas, susikaupęs ir nugrimzdęs į savo mintis.

– Jūs atvažiavote čionai susitikti su savo angelais sargais, – tarė jis, sėsdamasis šalia jų.

– Aš noriu susitikti su savo angelu, – atsakė Paulas. – Juk tu sakei, kad esi kalbėjęsis su savuoju.

– Išmesk iš galvos mano angelą. Šioje dykumoje daug žmonių jau yra susitikę ir kalbėjęsi su savo angelais. Be kita ko, su savo angelais daug žmonių yra susitikę miestuose, jūrose ir kalnuose.

Jis šnekėjo irzliu balsu.

– Pasistenk įsivaizduoti savo angelą sargą, – toliau kalbėjo jis. – Nes mano angelas sargas yra čia, ir aš jį matau. Čia šventa vieta.

Paulas ir Krisė prisiminė savo pirmąją naktį dykumoje. Ir vėl įsivaizdavo savo angelus sargus – sparnuotus, su šviesiais apdarais.

– Jie visada gyvena šventose vietose. Savo angelą sargą jau esu matęs ir savo mažame bute, ir vienoje Los Andželo aikštėje, o dabar jis čia. Šventoje vietoje atsiveria dangaus vartai ir pasirodo dangus.

Jiedu apžvelgė Tuko šventąją vietą: aplink buvo uolos, kieta dirva, skurdi augmenija. Galbūt čia esama gyvačių ir kojotų.

Tukas atrodė apimtas transo.

– Štai čia aš pirmąsyk išvydau savo angelą, nors ir žinojau, kad angelas lydi mane visur, kad jis – tai dykuma, kur aš gyvenu, ar miestas, kur gyvenau aštuoniolika metų. Aš galėjau kalbėtis su savo angelu tik todėl, jog tikėjau, kad jis yra. Todėl, kad puoselėjau viltį jį sutikti. Todėl, kad jį myliu.

Jiedu nedrįso paklausti, apie ką jis kalbėjosi su savo angelu.

– Kiekvienas žmogus gali bendrauti su keturiomis neregimojo pasaulio esybėmis: stichijomis, bekūnėmis dvasiomis, šventaisiais ir angelais. Stichijos – tai gamtos galių – ugnies, žemės, vandens ir oro – vibracijos, mes susisiekiame su jomis atlikdami apeigas. Tai grynosios galios: žemės drebėjimai, žaibai, ugnikalniai. Kadangi mes suvokiame jas kaip „būtybes“, jos reiškiasi kaukų, fėjų, salamandrų pavidalu; tačiau žmogus gali tik naudotis tų stichijų galia – mums nieko nelemta iš jų mokytis.

„Kodėl jis visa tai pasakoja? – pagalvojo Paulas. – Bene jis pamiršo, kad aš irgi esu magijos Mokytojas?“

– Bekūnės dvasios – tai dvasios, klajojančios iš vieno gyvenimo į kitą, – toliau aiškino Tukas. – Mes susisiekiame su jomis per mediumus. Kai kurios jų – garsūs Mokytojai, tačiau visa tai, ko jos mus moko, galime išmokti šioje žemėje, nes jos to išmoksta čia. Visų geriausia – netrukdyti joms: tegu sau keliauja, o mes verčiau žiūrėkime į horizontą, čia semdamiesi tos pačios išminties, kurios jos išmoko.

„Tikriausiai Paulas visa tai žino, – pagalvojo Krisė. – Turbūt jis pasakoja man.“

Taip, Tukas pasakojo Krisei – tik dėl jos jis čia atėjo. Jis nieko negalėjo išmokyti Paulo, dvidešimt metų vyresnio, turinčio didesnį patyrimą: gerai pagalvojęs, jis pats sugebėtų suvokti, kaip būtų geriausia pasikalbėti su angelu sargu. Paulas buvo Ž. mokinys, o jaunuolis daug buvo apie jį girdėjęs. Per pirmąjį susitikimą su brazilu, Tukas visaip bandė jį prakalbinti, tačiau trukdė moteris. Jis nieko negalėjo išsiklausinėti apie Ž. naudojamus metodus, darbus ir apeigas. Tas pirmasis susitikimas jį labai nuvylė. Jam dingtelėjo įtarimas, jog brazilas tiesiog naudojasi Ž. vardu, net negavęs Mokytojo leidimo. O gal – ką gali žinoti? – Ž. pirmą kartą suklydo, pasirinkdamas mokinį, ir jeigu iš tikrųjų taip atsitiko, netrukus apie tai sužinos visa Tradicijos Draugija. Tačiau šiąnakt, prieš susitikimą, Tukas sapnavo savo angelą sargą. Ir angelas paprašė nurodyti moteriai magijos kelią. Tik nurodyti, ir tiek: vyras atliksiąs visa kita.

Sapne jis bandė prieštarauti, sakydamas, jog jau pasakojęs jai apie giluminę sąmonę ir pamokęs ją stebėti horizontą. Angelas patarė bendrauti su vyru, bet labiau rūpintis moterimi. Ir dingo.

Tukas buvo išmokytas drausmės. Ir dabar vykdė angelo nurodymą, tikėdamasis, kad šis jį mato iš aukštybių.

– Įkandin bekūnių dvasių pasirodo šventieji, – toliau kalbėjo Tukas. – Jie ir yra tikrieji Mokytojai. Kurį laiką jie gyveno tarp mūsų, o dabar yra arčiau šviesos. Mes turime mokytis iš šventųjų

gyvenimo šioje žemėje. Iš jų galime pasisemti visko, ko mums reikia, svarbiausia – sekti jų pavyzdžiu.

– O kaip mes galime bendrauti su šventaisiais? – paklausė Krisė.

– Melsdamiesi, – įsiterpė Paulas, užbėgdamas Tukui už akių.

Jis nejautė pavydo, nors jam buvo aišku, kad amerikietis trokšta padaryti Krisei įspūdį. „Jis laikosi Tradicijos taisyklių. Nori mane mokyti per žmoną. Bet kodėl jis dėsto elementarias tiesas, tai, kas man jau seniai žinoma?“ – dingtelėjo jam.

– Mes bendraujame su šventaisiais kasdien melsdamiesi, – toliau kalbėjo Paulas. – O kai jie atsiduria šalia mūsų, viskas keičiasi. Vyksta stebuklai.

Tukas pajuto priešiškas gaideles brazilo balse. Tačiau jis neketino pasakoti sapnavęs angelą sargą: jis niekam neprivalo aiškintis.

– Be to, – toliau kalbėjo Tukas, – yra angelai.

Galbūt brazilas apie tai ne kažin ką išmano, nors šiaip, regis, žinių jam netrūksta. Tukas valandėlę patylėjo. Melsdamasis širdies malda, prisiminė savo angelą sargą ir pagalvojo, kad jis girdi kiekvieną žodį. Ir kreipėsi į angelą, prašydamas, kad šis padėtų jam aiškiai kalbėti, nes – Dieve mano! – labai sunku tokius dalykus išaiškinti.

– Angelai – tai meilė be atilsio. Jie niekada nenurimsta, stengiasi tobulėti, jie – anapus gėrio ir blogio ribų. Tai meilė, kuri nieko neapeina, viską sunaikina, viską atleidžia. Angelai – tos meilės įsikūnijimas ir drauge jos pasiuntiniai. Mus vienodai myli ir mirties angelas, laukiantis progos nusinešti mūsų sielą, ir angelas sargas, ją grąžinantis mums. Tai meilė be atilsio.

– Amžinai kariaujanti meilė, – tarė ji.

– Ramios meilės nebūna. Kas ieško ramybės, tas žuvęs.

„Ką tas jaunuolis gali išmanyti apie meilę? Gyvena vienišas dykumoje ir niekada nebuvo įsimylėjęs“, – pamanė Krisė. Vis dėlto,

nors ir kaip stengdamasi, nesugebėjo prisiminti tokio atvejo, kad meilė būtų atnešusi jai ramybę. Visada širdį užplūsdavo tai nerimas, tai nežabotas džiaugsmas, tai gilus liūdesys.

– Patylėkime truputį, kad tyloje angelai sargai išgirstų mūsų širdžių kuždesius, – tarė jiems Tukas.

Krisė vis dar galvojo apie meilę. Taip, ko gero, vaikino teisybė, nors, jos įsitikinimu, jis išmanė tai tik teoriškai.

Keisčiausia, kad ramybė ateina tik tada, kai meilė gęsta, pagalvojo ji. Keista visa tai, ką ji patyrė pastaruoju metu, ir ypač tai, kad jos „dvasia ūgtelėjo".

Ji niekad neprašė Paulo, kad jis ją mokytų, ji tikėjo Dievą, ir to užteko. Ji gerbė vyro ieškojimus, tačiau niekada jais nesidomėjo – gal todėl, kad buvo jam artima ir žinojo, kad jis, kaip ir visi vyrai, turi trūkumų.

Tačiau Tukas buvo jai nepažįstamas. Jis patarė jai: „Žiūrėk į horizontą. Ugdyk savo giluminę sąmonę." Ir ji pakluso. Dabar, ūgtelėjus dvasiai, ji pajuto, kaip jai gera ir kiek daug laiko anksčiau ji veltui iššvaistė.

– Kodėl mums reikia kalbėtis su angelu sargu? – paklausė Krisė, nutraukdama tylą.

– Sužinosi, kai susitiksi su juo.

Tukas nesileido į aiškinimus. Jeigu ji imtų klausinėti Paulą, ji tikriausiai supyktų.

Jie sukalbėjo „Tėve mūsų" ir „Sveika Marija". Tuomet amerikietis pasiūlė grįžti.

– Ir tai viskas? – nusivylęs pasiteiravo Paulas.

– Aš atvedžiau jus čionai, kad mano angelas sargas pamatytų, jog įvykdžiau jo valią, – atsakė Tukas. – Aš nieko daugiau negaliu tau pasakyti. Jeigu nori ką nors sužinoti, kreipkis į Valkirijas.

Jie grįžo nesmagiai tylėdami, tik retkarčiais Tukas nutraukdavo tylą, nurodydamas kelią. Beje, niekas nenorėjo kalbėti: Paulas galvojo, kad Tukas jį apgavo, Krisė bijojo erzinti Paulą, tardamasi, kad bus viską sugadinusi, o Tukas matė, kad brazilas suirzęs ir todėl nenorės nieko pasakoti nei apie Ž., nei apie jo metodus.

– Tu klysti, – pagaliau išrėžė Paulas, kai jie priėjo vagonėlį. – Vakar mes sutikome ne angelą sargą. Tai buvo vyriškis, atvažiavęs sunkvežimiuku.

Krisei dingtelėjo mintis, kad Tukas neatsakys: tarp vyrų didėjo įtampa. Amerikietis pasuko savo „namo" link, bet staiga sustojo.

– Papasakosiu tau vieną istoriją, kurią girdėjau iš tėvo, – tarė jis. – Mokytojas ir mokinys jojo per dykumą, ir Mokytojas aiškino, kad visada reikia kliautis Dievu, nes Jis viską žino. Sutemus jie nutarė pailsėti. Mokytojas ištempė palapinę, o mokiniui liepė pririšti žirgus prie uolos. Tačiau, priėjęs prie uolos, mokinys pagalvojo: „Norėdamas mane išbandyti, Mokytojas liepė pririšti žirgus. Jis nori įsitikinti, ar aš pasikliauju Dievu." Užuot pririšęs žirgus, jis pasimeldė ir paliko juos Dievo malonei.

Rytojaus dieną atsibudę jie pamatė, kad žirgų nebėra. Nusivylęs mokinys pareiškė Mokytojui, kad juo nebetiki, nes Dievas niekuo nesirūpina – pamiršo pasaugoti jų žirgus. „Klysti, – atsiliepė Mokytojas. – Dievas ketino pasirūpinti žirgais. Tačiau tuo metu jis norėjo, kad tu savo rankomis pririštum juos prie uolos."

Jaunuolis uždegė mažytį dujinį žibintą, prikabintą prie vagonėlio, ir žvaigždžių šviesa priblėso.

– Angelas sargas apsireiškia vos mes jį prisimename. Pamažu vis labiau jį jaučiame, tokį artimą, gyvą. Tačiau iš pradžių jis pasirodo kitu pavidalu, kokiu jį matome visą gyvenimą: paprastu žmogumi. Tavo angelas įsikūnijo į žmogų, atvažiavusį sunkvežimiuku. Jam teko anksti išeiti iš namų, neįprastu laiku, kažkas pasikeitė jo gyvenime, kad jis galėtų atvykti tuomet, kai jums prireikė jo pagalbos. Tai ir yra stebuklas. Negalvok, jog tai paprastas dalykas.

Paulas klausėsi netardamas nė žodžio.

– Kai mes ėmėme kopti į kalvą, aš pamiršau žibintuvėlį, – toliau kalbėjo Tukas. – Tikriausiai pastebėjai, kad šiek tiek užtrukau prie automobilio. Aš dažnai ką nors pamirštu, išeidamas iš namų, jaučiu, jog mano angelas sargas budi, padaro taip, kad truputėlį užtrukčiau, ir ta menka valandėlė daug ką nulemia. Galbūt taip išvengiu nelaimės, galbūt taip pasitaiko proga sutikti žmogų, kuriam reikia mano pagalbos. Todėl, paėmęs pamirštą daiktą, pasėdžiu ir skaičiuoju iki dvidešimties. Taip angelas sargas man suteikia galimybę kam nors pasitarnauti. Angelas turi daug įvairiausių priemonių.

Amerikietis paprašė Paulą luktelėti. Įlipo į vagonėlį ir išsinešė žemėlapį.

– Paskutinįsyk štai čia esu matęs Valkirijas.

Jis dūrė pirštu į žemėlapį. Krisė pajuto, kad įtampa tarp vyrų sumažėjo.

– Būk jai dėmesingas, – tarė Tukas. – Labai gerai, kad ji atvažiavo su tavimi.

– Galimas daiktas, – atsakė Paulas. – Ačiū tau už viską.

Ir jie atsisveikino.

– Koks aš buvau kvailas! – sušuko Paulas, kumščiu trenkdamas per vairą, kai jie pavažiavo gerą kelio gabalą.

– Kvailas? Man rodos, tu pavyduliavai!

Tačiau Paulas juokėsi, smagiai nusiteikęs.

– Keturi veiksmai! O jis paminėjo tik tris! Tik atlikus ketvirtąjį, įmanoma pasikalbėti su angelu sargu!

Jis atsigręžė į Krisę iš džiaugsmo žėrinčiomis akimis.

– Ketvirtas veiksmas – tai kanalų atvėrimas!

Beveik dešimt dienų dykumoje. Jie sustojo toje vietoje, kur žemė buvo išraižyta raguvų, lyg priešistoriniais laikais ten būtų tekėjusios upės, išgraužusios gilias vagas, kurios ilgainiui, saulei kepinant, pasidarė dar gilesnės.

Ten nebuvo nei skorpionų, nei gyvačių, nei kojotų, neaugo nei muilinės gubojos, kurių pilna dykumoje. Tokios vietos žmonių vadinamos tyrlaukiais, dykvietėmis. Jie pasuko į vieną iš tų raguvų. Iš abiejų pusių dunksojo statūs šlaitai, ir aplink nieko nebuvo matyti, išskyrus taką, vingiuojantį nežinia kur ir nežinia iš kur.

Dabar jie buvo nebe nerūpestingi keliauninkai, nepaisantys jokių pavojų. Dykumoje viešpatauja tam tikros taisyklės, ir tie, kurie jų nesilaiko, žūva. Jie mokėjo jas atmintinai: žinojo, kad turi saugotis gyvačių, kiek laiko gali praleisti dykumoje, kokių atsargumo priemonių turi imtis. Prieš leisdamiesi į tyrlaukius, automobilyje paliko raštelį, nurodė, kuria kryptimi ketina eiti. Nors ir pusvalandžiui būtų išsiruošę, nors beprasmiškos ir juokingos atrodytų tos atsargumo priemonės, vis dėlto žmogus, pamatęs jų automobilį, rastų raštelį ir žinotų, kuria kryptimi jie nuėjo. Reikėjo palengvinti darbą angelui sargui.

Jie ieškojo Valkirijų. Aišku, ne čia, šiame pasaulio pakraštyje, nes tyrlaukiuose neilgai išsilaiko gyvybė. Tiesą pasakius, tai buvo tiesiog treniruotė. Pravarti Krisei.

Tačiau Valkirijos buvo kažkur netoliese, tai buvo aišku iš kai kurių ženklų. Jos palikdavo pėdsakus. Gyveno dykumoje, niekur ilgai neužtrukdavo, tačiau palikdavo pėdsakus.

Jiedu jau kai ką sužinojo. Iš pradžių apsilankė keliuose miesteliuose, klausinėjo apie Valkirijas, tačiau niekas apie jas nebuvo girdėjęs. Tuko nurodymai nepadėjo, tikriausiai jos jau seniai dingo iš tos vietos, kurią Tukas buvo nurodęs žemėlapyje. Tačiau viename bare jie sutiko vaikiną, kuris prisiminė kažkur apie jas skaitęs. Jis nusakė, kokiais drabužiais jos vilki ir kokius pėdsakus palieka.

Jie ėmė klausinėti žmonių, ar kas nors nėra matęs tokiais drabužiais vilkinčių moterų. Žmonės suirzę atsakinėjo, kad Valkirijos buvo pasirodžiusios prieš mėnesį, prieš savaitę, prieš tris dienas. Pagaliau jie atvyko ten, iš kur iki Valkirijų liko vienos dienos kelias automobiliu.

Diena jau krypo vakarop, ir jie nedrįso leistis toliau į dykumą. Vieta buvo nuostabi – aukšti raguvos šlaitai gynė nuo saulės.

Krisei nusibodo perkratinėti tas pačias mintis. Bet ji neturėjo kitos išeities – dar nebuvo pasiekusi reikšmingų rezultatų.

– Sėsk čia. Nugara į pietus.

Ji paklausė. Ir pajuto, kaip automatiškai atsipalaiduoja. Jie sėdėjo parietę kojas, užsimerkę, tačiau jautė aplink plytinčią dykumą. Pastarosiomis dienomis jos dvasia ūgtelėjo, ir ji suvokė, jog dabar pasaulis daug platesnis, nepalyginamai platesnis nei prieš dvi savaites.

– Sutelk visas mintis į giluminę sąmonę, – tarė Paulas.

Krisė pastebėjo, kad jis kalba santūriau. Jis negalėjo elgtis su ja kaip su kitais mokiniais: šiaip ar taip, jai žinomos jo ydos ir silpnybės. Tačiau Paulas iš paskutiniųjų stengėsi laikytis kaip Mokytojas, ir ji gerbė jį už tai.

Ji sutelkė visas mintis į giluminę sąmonę, nebandydama slopinti tų, kurios lindo į galvą ir vidury dykumos galėjo atrodyti visiškai kvailos. Jau trys dienos, kai ji, pradėdama šį pratimą, nejučia susivokdavo, kad galvoja, ką turėtų po trijų mėnesių pakviesti į savo gimimo dieną. Vis dėlto Paulas patarė jai apie tai negalvoti. Patarė duoti valią savo mintims.

– Pradėkime viską iš naujo, – tarė jis.

– Aš tebegalvoju apie savo gimimo dieną.

– Nevaržyk savo minčių, jos kur kas stipresnės už tavo valią, – šimtąjį kartą mokė ją Paulas. – Jei nori jų nusikratyti, duok joms valią. Galvok apie tai, ką jos tau teigia, kol pagaliau jos išblės.

Ji svarstė, ką reikėtų pakviesti. Kai kurių žmonių atsisakė. Vietoj jų pridėjo kitus. Tai buvo pirmas žingsnis: reikėjo sutelkti mintis į giluminę sąmonę, kol pagaliau jos išblės.

Pagaliau ją nustojo kvaršinusios mintys apie gimimo dieną. Vis dėlto ji dar mąstė apie svečius. Tiesiog neįtikėtina, kaip toks menkniekis gali neduoti jai ramybės tiek dienų, užimti jos mintis tiek valandų, kai ji galėtų galvoti apie ką nors įdomaus.

– Galvok, kol mintys tave galutinai išvargins. Kai pasijusi visiškai išvargusi, atverk kanalą.

Paulas paėjėjo tolėliau nuo žmonos ir atsirėmė į statų raguvos šlaitą. Tukas gerai išmanė magiją: puikiai žinodamas, kad neturi teisės mokyti kito Mokytojo mokinio, netiesiogiai per Krisę nurodė jam teisingą kelią.

Ketvirtas būdas bendrauti su neregimuoju pasauliu – atverti kanalą!

Kanalas! Kiek kartų jis buvo matęs, kaip žmonės, įstrigę kamšatyje, sėdi automobilyje, kalbėdami su savimi, ir nesusivokė, kad jie naudojasi pačiu išradingiausiu magijos metodu! Bendraujant su dvasiomis per mediumą, atsijungia sąmonė, kai tuo tarpu, atverdamas kanalą, žmogus kaip niekur nieko susisiekia su nežinia. Užmezga ryšį su Šventąja Dvasia, Pasaulio Dvasia, Šviesiaisiais Mokytojais, gyvenančiais tolimiausiuose Visatos kampeliuose. Nereikia jokio ritualo ar persikūnijimo, nieko! Kiekvienas žmogus pasąmoningai žino, kad jam suteikta galimybė susisiekti su neregimuoju pasauliu ir jis drąsiai gali ja naudotis.

Visi bando ja naudotis, patys to nesuvokdami. Stebisi išsakydami tai, apie ką niekada nebuvo pagalvoję, duodami patarimus ir mintyse tardami: „Pats nesuvokiu, kodėl taip šneku“, darydami ką nors lyg ne savo valia.

Kiekvienam malonu stebėti gamtos stebuklus, audrą ar saulėlydį, užmegzti ryšį su Visatos Išmintimi, galvoti apie išties svarbius dalykus, tačiau...

...tačiau tuo metu iškyla neregima siena.

Giluminė sąmonė.

Giluminė sąmonė užtveria kelią savo kasdienybe, įvairiais menkniekiais, melodijomis, piniginiais rūpesčiais, neįgyvendintomis aistromis.

Jis priėjo prie Krisės.

– Kantriai klausykis, ką tau sako giluminė sąmonė. Neatsakinėk. Neprieštarauk. Lauk, kol ji pavargs.

Krisė mintyse dar sykį peržvelgė svečių sąrašą, nors šis klausimas jos jau nebedomino. Pagaliau ji padėjo tašką.

Ir atsimerkė.

Susivokė esanti raguvoje. Pajuto aplink tvyrančią tvanką.

– Atverk kanalą. Kalbėk!

Kalbėk!

Ji visada drovėdavosi kalbėti, apsijuokti, pasirodyti neišmanėle. Drovėdavosi, manydama, kad žmonės gali apie ją susidaryti blogą nuomonę, nes kiti jai atrodė labiau išprusę, protingesni, visada pasiruošę atsakyti į kiekvieną klausimą.

Dabar buvo kitaip, ji suprato, kad turi nesidrovėti, kalbėti, nors jos žodžiai galėtų pasirodyti tušti, beprasmiški. Paulas jai paaiškino, jog atverti kanalą įmanoma tik kalbant. Tuomet bus įveikta giluminė sąmonė ir ji galės atsiduoti Visatos valiai.

Ji ėmė linguoti galvą, nes jai kilo toks noras, kilo noras tarti keistus garsus. Ir ji pasidavė tam norui. Kas čia juokinga? Ji gali daryti viską, kas tik šauna į galvą!

Ji nesuprato, kas atsitiko, tačiau visa tai kilo iš širdies gelmių. Retkarčiais prabildavo giluminė sąmonė su visais savo rūpesčiais, ir Krisė bandydavo juos rikiuoti, tačiau taip ir turėjo būti – ji turi elgtis be jokių samprotavimų, be jokio varžymosi, drąsiai kaip karys, žengiantis į nežinią. Kalbėti širdies kalba.

Paulas klausėsi tylėdamas, ir Krisė pajuto jo būtį. Ji viską suvokė, bet jautėsi laisva ir nevaržoma. Jai nerūpėjo, ką jis gali pagalvoti, turėjo kalbėti, daryti tai, kas šauna į galvą, dainuoti keistas dainas. Taip, kiekvienas menkniekis turėjo prasmę, nes ji niekada nebuvo girdėjusi nei tokių garsų, nei tokių dainų, nei žodžių, niekada to nebuvo dariusi. Tai buvo nelengva, vis dar slėgė baimė, kad ji viską prasimano, norėdama parodyti, jog bendrauja su Neregimuoju Pasauliu kur kas artimiau, nei yra iš tikrųjų. Tačiau ji neatlyžo – nugalėjo baimę ir jau nebijojo apsijuokti.

Atsitiko kažkas nepaprasta. Ji darė viską nebe iš pareigos kaip pirmosiomis dienomis. Mėgavosi tuo, ką daro. Jautėsi tikra savimi. Stengėsi iš paskutiniųjų laikytis to pasitikėjimo savimi, tai kylančio, tai slūgstančio nelyginant jūros banga. Reikėjo kalbėti, kad išsilaikytų ant tos bangos. Bet ką, kas tik ateina į galvą.

– Aš matau dykumą, – prabilo ji ramiu, įtaigiu balsu, nors giluminė sąmonė, retkarčiais pabusdama, jai bandė įteigti, kad jos žodžiai Paului atrodo juokingi. – Esame saugioje vietoje, galime čia pernakvoti, žiūrėti į žvaigždes ir kalbėtis apie angelus. Čia nėra nei skorpionų, nei gyvačių, nei kojotų.

(Gal jis pagalvos, kad aš kliedžiu? Kad noriu jį nustebinti? Betgi aš paprasčiausiai noriu apie tai kalbėti).

– Planeta numatė tam tikras vietas tik sau vienai. Reikalauja, kad mes pasišalintume. Tose vietose, kur jos paviršiuje knibžda milijonai gyvybių, Žemė nori vienatvės. Ji irgi trokšta vienatvės, kad galėtų geriau pažinti save.

(Kodėl aš taip kalbu? Jis pamanys, jog noriu pasirodyti. Juk aš viską suprantu!).

Paulas apsižvalgė. Senvagė atrodė jauki, maloni, tačiau kėlė baimę, visiškos vienatvės, vienatvės be menkiausio gyvybės požymio baimę.

– Pasimelsk, – toliau kalbėjo Krisė.

Giluminė sąmonė jau nebeturėjo jai galios – ji nesijautė juokinga. Bet netikėtai ji išsigando. Išsigando nesuvokdama, kokią maldą ji turi galvoje ir ką turėtų dar pasakyti.

Jai išsigandus, pabudo giluminė sąmonė, ir ji vėl pasijuto juokinga, susigėdo Paulo. Šiaip ar taip, jis – Magas, išmano daugiau už ją, tikriausiai galvoja, kad ji viską prasimano.

Ji giliai atsiduso. Susikaupė sutelkdama mintis į dabartį, į bevaisę žemę, į saulėlydį. Pamažu magiškai, nelyginant jūros banga, ją vėl užtvindė pasitikėjimas savimi.

– Pasimelsk, – pakartojo.

Ir danguje
aiškiai
atsigirs aidas
kai ateisiu
su savo garsais.

Ji nutilo, jausdama, jog atidavė visas jėgas, jog kanalas vėl užsivėrė. Paskiau atsigręžė į jį.

– Šiandien buvau labai toli. Niekad dar nebuvo taip atsitikę.

Paulas paglostė jai galvą, pabučiavo.

Ji nesuprato, ar jis užjaučia ją, ar ja didžiuojasi.

– Eime, – tarė jis. – Išklausykime Žemės norą.

„Turbūt jis taip sako drąsindamas mane, kad pabandyčiau dar kartą atverti kanalą", – dingtelėjo jai mintis. Vis dėlto ji buvo tvirtai įsitikinusi, jog iš tikrųjų kažkas atsitiko. Juk ji nieko neprasimanė.

– O malda? – baugščiai paklausė ji.

– Tai senovinė indėnų giesmė. Odžibvių genties žynių giesmė.

Ji didžiavosi vyro išprusimu, nors jis tvirtino, kad ne kažin ką išmano.

– Kaip gali atsitikti tokie dalykai?

Paulas prisiminė Ž. žodžius apie jo knygoje atskleistas alchemijos paslaptis: „Debesys – tai upės, jau pažinusios jūrą." Tačiau neturėjo nė menkiausio noro leistis į aiškinimus. Buvo piktas, suirzęs, niekaip negalėdamas suvokti, ko ieško dykumoje: šiaip ar taip, jau žinojo, kaip dera kalbėtis su angelu sargu.

– Ar esi mačiusi filmą „Psichopatas"? – paklausė Paulas Krisės, kai jie grįžo prie automobilio.

Ji linktelėjo galvą.

– Vos prasidėjus filmui, po dešimties minučių, duše miršta pagrindinė veikėja. Kaip kalbėtis su angelais, dykumoje aš supratau trečiąją dieną. Vis dėlto daviau sau žodį išbūti čia keturiasdešimt dienų, ir privalau jo laikytis.

– Na, o Valkirijos?

– Valkirijos! Galiu puikiausiai išgyventi ir be jų! Aišku?

„Jis bijo su jomis susitikti", – dingtelėjo Krisei.

– Svarbiausia – pasikalbėti su angelais! – karingai pridūrė Paulas.

– Kaip tik apie tai pagalvojau, – atsiliepė Krisė. – Tu žinai, kaip galima su jais kalbėtis, bet *nenori nė pamėginti.*

„Tai jau mano reikalas, – mintyse tarė Paulas, užkurdamas variklį. – Man reikia stiprių pojūčių. Iššūkių."

Jis dirstelėjo į Krisę. Ji sklaidė knygą „Kaip išgyventi dykumoje", pirktą viename iš pakelės miestelių. Jie trūktelėjo iš vietos ir leidosi per bekraštę plynę, plytinčią iki pat horizonto.

„Svarbu ne vien dvasiniai ieškojimai", – mąstė jis, tolydžio nukreipdamas žvilgsnį tai į Krisę, tai į kelią. Jis mylėjo žmoną, bet vedybinis gyvenimas ilgainiui įkyrėjo. Jis troško stiprių pojūčių tiek

meilėje, tiek darbe, tiek beveik visose gyvenimo srityse, ir tai nesiderino su vienu svarbiausių Gamtos dėsnių: nė vienas judėjimas nevyksta be atvangos.

Jis suvokė, kad, esant tokiai padėčiai, jo gyvenime turės įvykti neišvengiamų pokyčių. Pagaliau suprato, ką turėjo galvoje Ž. sakydamas, kad žmogus galų gale pražudo tai, kas jam brangu.

Po dviejų dienų jie pasiekė Gringo Perėją, miestelį, kur buvo tik vienas motelis, mažytė turgavietė ir Jungtinių Amerikos Valstijų muitinė. Meksikos siena buvo vos už kelių metrų, ir jie nusifotografavo stovėdami viena koja vienoje valstybėje, kita – kitoje.

Nuėję į turgavietę, jie ėmė klausinėti apie Valkirijas, ir kavinės savininkė pasakė „tas lesbietes" mačiusi rytą, bet jų jau nebesą.

– Ar jos išvyko į Meksiką? – paklausė Paulas.

– Ne, ne. Pasuko keliu Tuksono link.

Grįžę į motelį, jie įsitaisė verandoje. Automobilį pastatė priešais.

– Matai, koks dulkėtas automobilis, – netrukus tarė Paulas. – Būtų ne pro šalį nuplauti.

– Motelio savininkui tikriausiai nepatiktų, kad jo vandeniu plauname automobilį. Gal pamiršai, kad čia dykuma?

Paulas neatsakė. Nuėjęs prie automobilio, paėmė popierinio rankšluosčio ritinėlį ir ėmė valyti dulkes. Krisė sėdėjo verandoje.

„Jis sudirgęs. Nenusėdi vietoje", – pagalvojo ji.

– Norėčiau rimtai su tavimi pasikalbėti, – tarė.

– Tu puikiai susidorojai su savo užduotimi, gali nesijaudinti, – pasakė jis, plėšdamas vieną popierinio rankšluosčio skiautę po kitos.

– Kaip tik apie tai ir norėčiau pasikalbėti, – neatlyžo Krisė. – Važiavau čionai ne dėl užduoties. Važiavau todėl, kad suvokiau, jog griūva mūsų vedybinis gyvenimas.

„Vadinasi, ir ji tai suvokia", – pagalvojo jis, bet nesiliovė valęs automobilio.

– Visada pagarbiai žiūrėjau į tavo dvasinius ieškojimus, bet aš irgi neketinu dvasiškai skursti, – kalbėjo Krisė. – Noriu, kad tu aiškiai suprastum: aš neketinu atsisakyti savo dvasinio gyvenimo. Eisiu, kaip ėjusi, į bažnyčią.

– Ir aš einu į bažnyčią.

– Bet tai visiškai kas kita, dievaži. Tu vienaip bendrauji su Dievu, aš – kitaip.

– Žinoma. Aš nieko neketinu keisti.

– Šiaip ar taip, – ji giliai atsiduso, nenumanydama, kaip jis galėtų atsiliepti į jos žodžius, – šiaip ar taip, man kažkas atsitiko. Aš irgi noriu kalbėtis su savo angelu sargu.

Atsistojusi ji nuėjo prie jo. Ėmė rinkti popierinio rankšluosčio skiautes, išmėtytas ant žemės.

– Būk geras, – tarė ji, žiūrėdama vyrui į akis. – Nepalik manęs pusiaukelėje.

Galiniame degalinės kambaryje buvo nedidelė kavinukė. Jie atsisėdo prie lango. Buvo ankstus rytas, ir aplink tvyrojo ramybė. Bekraštė dykuma, tiesus kaip strėlė asfaltuotas greitkelis ir tyla.

Krisė ilgesingai prisiminė Borego Springsą, Gringo Perėją ir indėną. Ten dykuma atrodė įspūdingai: kalnai, slėniai, padavimai apie pirmuosius kolonistus ir užkariautojus. O čia prieš akis plytėjo tik bekraštė plynė. Ir kepino saulė. Saulė, per kelias akimirkas užliejusi viską aplink geltona spalva, tokia kaitri, kad temperatūra iškart pašoko iki penkiasdešimt penkių laipsnių šešėlyje (nors šešėlio – nė ženklo), ir ištverti tokį karštį vos išgali tiek žmonės, tiek gyvūnai.

Juos aptarnavo jaunas kinas, dar kalbantis su ryškiu akcentu – tikriausiai neseniai atvykęs į šalį. Krisei dingtelėjo mintis, kiek kartų apsisuko pasaulis, kol šis kinas atsidūrė vidury dykumos išdygusioje kavinėje.

Jie užsisakė kavos, kiaušinienės su lašinukais, skrebučių ir netarė daugiau nė žodžio. Krisė pastebėjo, kad kino akys nenukrypsta nuo horizonto, kad jis žiūri taip, kaip galėtų žiūrėti nebent tie, kuriems ūgtelėjo dvasia.

Betgi ne, jis neturėjo nieko bendra su šventomis apeigomis ir nė negalvojo siekti dvasinės tobulybės. Jis žiūrėjo nuobodžiaudamas. Jis apskritai nieko nematė, nei dykumos, nei greitkelio, nei dviejų ankstyvųjų lankytojų. Tik darė tai, ko buvo išmokytas – virė kavą,

kepė kiaušinienę, kartojo: „Kuo galiu jums pasitarnauti?“ arba „Ačiū“ – kaip dresuotas gyvulys, nieko nemąstydamas ir nejausdamas. Gyvenimo prasmę, ko gero, jis pamiršo Kinijoje arba prarado šioje bekraštėje plynėje, kur nebuvo nei medžių, nei uolų.

Kai kinas atnešė kavą, jie ėmė lėtai gurkšnoti. Neturėjo kur bėgti. Paulas dirstelėjo į savo automobilį. Prieš dvi dienas švariai nuvalytas, dabar jis buvo padengtas dulkėmis.

Tolumoje pasigirdo burzgesys. Netrukus pasirodė pirmasis tądien sunkvežimis. Jaunuolis turėjo progą atsikratyti savo abejingumo, palikti ramybėje kiaušinienę su lašinukais ir, išėjęs pro duris, pažvelgti į aplinką, pabandyti suvokti pasaulį, bruzdantį priešais kavinukę, ir tapti jo dalimi. Galėjo pasinaudoti šia proga ir iš tolo pažvelgti į gyvą pasaulį. Galimas daiktas, jau nebesvajojo kada nors palikti kavinukę. Sustabdyti pirmą pasitaikiusį sunkvežimį ir išvažiuoti. Jau buvo užsikrėtęs Tylos ir Tuštumos priklausomybe.

Griausmas stiprėjo, ir tai, regis, ūžė ne sunkvežimio variklis. Akimoju Paulo širdyje gimė viltis. Tačiau tai buvo tik viltis, ir tiek. Jis stengėsi nusikratyti tos minties.

Griausmas tolydžio artėjo. Krisė grįžtelėjo pažiūrėti, kas vyksta lauke. Paulas sėdėjo įbedęs žvilgsnį į savo kavą, baimindamasis, kad ji gali pastebėti jo nerimą.

Kavinės langai sudrebėjo nuo artėjančio griausmo. Jaunuolis stengėsi nekreipti į jį dėmesio: tas garsas, matyt, jam buvo gerai pažįstamas ir nemalonus.

Tačiau Krisė klausėsi susižavėjusi. Ji vaizdavosi, kaip horizonte sutviksta saulės nutviekstas metalas, nuo griausmo dreba žolė, asfaltas, kavinukės stogas, sienos, langai. Drauge su griausmu degalinėn įlėkė Valkirijos, ir visi jas pajuto: ir tiesus greitkelis, ir plyna dykuma, ir muilinė guboja, ir kinas, ir abu brazilai, ieškantys angelo.

Apžergusios savo griaudžiančius galingus plieninius žirgus, išsirikiavusios pernelyg arti viena kitos, moterys privažiavo prie degalinės, mikliai ir grėsmingai darbuodamosi pirštinėtomis rankomis. Rėkaudamos lyg kaubojai, genantys bandą, panūdusios pažadinti dykumą, paskelbti, kad jos linksmos ir džiaugiasi rytmečiu.

Paulas pakėlė akis, sužiuro į jas žavėdamasis, tačiau baimė vis dar gniaužė širdį. Gal jos čia nė nesustos, gal tik norėjo pažadinti jaunąjį kiną, priminti jam, kad gyvenimas juda į priekį, kupinas džiaugsmo ir smagumo.

Staiga, lyg išvydę neregimą ženklą, plieniniai žirgai sustojo.

Valkirijos nulipo. Visos apsivilkusios odiniais drabužiais, margomis skarelėmis iki pat akių apsirišusios veidus, kad apsisaugotų nuo dulkių. Jos nusirišo skareles, nusipurtė dulkes nuo savo juodų drabužių, nusikratydamos dykumos pėdsakų. Paskiau pasirišo skareles ant kaklo ir suėjo į kavinukę.

Jų buvo aštuonios.

Nepratarė nė žodžio. Kinas, regis, žinodamas, ko joms reikia, padėjo ant stalo kiaušinienę su lašinukais ir karštutėlius skrebučius. Netgi kilus tokiam sujudimui, jis atrodė kaip paslaugus automatas.

– Kodėl radijas užsuktas? – paklausė viena moteris.

Paslaugusis kinas paleido radiją.

– Garsiau! – pareikalavo kita.

Paslaugusis kinas paleido radiją visu garsumu. Atrodė, kad tyli degalinė staiga virto triukšminga Niujorko diskoteka. Kai kurios moterys ėmė ploti pagal muzikos ritmą, kitos kalbėjosi toliau, stengdamosi perrėkti visą tą triukšmą.

Tačiau viena jų sėdėjo nesidomėdama nei kalbomis, nei muzika, nei pusryčiais. Žiūrėjo įsmeigusi akis į Paulą. Ir šis, kaire ranka parėmęs smakrą, stengėsi atlaikyti jos žvilgsnį.

Krisė taip pat ją pastebėjo. Ilgais, banguotais rudais plaukais ji atrodė vyresnė už kitas.

Krisei sudiegė širdį. Atsitiko kažkas keista, labai keista, kažkas nepaaiškinama. Gal todėl, kad pastarosiomis dienomis ji taip įdėmiai stebėjo horizontą, atverdama kanalą, dabar ji visiškai kitaip matė aplinkinį pasaulį. Tai, kas anksčiau buvo nuojauta, dabar tapo tikrove.

Ji stengėsi nekreipti dėmesio į tai, kad Paulas ir moteris neatplėšia akių vienas nuo kito. Tačiau širdis sakyte sakė, jog atsitiko kažkas keista, tik ji nesuvokė, ar tai į gera, ar į bloga.

„Tukas sakė teisybę, – dingtelėjo Paului. – Jis perspėjo, kad bus labai sunku užmegzti su jomis ryšį.“

Kitos Valkirijos pamažu suvokė, kas vyksta. Pirmiausia sužiuro į vyriausiąją, paskiau, pasekusios jos žvilgsnį, nukreipė akis į staliuką, prie kurios sėdėjo Paulas su Krise. Jos nutilo, nustojo siūbuoti pagal muzikos ritmą.

– Išjunk radiją, – įsakė vyriausioji kinui.

Jis kaip paprastai beregint pakluso. Dabar buvo girdėti nebent, kaip čirškia kepama kiaušinienė su lašinukais.

Vyriausioji pasikėlė ir žengė prie jų staliuko. Sustojo priėjusi arčiau. Visos kitos stebėjo.

– Kur gavai šį žiedą? – paklausė ji Paulą.

– Toje pačioje parduotuvėje, kur tu nusipirkai savo sagę, – atsakė jis.

Tik tuomet Krisė pastebėjo metalinę sagę, prisegtą prie odinio švarko. Buvo su tuo pačiu piešiniu kaip ir žiedas, kurį Paulas mūvėjo ant kairės rankos bevardžio piršto.

„Štai kodėl jis laikė kaire ranka parėmęs smakrą."

Ji buvo mačiusi daug Mėnulio Tradicijos žiedų – įvairių spalvų, įvairaus dydžio, nulietų iš įvairių metalų, bet visada gyvatės, išminties simbolio, formos. Vis dėlto niekada nebuvo mačiusi tokio, kokį mūvėjo vyras. Ž. padovanojo Paului tą žiedą tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt antraisiais, kai jiedu lankėsi Norvegijoje, pareikšdamas, kad jis sėkmingai baigė „Mėnulio Tradiciją, baimės pertrauktą ciklą". Ir štai dabar vidury dykumos atsirado moteris, seginti sagę su tokiu pat piešiniu.

„Moterys visada pastebi papuošalus."

– Ko tu norėtum? – vėl paklausė rudaplaukė.

Paulas atsistojo. Jiedu sužiuro vienas kitam į akis. Krisei ėmė daužytis širdis – ji buvo įsitikinusi, jog nejaučia nė menkiausio pavydo.

– Ko tu norėtum? – pakartojo rudaplaukė.

– Pasikalbėti su savo angelu sargu. Ir dar kai ko.

Ji griebė Pauliui už rankos. Perbraukė pirštais per žiedą, ir pirmąsyk pasirodė, kad liečia jį kaip moteris.

– Jeigu šį žiedą nusipirkai toje pačioje parduotuvėje kaip ir aš, turėtum pats žinoti, kaip tai padaryti, – tarė ji, nenuleisdama akių nuo susipynusių gyvačių. – Priešingu atveju parduok jį man. Tai gražus papuošalas.

Tai buvo ne papuošalas, o paprastas sidabrinis žiedas – dvi susipynusios gyvatės, ir tiek. Kiekviena gyvatė buvo dviem galvomis, piešinys buvo labai paprastas.

Paulas nepasakė nė žodžio.

– Tu nemoki kalbėtis su angelais, vadinasi, žiedas ne tavo, – patylėjusi tarė Valkirija.

– Moku. Atvėręs kanalą.

– Tavo teisybė, – atsiliepė moteris. – Nieko daugiau ir nereikia.

– Aš sakiau, kad noriu dar kai ko.

– Ko?

– Tukas matė savo angelą. Ir aš norėčiau pamatyti savąjį. Pasikalbėti su juo akis į akį.

– Tukas?

Rudaplaukė susimąstė, stengdamasi prisiminti, kas toksai tas Tukas ir kur jis gyvena.

– Taip, dabar prisimenu, – tarė. – Jis gyvena dykumoje. Kaip tik todėl ir matė savo angelą.

– Ne. Jis mokosi, norėdamas tapti Mokytoju.

– Tavo noras pamatyti savo angelą sargą – tuščias burbulas. Pasitenkink tuo, kad gali su juo pasikalbėti.

Paulas žengė prie Valkirijos. Krisei buvo gerai žinoma vyro gudrybė, kurią jis vadino „išmušimu iš vėžių“. Paprastai du žmonės

šnekasi per rankos atstumą vienas nuo kito. Kai vienas prisiartina pernelyg arti, kitam sutrinka mąstymas, ir jis nesuvokia, kas atsitiko.

– Aš noriu pamatyti savo angelą sargą.

Jis stovėjo prie pat moters, įdėmiai žiūrėdamas jai į akis.

– Kodėl?

Valkirija atrodė sutrikusi. Gudrybė pavyko.

– Nes esu pakliuvęs į beviltišką padėtį ir man reikia pagalbos. Esu pasiekęs didelių laimėjimų ir baiminuosi, kad galiu pats juos sunaikinti, tardamasis, jog jie neturi prasmės. Žinau, jog tai netiesa, jog tie laimėjimai labai svarbūs ir, sunaikindamas juos, pražudysiu pats save.

Jis kalbėjo ramiai, nė kiek nesijaudindamas.

– Patyręs, jog, norint pasikalbėti su angelu, reikia tiesiog atverti kanalą, nustojau tuo domėtis. Tai buvo jau nebe iššūkis, bet gerai žinoma tiesa. Tuomet susivokiau, kad manasis magijos kelias baigiasi: nežinia man tapo pernelyg pažįstama.

Krisė apstulbo: kodėl jis atveria širdį viešoje vietoje niekada nematytiems žmonėms?

– Man reikia kai ko daugiau, kad galėčiau toliau eiti šiuo keliu, – užbaigė jis. – Man reikia kiekvienąsyk vis aukštesnių kalnų.

Valkirija neatsakė nė žodžio. Ją irgi nustebino nepažįstamojo kalbos.

– Jeigu aš tave pamokysiu, kaip pamatyti savo angelą sargą, galimas daiktas, liausiesi ieškoti kaskart vis aukštesnių kalnų, – pagaliau tarė ji. – O tai kartais nėra gerai.

– Ne, niekada nepranyks, – atsakė Paulas. – Pranyks nebent mintis, kad mano įveikti kalnai pernelyg žemi. Aš visada branginsiu savo laimėjimus. Tai ir turėjo galvoje mano Mokytojas.

„Galbūt jis turi galvoje mūsų santuoką“, – pagalvojo Krisė.

Valkirija išties ranką Paului.

– Mano vardas – M., – tarė ji.

– O mano – S., – atsakė Paulas.

Krisė krūptelėjo. Paulas pasisakė savo magiškąjį vardą! Labai mažai žmonių žinojo tą paslaptį, nes magui galima pakenkti tik žinant jo magiškąjį vardą. Jį atskleisti leidžiama tik tiems, kuriais visiškai pasitikima. O Paulas tik dabar sutiko šią moterį. Nevalia ja pasitikėti.

– Šiaip ar taip, gali vadinti mane Valhala, – tarė rudaplaukė.

„Juk taip vadinasi senovės vikingų dievo buveinė“, – pagalvojo Paulas ir pasisakė savo krikšto vardą.

Rudaplaukė iš pažiūros šiek tiek nusiramino. Atsisėdusi prie jų staliuko, ji pirmąsyk pažvelgė į Krisę.

– Norint pamatyti savo angelą sargą, reikia trijų dalykų, – tarė rudaplaukė ir vėl nukreipė žvilgsnį į Paulą, lyg Krisės čia ir nebūtų buvę. – Be tų trijų dalykų, reikia drąsos. Tikroji drąsa būdinga tik moteriai. Ne vyrui.

Paulas apsimetė tuos žodžius praleidęs pro ausis.

– Rytoj mes būsime netoli Tuksono, – toliau kalbėjo Valhala. – Jeigu tavo žiedas tikras, atvažiuok vidurdienį pas mus.

Nuėjęs prie automobilio, Paulas paėmė žemėlapį, ir Valhala jam nurodė tikslią susitikimo vietą. Kino patiekta kiaušinienė su lašinukais jau stovėjo ant stalo, ir viena Valkirija perspėjo rudaplaukę, kad pusryčiai aušta. Priėjusi prie prekystalio, Valhala paprašė kiną vėl paleisti radiją visu garsu.

– Kokie tie trys būtini dalykai, norint pasikalbėti su angelu? – paklausė Paulas, kai Valhala pavalgiusi pasuko prie durų.

– Pažeisti sandorą. Gauti atleidimą. Ir kirsti lažybų, – atsakė ji.

Krisė pažvelgė į apačioje plytintį miestą. Pirmą kartą per pastarąsias tris savaites jie gyveno tikrame viešbutyje, mėgaudamiesi visu aptarnavimu, baru ir pusryčiais lovoje.

Buvo šešta valanda vakaro, kaip tik tuo metu jie atlikdavo įprastą pratimą atverdami kanalą. Tačiau Paulas kietai miegojo.

Krisė suprato, kad po rytinio susitikimo degalinės kavinėje viskas pasikeitė: jeigu ji nori pasikalbėti su savo angelu sargu, turi pati tuo pasirūpinti.

Važiuodami į Tuksoną, jie beveik nesikalbėjo. Ji tik paklausė, kodėl jis atskleidė savo magiškąjį vardą. Paulas atsakė, jog Valhalai pasisakius savo vardą, jis privalėjo pasekti jos pavyzdžiu.

Galbūt jis sakė teisybę. Tačiau Krisei kilo įtarimas, kad Paulas dar šiąnakt bandys su ja susiekti ir pasikalbėti. Ji buvo moteris ir suvokė tai, kas vyrams nesuprantama.

Nusileidusi į pirmą aukštą, ji paklausė budintįjį, kur yra artimiausias knygynas. Arti nebuvo nė vieno. Reikėjo sėsti į automobilį ir važiuoti į prekybos centrą.

Valandėlę ji svarstė. Paskiau grįžo į kambarį pasiimti raktelių. Jie atvyko į didelį miestą; Paulas atsibudęs pagalvos, kad ji – kaip moterims įprasta – bus išėjusi pasižvalgyti po parduotuves.

Kelis kartus pasiklydusi, Krisė galiausiai pastebėjo milžinišką prekybos centrą (arba *mall*, kaip ten sakoma). Vienoje vietoje buvo

raktų dirbtuvė, ir ji paprašė pagaminti automobilio raktelių kopiją. Norėjo turėti dar vieną. Dėl visa ko.

Pagaliau surado knygyną. Pasklaidė vieną knygą ir aptiko tai, ko ieškojo.

Valkirijos – nimfos, gyvenančios Votano būstinėje.

Ji nežinojo, kas yra tasai Votanas, bet tai neturėjo reikšmės.

Dievų pasiuntinės, karžygiams rodančios kelią į mirtį, o vėliau – į rojų.

Pasiuntinės. Kaip angelai. Mirtis ir Rojus. Irgi kaip angelai.

Jos įkvepia drąsos kariams, savo žavesiu pripildydamos jų širdis meilės, ir rodo narsumo pavyzdį kautynėse, visų priešaky jodamos ant ristūnų, greitų kaip debesys ir skardžiabalsių kaip perkūnija.

Geresnio vardo niekas joms nebūtų sugalvojęs, dingtelėjo Krisei.

Jos simbolizuoja beatodairišką kario drąsą ir širdies rimtį, potraukį į kovą, susidūrimą ir netektį.

Taip, be abejo. Paulas norėtų su ja pasikalbėti.

Jie nusileido į pirmą aukštą pavalgyti viešbučio restorane, nors Paulas labai norėjo išeiti pasivaikščioti, apžiūrėti vidury dykumos iš- dygusio miesto. Krisė atsakė, kad ji pavargusi, norinti pasimėgauti visais patogumais ir kuo anksčiau atsigulti.

Per vakarienę jie kalbėjosi apie visokiausius niekus. Paulas buvo be galo paslaugus – Krisė suprato, kad jis laukia patogios progos. Taigi ji apsimetė, jog viskuo domisi ir labai pagyvėjo, kai jis pasakė, jog Tuksone esąs pats didžiausias pasaulyje dykumų muziejus.

Jis apsidžiaugė, pastebėjęs jos susidomėjimą. Pridūrė, kad ten esama kojotų, gyvačių, skorpionų, juos galima saugiai apžiūrėti ir gauti ganėtinai informacijos apie kiekvieną gyvūną. Ten, esą, galima įdomiai praleisti ištisą dieną.

Ji pasakė, jog mielai norėtų aplankyti muziejų.

– Gali nueiti rytoj iš pat ryto, – pasiūlė Paulas.

– Betgi Valhala vidurdienį paskyrė pasimatymą.

– Tau nebūtina su ja susitikti.

– Keistas laikas, – nusistebėjo ji. – Vidurdienį niekas nesibasto po dykumą. Mums teks išbandyti tai savo kailiu.

Paului irgi atrodė keista, kad pasimatymas paskirtas tokiu laiku, tačiau jis bijojo praleisti progą: o jeigu Valhala ims ir persigalvos, nepaisydama žiedo ir visa kita.

Jis nukreipė kalbą kitur, ir Krisė mėgaudamasi pajuto, kad vyras bijo. Jie vėl įsišnekėjo apie kasdienius reikalus. Išgėrė butelį vyno ir veikiai apsnūdo. Paulas pasiūlė iškart eiti į savo kambarį.

– Kažin ar verta rytoj tau važiuoti į pasimatymą, – vienu tarpu suabejojo ji.

Ji sočiai pasimėgavo viskuo, kuo tik norėjo: ir vakariene, ir aplinka, ir Paulo baime. Ji džiaugėsi mintimi, jog puikiai pažįsta savo vyrą. Tačiau dabar suprato, kad jau išties vėlu ir pats metas tarti savo žodį.

– Aš važiuosiu su tavimi. Važiuosiu, ir tiek.

Jis suirzo.

Prikišo jai, kad ji tikriausiai pavyduliauja ir nori jam sugadinti visą reikalą.

– Kam aš galėčiau pavyduliauti?

– Valkirijoms. Valhalai.

– Nesąmonė.

– Betgi tai mano paieška. Pasiūliau tau važiuoti, norėdamas, kad būtum kartu su manimi, bet kai ką aš turiu daryti vienas.

– Aš noriu važiuoti kartu su tavimi, – neatlyžo ji.

– Tu niekad rimtai nesidomėjai magija. Kas tau dabar atsitiko?

– Susidomėjau. Ir paprašiau, kad nepaliktum manęs pusiaukelėje, – atsakė ji, rodydama, kad pokalbis baigtas.

Stojo tyla.

Krisė atrėmė Valhalos žvilgsnį ir nenuleido akių.

Visi buvo su juodais akiniais. Visi, išskyrus ją ir Valhalą. Ji nusiėmė akinius, norėdama, kad Valkirija matytų, jog ji žiūri jai tiesiai į akis.

Minutės bėgo, ir niekas nesakė nė žodžio. Nebent Paulas sušuko: „Sveika!“, jiems atvažiavus į nurodytą vietą. Tačiau atsakymo neišgirdo. Valhala priėjusi sustojo priešais Krisę.

Ir nuo tos akimirkos nieko neatsitiko.

„Dvidešimt minučių“, – pagalvojo Krisė. Vis dėlto ji nenumanė, kiek laiko praėjo iš tikrųjų. Nuo skaisčios saulės, karščio ir tylos jai viskas susimaišė galvoje.

Ji bandė nukreipti mintis kitur. Aha, jie pakalnėje – kaip puiku, kad dykumoje irgi esama kalnų! Už Valhalos žiojėjo kalno šlaite iškirsta anga. Ji bandė įsivaizduoti, kur galėtų patekti, žengusi į tą angą, tačiau staiga susivokė, kad nesugeba blaiviai mąstyti – lygiai taip pat kaip tą dieną, kai jie grįžo nuo druskos ežero.

Visos Valkirijos, kaip čigonai ir piratai apsirišusios galvas skarelėmis, raitos ant savo plieninių žirgų, laukė išsirikiavusios pusračiu. Valhala vienintelė buvo vienplaukė, skarelę pasirišusi ant kaklo. Atrodė, kad saulė jai nė motais.

Nemušė prakaitas – oras buvo toks sausas, jog, kaip sakė Tukas, menkiausias drėgmės lašelis nedelsiant išgaruodavo. Krisė suvokė, kad jie labai greitai netenka skysčių. Kad niekas nepagelbėtų, nors ji ir gertų vandenį, kiek įmanydama, nors ir pasiruošė vykti į dykumą vidurdienį. Nors ir nebūtų nuoga.

„Ji žvilgsniu nuogai mane nurengia, – dingtelėjo Krisei. – Aišku, kitaip nei vyrai gatvėje, bet dar baisiau, nepalyginamai baisiau, kaip tik moterys sugeba, kai..."

Ji žinojo, kad ilgai taip tęstis negali. Visa kam yra riba. Ji nežinojo, kada prieis tą ribą, kada ir kaip supras, jog ją priėjo, tačiau jai buvo aišku, kad netrukus bus nebeįmanoma ištverti saulės karščio. Vis dėlto niekas nejudėjo iš vietos – ir tikriausiai dėl to buvo kalta tik ji, užsispyrusi važiuoti drauge su vyru. *Dievų pasiuntinės, karžygiams rodančios kelią į mirtį, o vėliau – į rojų.*

Ji padarė kvailystę, bet buvo per vėlu apie tai galvoti. Ji atvažiavo paliepus angelui sargui, kuris perspėjo, kad šį vakarą ji bus labai reikalinga Pauliui.

„Ne, ne, tai ne kvailystė. Angelas reikalavo, kad aš vykčiau drauge", – tarė ji sau.

Ji kalbėjosi su savo angelu sargu! Niekas to nežino, net Paulas!

Ji pajuto, kaip svaigsta galva, ir buvo benualpstanti. Tačiau pasiryžo laikytis iki galo: dabar jai neberūpėjo nei vyras, nei angelo įsakymai, nei pavydas. Dabar viena moteris turėjo išdidumu nenusileisti kitai.

– Užsidėk akinius, – tarė Valhala. – Šviesa tokia stipri, kad gali apakti.

– Tu esi be akinių, – atsakė Krisė. – Ir nebijai apakti.

Valhala davė ženklą. Ir staiga pasirodė, jog saulės šviesa sustiprėjo dešimtį kartų.

Valkirijos pasuko savo motociklų veidrodėlius, saulės spindulių pluoštus nutaikydamos jai į veidą. Ji išvydo tviskantį pusratį ir prisimerkė neatitraukdama žvilgsnio nuo Valkirijos.

Dabar aiškiai jos nebematė. Valkirija tarytum ėmė didėti, augti, ir jos galvoje kilo dar didesnė sumaištis. Pajuto, kad netenka sąmonės, ir tuomet ją apglėbė odine striuke vilkinčio žmogaus rankos.

Paulas pamatė, kaip Valhala griebia jo žmoną į glėbį. Jis galėjo to išvengti. Galėjo priprašyti, kad ji liktų viešbutyje – nors ir ką ji galvotų. Vos išvydęs sagę, jis suprato, kokios Tradicijos laikosi Valkirijos.

Jos irgi pastebėjo jo žiedą ir suvokė, kad jis patyręs ne vieną išbandymą ir kad joms būtų nelengva jį įbauginti. Tačiau turėjo išbandyti kiekvieną nepažįstamąjį, ieškantį ryšio su jų grupe. Kad ir jo žmoną.

Vis dėlto jos negalėjo uždrausti niekam – nei Krisei, nei kam nors kitam – sužinoti tai, ką jos žino. Jos buvo davusios įžadą: nėra nieko paslėpta, kas nebūtų atskleista. Krisė dabar turėjo išlaikyti patį svarbiausią išbandymą, privalomą visiems, ieškantiems dvasinio kelio: drąsos išbandymą.

– Padėk, – tarė Valkirija Paului.

Priėjęs jis padėjo prilaikyti žmoną. Jiedu nuvedė ją prie automobilio ir paguldė ant galinės sėdynės.

– Nesijaudink. Ji tuojau atsipeikės. Tik jai labai skaudės galvą.

Jis nesijaudino. Buvo kupinas pasididžiavimo.

Nuėjusi prie savo plieninio žirgo, Valhala paėmė gertuvę. Paulas pastebėjo, kad ji užsidėjo tamsius akinius – matyt, irgi priėjusi tam tikrą ribą.

Ji sudrėkino Krisei kaktą, riešus ir smilkinius. Krisė atsimerkė, sumirksėjo ir atsisėdo.

– Pažeisti sandorą, – tarė ji, žiūrėdama į Valkiriją.

– Tu įdomi moteris, – tarė Valhala, ranka braukdama jai per veidą. – Užsidėk akinius.

Valhala paglostė Krisei galvą. Netgi dabar, kai abi buvo su tamsiais akiniais, Paulas buvo įsitikinęs, kad jos tebežiūri viena į kitą.

Jie priėjo prie kalno šlaite žiojinčios keistos angos. Kreipdamasi į kitas Valkirijas, Valhala tarė:

– Vardan meilės. Vardan pergalės. Vardan Dievo šlovės.

Tuos žodžius paprastai taria tie, kurie pažįsta angelus. Tai buvo Ž. žodžiai.

Plieniniai žirgai, ligi tol tyliai stovėję vietoje, sujudo. Pakilo dulkių debesis. Valkirijos atliko tą patį manevrą kaip ir prie degalinės – visu būriu pralėkė pro šalį ir dingo už kalno.

Tuomet Valhala kreipėsi į Krisę ir Paulą:

– Eikime į vidų.

Vartų nebuvo, tik grotinė užtvara. Ant jos kabojo užrašas:

DĖMESIO! FEDERALINĖS VYRIAUSYBĖS NURODYMU PAŠALINIAMS ĮEITI GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA. NUSIŽENGUSIEJI BUS TRAUKIAMI BAUDŽIAMOJON ATSAKOMYBĖN.

– Nekreipkite dėmesio, – tarė Valhala. – Jie vis tiek neturi nei laiko, nei lėšų šiam objektui saugoti.

Tai buvo sena, apleista aukso kasykla. Valhala ėjo pirma su žibintu rankoje, ir jiedu atsargiai patraukė įkandin, saugodamiesi, kad nesusitrenktų galvų į lubų sijas. Paulas pastebėjo šen bei ten žiojinčias įgriuvas. Turbūt iš tikrųjų čia buvo nesaugu, tačiau dabar buvo ne laikas apie tai galvoti.

Beeinant toliau, darėsi vis vėsiau ir maloniau. Jis sunerimo pagalvojęs, kad jie gali uždusti, tačiau Valhala ėjo drąsiai, lyg šachta jai būtų gerai pažįstama, lyg ne kartą būtų čia buvusi ir išlikusi gyva. Tačiau ir apie tai nebuvo ko galvoti.

Po kokių dešimties minučių Valkirija sustojo. Jie atsisėdo rateliu ant žemės, ir ji pastatė vidury žibintą.

– Angelai, – prabilo ji. – Angelus mato tik tie, kurie siekia šviesos ir pažeidžia sandorą su tamsa.

– Aš neturiu sudaręs sandoros su tamsa, – atsiliepė Paulas. – Turėjau kadaise. Dabar nebeturiu.

– Neturiu galvoje sandoros su Liuciferiu nei su Šėtonu, nei su... – Staiga ji ėmė vardyti įvairius demonus, ir jos veidas keistai pasikeitė.

– Neminėk tų vardų, – pertraukė ją Paulas. – Minėdama juos, mini ir Dievą, ir Šėtoną.

Valhala nusijuokė.

– Regis, esi gerai išmokęs pamoką. O dabar pažeisk sandorą.

– Neturiu sudaręs jokių sandorų su nelabuoju, – pakartojo Paulas.

– Turiu galvoje sandorą su pralaimėjimu.

Paulas prisiminė Ž. žodžius: žmogus galų gale pražudo tai, kas jam brangu. Tačiau Ž. neminėjo jokių sandorų, jis buvo artimai susipažinęs su Paulu ir žinojo, kad šis jau seniai buvo pažeidęs sandorą su Nelabuoju. Kasykloje stojo tyla, kur kas gilesnė nei dykumoje. Nebuvo nieko girdėti, išskyrus Valhalos balsą, kuris dabar skambėjo kitaip.

– Mudu esame sudarę sandorą, – neatlyžo ji. – Esame sutarę nelaimėti, kai pergalė įmanoma.

– Niekada nesu sudaręs tokios sandoros, – trečiąsyk išsigynė Paulas.

– Visi esame sudarę tokią sandorą. Kada nors gyvenime esame sudarę. Todėl prie Rojaus vartų stovi angelas su liepsnojančiu kalaviju. Ir įleidžia tik tuos, kurie nesilaiko šios sandoros.

„Taip. Ji teisi, – pagalvojo Krisė. – Visi mes esame sudarę šią sandorą."

– Ar aš tau atrodau patraukli? – staiga paklausė Valhala visiškai kitu tonu.

– Esi gražuolė, – atsakė Paulas.

– Kadaise, kai dar buvau paauglė, pamačiau verkiant savo geriausią draugę. Mudvi buvome neperskiriamos, be galo mylėjome viena kitą, ir aš paklausiau, kas atsitiko. Tol ją kamantinėjau, kol ji man prisipažino, kad mane įsimylėjo jos mylimasis. Aš to nežinojau, bet tą dieną daviau sau žodį. Pati nesuvokdama, kas vyksta, apsileidau, sustorėjau, pasidariau negraži. Mat širdies gilumoje pagalvojau, kad grožis – mano prakeikimas: juk dėl jo kenčia mano geriausia draugė. Labai greitai aš pražudžiau savo gyvenimo prasmę, nes nustojau rūpintis savimi. Pagaliau atėjo tokia valanda, kai gyvenimas man tapo nebepakenčiamas: ėmiau galvoti apie mirtį.

Valhala nusijuokė.

– Kaip matai, aš netesėjau savo žodžio.

– Tavo tiesa, – sutiko Paulas.

– Dabar mes pačiame kalno vidury, – toliau kalbėjo Valkirija. – Lauke spindi saulė, o čia tamsu. Tačiau čia ganėtinai vėsu, galime miegoti, mums nėra ko rūpintis. Tai yra Sandoros tamsa.

Ji pakėlė ranką prie savo odinio švarko užtrauko.

– Pažeisk Sandorą, – tarė ji. – Vardan Dievo šlovės. Vardan meilės. Vardan pergalės.

Ji ėmė pamažu traukti užtrauką žemyn. Po švarku nieko nebuvo pasivilkusi. Pasirodė nuogos krūtys.

Žibinto šviesoje ant krūtinės sublizgo mažas auksinis medalionas.

– Imk jį, – tarė.

Paulas palietė medalikėlį. Tai buvo Arkangelas Mykolas.

– Nukabink jį nuo kaklo.

Jis nukabino medalioną.

– Laikykit jį abu.

– Aš nenoriu matyti savo angelo sargo! – staiga prabilo Krisė: tai buvo jos pirmieji žodžiai kasykloje. – Nenoriu! Aš tik norėjau su juo pasikalbėti!

Paulas laikė medalioną rankoje.

– Aš jau kalbėjausi su savo angelu, – toliau kalbėjo Krisė ramesniu balsu. – Aš žinau, kad galiu su juo pasikalbėti, ir man to gana.

Paulas negalėjo tuo patikėti. Tačiau Valhala žinojo, kad tai tiesa: perskaitė tai jos akyse, kai jie dar buvo lauke. Ji taip pat žinojo, jog angelas nori, kad ji būtų čia kartu su vyru. Vis dėlto Valhala turėjo išbandyti jos drąsą. Tokia buvo Tradicijos taisyklė.

– Gerai, – tarė Valkirija.

Ji staigiai užgesino žibintą. Stojo visiška tamsa.

– Užsikabink medalioną ant kaklo, – tarė ji Paului. – Ir laikyk jį, lyg maldai sudėjęs rankas.

Paulas pakluso. Jis bijojo tokios aklos tamsos, nes ūmai prisiminė tokius dalykus, kokių nebūtų norėjęs prisiminti.

Jis pajuto, jog Valhala prieina iš užpakalio ir paliečia galvą.

Tamsa, rodos, dar labiau sutirštėjo. Nebuvo matyti nė menkiausios prošvaistės.

Valhala ėmė melstis negirdėta kalba. Iš pradžių jis bandė suvokti jos žodžius. Paskiau, jos pirštams tolydžio glostant jam galvą, pajuto, jog medalionas ima kaisti. Jis sutelkė dėmesį į šilumą delnuose.

Tamsa ėmė mainytis. Prieš akis pradėjo šmėkščioti įvairios jo gyvenimo scenos. Šviesos blyksniai ir šešėliai, šviesos blyksniai ir šešėliai – ir staiga vėl įsitvyrojo visiška tamsa.

– Nenoriu to prisiminti... – maldaujamai tarė jis Valhalai.

– Prisimink. Kad ir kas tai būtų, stenkis prisiminti kiekvieną akimirką.

Tamsoje ėmė šmėkščioti siaubingi dalykai. Dalykai, patirti per pastaruosius keturiolika metų.

Kavineje ant staliuko gulėjo raštelis. „Myliu tave. Netrukus grįšiu." Apačioje buvo data: „1974 m. gegužės 25 diena."

Va, gražiausia! Data meilės laiškelyje.

Jis atsibudo šiek tiek svaigstančia galva, dar apdujęs nuo sapno. Sapnavo, kad garso įrašų studijos direktorius jam pasiūlė darbą. Darbo jam nereikejo: iš tikrųjų garso įrašų studijos direktorius buvo jų darbuotojas, jo ir jo kompaniono. Plokštelės turėjo didelę paklausą, jos buvo parduodamos tūkstančiais, ir iš visų Brazilijos kampelių ėjo laiškai. Žmonės domejosi, kas yra Alternatyvi bendrovė.

„Ko jiems daugiau reikia, tegu klausosi dainų, ir baigta", – pagalvojo jis. Tiesą pasakius, tai buvo ne dainos, o magiškų apeigų mantra – žodžiai buvo Apokalipsės Žvėries, pusbalsiu tariami iš kito galo. Dainuodamas tą dainą, žmogus šaukdavosi Tamsos galių. Ir ją dainuodavo visi.

Jiedu su kompanionu viską paruošė. Už pinigus, gautus už autorių teises, nusipirko sklypą netoli Rio de Žaneiro. Ten, nė neįtariant karinei diktatūrai, atkūrė tai, ką beveik prieš šimtą metų Sicilijoje, Čefalu uoste, bandė padaryti Žvėris. Tačiau Žvėrį išgujo Italijos valdžia. Jis klaidžiojo šen bei ten, tačiau nesugebėjo sutelk-

ti užtektinai mokinių, nemokejo užsidirbti pinigų. Skelbėsi visur, kad esąs paženklintas numeriu 666, kad atėjęs sukurti pasaulio, kuriame stipriesiems tarnaus silpnieji ir viešpataus vienintelis įstatymas – daryk, ką nori. Deja, jis nemokėjo deramai skleisti savo idejų – retas kuris rimtai klausydavosi jo žodžių.

Jiedu su kompanionu Rauliu Seišasu buvo skirtingi žmonės. Raulis dainavo, jo klausėsi visa šalis. Jie buvo jauni ir pelnėsi pinigų. Taip, be abejo, Brazilijoje viešpatavo karinė diktatūra, tačiau vyriausybė visas jėgas skyrė kovai su partizanais. Neturejo laiko terliotis su roko dainininku, netgi priešingai – buvo jam palanki, vildamasi, kad jis atitrauks jaunimą nuo komunistinių idejų.

Jis gėrė kavą stovėdamas prie lango. Ketino eiti pasivaikščioti ir vėliau susitikti su savo kompanionu. Jis nė kiek nesigraužė, kad niekas jo nepažįsta, o jo draugas – įžymybė. Svarbiausia jam buvo užsidirbti pinigų, kad galėtų įgyvendinti savo planus. Muzikos pasaulio ir magijos pasaulio žmonės – ak, jie puikiai viską išmano! Smagu, kai tavęs niekas nepažįsta, ne vieną kartą jis mėgavosi klausydamasis, kaip kas nors vertina jo kūrybą, nė nenumanydamas, kad jį girdi autorius.

Jis apsiavė sportbačius. Kai pasilenkė surišti raištelių, pajuto, jog svaigsta galva. Atsitiesė. Kambaryje atrodė kur kas tamsiau, nei derėtų. Dvokė svilėsiais, gal užsidegė koks elektros prietaisas, betgi viryklė išjungta. Jis apžiūrėjo visą butą. Nieko.

Buvo tvanku. Pagaliau jis nutarė išeiti į orą, šiaip ne taip surišo batų raištelius ir buvo jau bežengiąs pro duris, bet staiga pirmą kartą gyvenime pasijuto nekaip.

„Gal ką nors negera suvalgiau“, – pagalvojo. Tačiau paprastai, kai suvalgydavo ką nors negera, organizmas duodavo ženklą, ir jis viską suprasdavo. Nei pykino, nei ką. Tik svaigo galva.

Tamsu. Tamsa tirštejo, tarytum pilkas debesis gaubė iš visų pusių. Ėmė dar labiau svaigti galva. Taip, be abejo, bus suvalgęs ką nors negera arba tai „atgalinis rūgšties poveikis". Tačiau jau beveik penkeri metai, kai nebevartojo LSD. Jo poveikis dingo po pirmųjų šešių mėnesių ir daugiau nebepasireiškė.

Išsigandęs jis nutarė išeiti į lauką.

Kai atidarė duris, galva tebesvaigo, gatveje galėjo pasidaryti dar blogiau. Verčiau pabūti namie ir palaukti. Ant stalo gulėjo raštelis – netrukus ji turi grįžti, galima palaukti. Kartu nueisią į vaistinę arba pas gydytoją, nors gydytojų jis nemėgsta. Nieko rimta. Kai žmogui dvidešimt šešeri, jo neištinka infarktas.

Nieku gyvu.

Jis atsisėdo ant sofos. Reikia atsipalaiduoti, negalvoti apie ją, kad neprailgtų laukti. Bandė skaityti laikraštį, tačiau vis labiau svaigo galva, temo akyse. Kažkas stūmė jį į juodą duobę, tarytum atsivėrusią vidury kambario. Pasigirdo garsai: juokas, balsai, dūžtančių daiktų griausmas. Niekad to dar nebuvo atsitikę – niekad! Anksčiau, pavartojęs kvaišalų, suvokdavo, kad yra apdujęs, kad tai haliucinacijos ir viskas turi veikiai praeiti. O dabar... dabar viskas atrodė siaubingai tikra!

Ne, netiesa! Tikra tik kilimas, užuolaidos, knygų lentynos, kavos staliukas, duonos trupiniai. Jis pabandė susikaupti, apžvelgti kambarį, tačiau vis dar matė priešais atsivėrusią juodą duobę, girdėjo balsus, juoką.

Ne, niekad to dar nebuvo jam atsitikę! Jau šešeri metai, kai jis užsiima magija. Atlieka visas apeigas. Supranta, kad tai ne kas kita kaip savitaiga, psichologinis efektas, vaizduotės vaisius, ir tiek.

Baimė didejo, vis labiau svaigo galva, kažkas stūmė jį lauk iš kūno į tamsos pasaulį, vis aiškiau skambejo balsai ir juokas!

„Negalima pasiduoti baimei. Baimės akys didelės!“

Jis bandė susitvardyti, nuėjo prie kriauklės, nusiprausė veidą. Iškart pasijuto geriau, svaigulys tarytum liovėsi. Apsiavė sportbačius ir pabandė išmesti viską iš galvos. Juokais pagalvojo, kad papasakos kompanionui, jog buvo patekęs į transo būseną, jog bendravęs su demonais.

Vos pagalvojus apie tai, vėl ėmė svaigti galva, tik dabar dar stipriau. „Netrukus grįšiu“, buvo parašyta laiškutyje, bet ji nesirodė!

„Niekada nebuvau pasiekęs konkrečių rezultatų astralinėje plotmeje“, – pagalvojo jis. Niekada nieko nematė. Nei angelų, nei demonų, nei mirusiųjų dvasių. Savo dienoraštyje Žvėris rašė, kad materializuodavo savo mintis, bet tai buvo melas, Žvėris niekada nebuvo to pasiekęs, jis tai žinojo. Žvėris pralaimejo. Jam patiko Žvėries idėjos, maištingos, patrauklios, kerinčios, tačiau tik retas žmogus buvo apie jas girdejęs. Žmonės paprastai šlovina tuos, kurie kalba nesuprantamus dalykus. Na, o apie Harę Krišną, Dievo Vaikus, Šėtono Bažnyčią, Maharišį visi yra šį bei tą girdeję. Na, o Žvėris... Žvėris – tik išrinktiesiems! „Stipriųjų valia“, – rašė jis vienoje knygoje. Žvėries portretas puikavosi Seržanto Pipiro Vienišų Širdžių Klubo albumo viršelyje[1], ir beveik niekas to nežinojo. Gal net Bitlai nesuprato, ką daro, dėdami jo nuotrauką.

Sučirškė telefonas. Tikriausiai skambino mylimoji. Betgi jei ji parašė „netrukus grįšiu“, kurio galo turėtų skambinti?

Nebent kas nors būtų atsitikę.

Štai kodėl ji dar negrįžo. Galva ėmė svaigti vis dažniau, ir viskas ūmai aptemdavo. Jis suprato – ši mintis nejučia dilgsejo galvoje – nevalia leisti tam pojūčiui paimti viršų. Kažkas siau-

[1] Seržanto Pipiro Vienišų Širdžių Klubas (*Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*) – aštuntasis britų roko grupės The Beatles albumas, išleistas 1967 m.

binga gali atsitikti: jis gali įžengti į tą tamsą ir niekada nebeišeiti. Reikėjo žūtbūtinai apsaugoti sąmonę, kad jos neužvaldytų tamsa.

Telefonas. Jis sutelkė dėmesį į telefoną. Kalbėti, išsiblaškyti, galvoti apie ką nors kita, nukreipti mintis nuo tamsos – telefonas buvo stebuklas, išganymas. Jis tai suprato. Kažkaip suprato, kad neturi pasiduoti. Reikėjo pakelti ragelį.

– Alio?

Atsiliepė moters balsas. Tačiau tai buvo ne mylimoji, o Aržėlė.

– Paulai?

Jis tylėjo.

– Paulai, ar girdi mane? Tuojau pat ateik pas mane į namus! Čia vyksta kažkas keista!

– Kas vyksta?

– Tu pats žinai, Paulai! Paaiškink man, kas čia darosi, dėl Dievo meilės!

Jis padejo ragelį, nenorėdamas nieko daugiau girdėti. Vadinasi, tai ne atgalinis kvaišalų poveikis. Ne pamišimo požymis. Ne infarkto požymis. Tai buvo tikras dalykas. Aržėlė dalyvavo apeigose ir „tai" jai irgi atsitiko.

Jis išsigando. Kelias minutes sėdėjo, stengdamasis nieko negalvoti, ir jį vis labiau gaubė tamsa, stumdama prie mirties ežero krašto.

Jis miršta, nes darė viską, tuo netikėdamas, nes nejučia suvedžiojo daug žmonių, kad paskleidė tiek blogio vardan gėrio. Miršta, ir Tamsa įsiviešpataus. Tamsa, kuri, sėlindama prie jo, aiškiai sako, kad viskas yra tikra, kad už viską, ką jis gavo, reikia mokėti tam tikrą kainą, – apie kurią jis nenorėjo nieko žinoti, nes manė, jog viskas gaunama veltui, jog viskas yra netiesa arba tiesiog savitaiga!

Jis vėl prisiminė Jėzuitų kolegiją ir ėmė melsti, kad Dievas suteiktų jėgų grįžti į Bažnyčios globą, melsti atleidimo, melsti, kad Dievas bent jau išgelbėtų jo sielą. Jis stengėsi iš paskutiniųjų. Stengėsi mąstyti, ką nors galvoti, kad bent iš dalies įveiktų galvos svaigimą. Kad tik spėtų nueiti į bažnyčią!.. Kvailystė!

Jis dirstelėjo į lentyną. Nutarė suskaičiuoti kompaktines plokšteles – šiaip ar taip, niekad neturėdavo tam laiko. Dabar puiki proga! Taip, labai svarbu žinoti, kiek jis turi plokštelių. Jis ėmė skaičiuoti: viena, dvi, trys... Pagaliau! Pagaliau jis įveikė galvos svaigimą, juodoji duobė ėmė tolti. Jis suskaičiavo visas plokšteles ir dar perskaičiavo, kad įsitikintų nesuklydęs. O dabar – knygas! Reikia suskaičiuoti, kad žinotų, kiek turi knygų. Ar jis turi daugiau knygų nei plokštelių? Pradejo skaičiuoti. Galva nustojo svaigti, jis turejo daug knygų. Ir žurnalų. Ir laikraščių. Jis nutarė suskaičiuoti viską ir surašyti, įsitikinti, kiek iš tikrųjų turi turto. Tai buvo labai svarbu.

Skaičiuodamas indus, jis išgirdo trakštelėjant durų raktą. Pagaliau ji grįžo. Tačiau jis negalėjo atsipalaiduoti – negalejo net pasakyti apie tai, kas atsitiko: bet kurią akimirką visa tai turėjo baigtis. Jis buvo tuo tikras.

Ji atėjo tiesiai į virtuvę ir apkabino jį verkdama.

– Gelbėk... Man atsitiko kažkas keista. Tu žinai, kas tai yra, padėk!

Jis nesiliovė skaičiavęs indų – tai buvo vienintelis išsigelbėjimas. Kur nors nukreipti mintis. Būtų buvę geriau, jeigu ji nebūtų grįžusi – jos grįžimas negalejo niekuo padėti. Ir jis galvojo kaip ir Aržėlė – jis žino viską, žino, kaip reikia visa tai nutraukti.

– Stenkis galvoti apie ką nors kita! – sušuko jis kaip apsėstas. – Skaičiuok plokšteles! Skaičiuok knygas!

Ji pažvelgė į jį nieko nesuprasdama. Tarsi robotas žengė prie knygų lentynos.

Staiga sustojo ir atsisėdo ant grindų.

– Aš noriu namo pas mamą... – tarė pusbalsiu. – Noriu namo pas mamą...

Jis irgi to norejo. Norėjo paskambinti tėvams, prašyti pagalbos, jau seniai jų nematė, jie priklausė smulkiosios buržuazijos pasauliui, kurį jis seniai paliko. Jis bandė vėl skaičiuoti indus, bet ji trukdė, verkė kaip mažas vaikas, raudamasi plaukus.

To jau per daug! Jis atsakingas už tai, kas atsitiko, nes ją myli, išmokė ją tų apeigų, tikindamas, kad ji pasieks tai, ko nori, kad viskas bus į gera (nors netikėjo savo žodžiais!). Ir štai dabar ji sėdi melsdama pagalbos, tikėdama, kad jis gali jai padėti, o jis nežino ką daryti.

Staiga jam dingtelėjo mintis, kad jis bus apsirikęs, neteisingai suskaičiavęs indus, ir juodoji skylė atsivėrė visu baisumu.

– Tu man padėk, – tarė jis, – Aš nežinau ką daryti.

Ir apsiverkė.

Jis verkė iš baimės, kaip verkdavo būdamas mažas. Norejo tėvų kaip ir ji. Apsipylęs šaltu prakaitu, buvo tikras, kad jau miršta. Griebė jai už rankos, jos rankos irgi buvo šaltos, nors suknelė permirkusi nuo prakaito. Jis nuėjo į vonios kambarį nusiprausti veido, kaip darydavo visada, kai pernelyg stipriai paveikdavo kvaišalai. Gal padės ir nuo „to“. Koridorius atrodė be galo ilgas, juodoji skylė vėrėsi vis plačiau – jis nebeskaičiavo plokštelių, knygų, pieštukų, indų. Nebuvo jokios išeities.

„Vanduo“, – dingtelėjo mintis, atejusi iš ten, kur, regis, dar nebuvo prasismelkusi tamsa. Vanduo! Taip, jeigu turi galios tamsa, pamišimas, beprotybė, turi galios ir kiti dalykai!

– Vanduo, – pasakė jis prausdamasis veidą. – Vanduo nuplauna blogį.

Jai pasirodė, kad jis kalba tvirtu balsu. Jis žino, jis žino viską! Jis ją išgelbės!

Jis paleido dušą, ir jie palindo po vandens čiurkšle – su drabužiais, dokumentais, pinigais. Vanduo permerkė juos, ir pagaliau jis pajuto palengvėjimą. Pagaliau nustojo svaigti galva. Jiedu stovėjo po vandens srove valandą, dvi, tris, netardami nė žodžio, sužvarbę, drebėdami nuo šalčio ir baimės. Tačiau, vos tik išejo iš dušo, vėl ėmė svaigti galva, ir teko nerti po vandens čiurkšle. Ten vėl grįžo ramybė, tačiau reikejo žūtbūtinai suprasti, kas atsitiko.

– Niekad tuo netikejau, – tarė jis.

Ji pažvelgė į jį, nieko nesuprasdama. Prieš dvejus metus jie buvo hipiai, vejai švilpavo kišenėse, o štai dabar jo dainų klausosi visa šalis – nuo šiaurės iki pietų. Jis buvo šlovės viršūneje – nors retas kuris žinojo jo vardą. Ir jis kartodavo, jog visa tai – apeigų, okultinių mokslų ir magijos dėka.

– Niekad tuo netikejau, – toliau kalbejo jis. – Man nereikėjo eiti tuo keliu! Nereikejo rizikuoti – turėjau suvokti, kad ir man, ir tau gresia pavojus.

– Daryk ką nors, dėl Dievo meilės! – tarė ji. – Juk negalime visą laiką stovėti duše!

Jis išėjo iš dušo, ir vėl ėmė svaigti galva ir atsivėrė juodoji skylė. Nubėgęs prie knygų lentynos, grįžo, nešinas Biblija. Bibliją turėjo tik todėl, kad galėtų skaityti Apreiškimą Jonui – įtikėti Žvėries karalyste. Jis darė viską, ko reikalavo Žvėries pasekėjai, tačiau širdies gilumoje niekuo netikėjo.

– Pasimelskime Dievui, – pasiūlė jis.

Jis pasijuto juokingas, menkas prieš tą moterį, kuriai visus tuos metus stengėsi primesti savo valią. Buvo silpnas, išsigandęs gresiančios mirties. Jis turejo nusižeminti, melsti atleidimo. Dabar svarbiausia buvo išgelbėti sielą. Pagaliau suvokė, jog visa tai tiesa.

Jis priglaudė Bibliją prie krūtinės ir ėmė kalbėti vaikystėje išmoktus poterius: Tėve mūsų, Sveika Marija ir Tikiu. Iš pradžių ji spyrėsi, bet paskiau paklususi ėmė melstis kartu su juo.

Pasimeldęs jis iš akies atskleidė knygą. Vanduo tiško ant lapų, tačiau jis vis dėlto perskaitė pasakojimą apie žmogų, kuris kažko prašė Jėzų, o Jėzus patarė jam tikėti. Ir tuomet žmogus atsakė: „Tikiu, Viešpatie! Padėk mano netikėjimui!“

– Tikiu, Viešpatie! Padėk mano netikejimui! – sušuko jis, šniokščiant vandeniui.

– Tikiu, Viešpatie! Padėk mano netikejimui! – kūkčiodama tyliai pakartojo ji.

Jį apėmė keista ramybė. Jeigu iš tikrųjų yra blogis, apsėdęs juos šiuo metu, – vadinasi, yra ir Dangaus karalystė kaip ir visa kita, ko jis buvo mokomas ir ko nenorėjo pripažinti visą savo gyvenimą.

– Tikiu amžinąjį gyvenimą, – tarė jis, žinodamas, kad ji nepatikės jo žodžiais. – Man nebaisu mirti. Ir tu nebijok mirties.

– Aš nebijau, – atsiliepė ji. – Nebijau, bet, man rodos, tai neteisinga. Kaip skaudu!

Jiems buvo tik po dvidešimt šešerius. Tikrai skaudu.

– Mes patyrėme tai, ką retas kuris mūsų amžiaus yra patyręs, – atsiliepė jis. – Daugelis apie tai nė numanyti nenumano.

– Tavo tiesa, – sutiko ji. – Mes galime mirti.

Jis kilstelejo galvą, ir vandens šniokštimas lyg perkūnijos griausmas užgulė jam ausis. Jis nebeverkė, nieko nebijojo: tiesiog turejo užsimokėti už beatodairišką drąsą.

– Tikiu, Viešpatie! Padėk mano netikėjimui! – pakartojo jis. – Mes norime gauti ką nors mainais. Atiduodame Tau viską, absoliučiai viską, kad tik išgelbėtum mūsų sielas. Atiduodame gyvybę, viską, ką turime. Priimk mūsų auką, Viešpatie.

Ji pažvelgė į jį su panieka. Štai žmogus, kuriuo ji žavejosi. Stiprus, paslaptingas, narsus vyras, kuriuo ji žavėjosi, kuris daugybei žmonių įteigė mintį apie Alternatyviąją Visuomenę, skelbė pasaulį, kuriame viskas leidžiama, kuriame stiprieji valdo silpnuosius. Ir štai šis žmogus verkia, raudodamas šaukiasi motinos, meldžiasi kaip mažas vaikas ir šneka, kad visada buvo drąsus, nes niekuo netikejo.

Jis atsigręžė ir tarė, kad jiedu abu turi žvelgti aukštyn, melsdami ko nors mainais. Ji pakluso. Ji neteko vyro, tikėjimo, vilties. Nebeturėjo ko prarasti.

Tuomet jis siektelėjo čiaupo ir pamažu jį užsuko. Dabar jie galejo mirti. Dievas jiems atleido.

Vanduo nustojo žliaugęs, nukrito dar keli lašai, ir įsiviešpatavo tyla. Kiaurai permirkę, jie sužiuro vienas į kitą. Galva nebesvaigo, išnyko juodoji skylė, nuščiuvo juokas ir garsai, nebeliko nieko.

Verkdamas jis gulėjo moters glėbyje. Ji glostė jam plaukus.

– Aš sudariau sandorą, – tarė jis pro ašaras.

– Ne, – atsakė moteris. – Tai buvo mainai. Mainai, ir tiek.

Paulas dar stipriau suspaudė saujoje medalioną su arkangelu. Taip, tai buvo mainai, ir juos ištiko bausmė. Po dviejų dienų, tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt ketvirtųjų rytą, juos suėmė Brazilijos politinė policija – jie buvo apkaltinti ardomąja veikla už tai, kad bandė įkurti Alternatyviąją Visuomenę. Jis buvo uždarytas į tamsią kamerą, panašią į juodąją skylę, kurią matė savo svetainėje; buvo grasinama jį nužudyti, jis buvo mušamas, tačiau tai buvo mainai. Paleistas iš kalėjimo, jis nutraukė santykius su kompanionu ir ilgai neturėjo nieko bendra su muzikos pasauliu. Niekur negavo darbo. Tačiau tai buvo mainai.

Kiti grupės nariai nenorėjo mainų. Jie gyveno „juodojoje skylėje“, vadindami jį bailiu. Jis neteko draugų, ramybės, noro gyventi. Ilgus metus bijojo išeiti į gatvę, kad vėl neimtų svaigti galva, kad nesuimtų policija. Baisiausia, kad, išėjęs iš kalėjimo, niekada nebesusitiko savo draugės. Kartais jis krimsdavosi, gailėdavosi, kad sudarė tokią sandorą: gal būtų buvę geriau mirti nei šitaip gyventi. Tačiau buvo per vėlu pradėti viską iš naujo.

– Tai buvo sandora, – neatlyžo Valhala. – Kokia tai buvo sandora?

– Aš pažadėjau atsisakyti savo svajonių, – atsakė jis.

Septynerius metus jis laikėsi sandoros, tačiau Dievas buvo kilniaširdis ir leido jam pradėti gyvenimą iš naujo. Garso įrašų studijos direktorius, tas pats, kurį jis susapnavo tą gegužės rytą, priėmė jį į darbą ir tapo geriausiu draugu. Jis vėl ėmė kurti muziką, tačiau kiekvieną kartą, kai susilaukdavo pasisekimo, kažkas atsitikdavo, ir viskas nueidavo perniek.

„Žmogus pražudo tai, kas jam brangu“, – prisimindavo jis Ž. žodžius.

– Aš manydavau, jog tai lemia mano sandora, – tarė jis.

– Ne, – atsakė Valhala. – Dievas griežtas, tačiau tu buvai griežtesnis už Dievą.

– Aš pažadėjau nebetobulėti. Buvau įsitikinęs, kad niekada negalėsiu tikėti savo žodžiu.

Valkirija priglaudė jo galvą prie nuogos krūtinės.

– Papasakok man apie savo baimę, – paprašė. – Apie baimę, kurią pamačiau, kai mes įėjome į kavinę.

– Baimę... – Jis nežinojo, nuo ko pradėti, nes visa tai, ką jis kalba, atrodė kvaila. – Baimė neleidžia man miegoti naktimis, neduoda ramybės dieną.

Dabar Krisė suprato, kas yra jos angelas sargas. Ji turėjo būti čia, viską girdėti, kitaip jis niekada nebūtų jai nieko papasakojęs...

– ...dabar aš turiu mylimą žmoną, sutikau Ž., nuėjau Šventojo Jokūbo kelią, rašau knygas. Vėl tikiu savo svajonėmis, štai kas man kelia baimę. Nes viskas klostosi taip, kaip aš noriu, ir žinau, kad netrukus viskas nueis perniek.

Jam buvo baisu tarti šiuos žodžius. Niekam to nebuvo sakęs, net galvoti apie tai bijojo. Žinojo, kad Krisė šalia, kad ji girdi viską. Ir jam buvo gėda.

– Taip atsitiko su mano dainomis, – toliau kalbėjo jis prisiversdamas. – Taip atsitiko su viskuo, ką ligi šiol dariau. Niekas nesitęsė ilgiau kaip dvejus metus.

Jis pajuto, kaip Valhala nukabina jam nuo kaklo medalioną. Atsistojo. Nenorėjo, kad ji uždegtų šviesą: nedrįso pažvelgti Krisei į akis.

Tačiau Valhala uždegė žibintą, ir visi trys tylėdami pasuko atgal.

– Mes išeisime pirmos, o tu truputį palauk čia, – paaiškino Valhala, kai jie atsidūrė tunelio gale.

Paului dingtelėjo mintis, kad Krisė nustos juo tikėti – kaip ir mylimoji prieš keturiolika metų.

– Dabar aš tikiu tuo, ką darau, – bandė jis pridurti joms pavymui. Tie žodžiai nuskambėjo kaip atsiprašymas, kaip pasiteisinimas.

Jos neatsiliepė. Nuėjusi kelis žingsnius, Valhala užgesino žibintą. Ten jau buvo gana šviesu.

– Pažadėk Arkangelo Šventojo Mykolo vardu, kad nuo šios akimirkos, kai išeisi į lauką, niekada, NIEKADA, nekelsi rankos prieš save, – tarė Valhala.

– Bijau pažadėti, – atsakė jis. – Nes nesu tikras, ar sugebėsiu tesėti savo žodį.

– Tu neturi kitos išeities, jeigu nori pamatyti savo angelą.

– Aš nesupratau, ką darau. Galbūt ir toliau būsiu sau neištikimas.

– Dabar supranti, – atsakė Valhala. – O tiesa išlaisvina.

Paulas linktelėjo galvą.

– Dabar turėsi daug bėdų savo gyvenime, didesnių ir menkesnių. Tačiau nuo šios dienos tave ves Dievo ranka – tu negalėsi niekur kištis.

– Prižadu Šventojo Mykolo vardu.

Jos išėjo. Luktelėjęs jis žengė joms iš paskos. Jau per ilgai užsibuvo tamsoje.

Saulė spinduliai, atsispindintys nuo uolinių sienų, rodė jam kelią. Priešais buvo grotiniai vartai, užgintos karalystės vartai, baugūs vartai, nes už jų buvo šviesos karalystė, o jis daug metų gyveno tamsoje. Vartai atrodė užrakinti, tačiau atsiverdavo kiekvienam, kuris prie jų prieidavo.

Priešais buvo vartai į šviesą. Jis žengė jų link. Lauke skaisčiai spindėjo auksinė saulė, tačiau jis nutarė nesidėti tamsių akinių. Jam reikėjo šviesos. Jis žinojo, kad arkangelas Mykolas stovi šalia, savo ietimi vaikydamas tamsą.

Daugel metų jis tikėjo, kad negailestinga Dievo ranka gali jį nubausti. Tačiau ne Dievo ranka, o jis pats savo rankomis pridarė tiek eibių. Kaip gyvas niekada jis to nebedarys.

– Aš pažeidžiau sandorą, – tarė jis kasyklos tamsai ir dykumos šviesai. – Dievas turi teisę mane sunaikinti. Aš neturiu tos teisės.

Jis apsidžiaugė, prisiminęs savo parašytas knygas. Metai pasibaigs laimingai, nes jis pažeidė sandorą. Jis neabejojo, kad patirs sunkumų darbe, meilėje ir magijos kelyje – didesnių ir mažesnių sunkumų, kaip sakė Valhala. Tačiau nuo šios dienos jis grumsis petys į petį su savo angelu sargu.

– Tu padėjai daug pastangų, – tarė jis savo angelui. – Ir štai aš sugadinau viską, ir tu nesupranti, kas atsitiko.

Angelas klausėsi. Jis žinojo apie sandorą ir džiaugėsi, kad nebereikia stengtis ir saugoti Paulą nuo pražūties.

Išvydęs vartus, jis žengė iš tunelio. Auksinė saulė apžilpino jį, bet jis žiūrėjo plačiai atsimerkęs – jam reikėjo šviesos. Pamatė artėjant Valhalos ir Krisės siluetus.

– Padėk jam ranką ant peties, – tarė Valhala Krisei. – Būsi liudytoja.

Valhala užsilašino vandens sau ant pirštų ir kryžiaus ženklu pažymėjo jam kaktą – lyg iš naujo jį krikštydama. Paskiau atsiklaupė ir liepė jiedviem pasekti jos pavyzdžiu.

– Vardan arkangelo Mykolo sandora buvo žinoma dangui. Vardan arkangelo Mykolo sandora nutraukta.

Pridėjusi medalioną jam prie kaktos, liepė kartoti žodžius:

Dangaus Angele,
mano ištikimas ir gailestingas vadove...

Vaikystės dienų malda aidu atsiliepė nuo skardžių kalnų ir pasklido po dykumą.

Padėk man būti tokiu klusniu tavo įkvėpimams
ir taip pakreipti savo žingsnius,
kad niekada neišklysčiau iš Dievo įsakymų kelio.
Amen.

– Amen, – tarė Krisė.

– Amen, – pakartojo jis.

Aplink būrėsi žiopliai.

– Lesbietės, – tarė vienas.

– Pamišėlės, – pridūrė kitas.

Valkirijos surišo skepetaites vieną prie kitos, kol pagaliau išėjo savotiška virvė. Paskiau ratu susėdo ant žemės, rankomis įsiremdamos į kelius ir laikydamosi virvėn surištų skepetaičių.

Valhala stovėjo vidury ratelio. Žmonių vis daugėjo. Kai susirinko gausus būrys, Valkirijos ėmė giedoti psalmę.

Prie Babilonijos upių –

ten mes sėdėjome verkdami.

Ant to krašto tuopų

pakabinome savo arfas...

Žmonės žiopsojo nieko nesuprasdami. Jau nebe pirmą kartą moterys lankėsi mieste. Pasirodžiusios kalbėdavo visokias keistybes – kai kurie žodžiai primindavo pastorių kalbas per televiziją.

– Nepulkite į neviltį, – aiškiu ir įtaigiu balsu prabilo Valhala. – Atverkite širdis ir klausykitės, ką jos byloja. Duokite valią savo svajonėms, nes tik tas, kas jų nesigėdi, geba šlovinti Viešpatį.

– Dykumoje žmonės išprotėja, – tarė viena moteris.

Žmonės ėmė pamažu skirstytis. Pamokslai jiems buvo nusibodę.

– Nėra didesnės nuodėmės kaip meilės stoka, – toliau kalbėjo Valhala. – Nepulkite į neviltį, gebėkite mylėti netgi tada, kai meilė

atrodo baisi ir klastinga. Mėgaukitės meile. Mėgaukitės pergale. Darykite tai, ką sako širdis.

– Tai neįmanoma! – sušuko kažkas iš minios. – Mes turime atlikti savo pareigas.

Valhala atsigręžė į tą pusę, iš kur pasigirdo balsas. Ji pasiekė tikslą – žmonės klausėsi! Priešingai nei prieš penkerius metus, kai jos, keliaudamos per dykumą, užsukdavo į miestus – ir niekas prie jų neprieidavo.

– Mes turime vaikų. Turime šeimas. Turime užsidirbti duonos kąsnį, – įsiterpė kitas.

– Puiku, vykdykite savo pareigas. Tačiau pareigos netrukdo svajoti. Svajonės – tai Absoliuto pasireiškimas, ir tai vienintelis dalykas, dėl kurio verta stengtis. Tik tie, kas duoda valią svajonėms, geba suprasti, kokių permainų galime sulaukti.

„Konspiracija“, – pagalvojo Krisė klausydamasi. Prisiminė tuos laikus, kai drauge su kitais parapijiečiais giedodavo aikštėje, gelbėdama žmones nuo nuodėmių. Tuo metu niekas nekalbėjo apie naująjį amžių – visi kalbėjo apie Kristaus sugrįžimą, apie bausmes ir pragarą. Tuomet nebuvo „Konspiracijos“ kaip dabar.

Vaikščiodama tarp žmonių, ji pamatė Paulą. Jis sėdėjo ant suoliuko, atstu nuo minios. Ji priėjo prie jo.

– Ar dar ilgai keliausime kartu su jomis? – paklausė.

– Kol Valhala mane išmokys matyti angelus.

– Betgi jau beveik mėnuo, kai mes su jomis...

– Ji negali atsisakyti. Prisiekė Tradicija. Turi laikytis duoto įžado.

Žmonių vis daugėjo. Krisei dingtelėjo mintis, jog turėtų būti be galo sunku kalbėti miniai.

– Jie rimtai nežiūri į Valkirijas, – tarė ji. – Juo labiau kad jos vilki tokiais drabužiais, jodinėja plieniniais žirgais.

– Jos kovoja dėl labai senų idėjų, – tarė Paulas. – Šiais laikais kareiviai vilki maskuojančios spalvos drabužiais, apsimetinėja, slepiasi. O senovės kariai vilkėdavo spalvingais drabužiais ir būdavo aiškiai matomi kovos lauke. Jie norėdavo, kad priešas juos matytų. Didžiuodavosi tuo, kad stoja į mūšį.

– Kodėl jos taip elgiasi? Kodėl sako pamokslus parkuose, baruose, vidury dykumos? Kodėl jos nori mums padėti kalbėtis su angelais?

Jis užsirūkė.

– Andai tu juokavai dėl konspiracijos, bet buvai teisi, – tarė Paulas. – Tai konspiracija.

Ji nusijuokė. Ne, nebuvo jokios konspiracijos. Priešingu atveju vyras jau seniai būtų apie tai pasakęs. Ji pavartojo tą žodį todėl, kad vyro draugai atrodė kaip slapti angelai, visada saugodavosi kalbėti tam tikromis temomis, pašaliniams girdint, visada prašnekdavo apie ką nors kita, nors visi kaip vienas dievagojosi, kad Tradicija neturi nieko bendra su okultizmu.

Tačiau Paulas, regis, nejuokavo.

– Rojaus vartai vėl atsivers, – tarė jis. – Dievas pašalino nuo vartų angelą su liepsnojančiu kalaviju. Kurį laiką – niekas nežino, ar tai ilgai tęsis, – galės įeiti bet kas, žinodamas, jog vartai nesaugomi.

Bešnekėdamas su Krise, Paulas prisiminė seną, apleistą aukso kasyklą. Ligi šios dienos ištisą savaitę jis nė neketino eiti į Rojų.

– Kas gali laiduoti, kad mes ten atsidursime? – paklausė ji.

– Tikėjimas. Ir Tradicija, – toks buvo jo atsakymas.

Nuėję prie ledų pardavėjo vagonėlio, jie nusipirko šerbeto. Valhala vis dar kalbėjo, ir, rodės, jos kalboms niekada nebus galo. Jau kuris laikas, kai jie dalyvavo tame teatro spektaklyje, kuris turėjo pasibaigti, žiūrovams tapus atlikėjais.

– Ar visi žino, kad Rojaus vartai nesaugomi? – paklausė ji.

– Kai kas suprato, kad jie nesaugomi, ir davė žinią kitiems. Bet yra viena kliūtis.

Paulas parodė į paminklą vidury aikštės.

– Tarkime, kad čia yra Rojus. Ir visi šios žemės žmonės susirinkę šioje aikštėje. Kiekvienas ateina čia savo keliu. Štai kodėl žmonės kalbasi su savo angelais. Nes tik angelai gali nurodyti geriausią kelią. Nevalia eiti kitų keliu. Girdėjai, ką sakė Valhala: „Nieko nebijokite, duokite valią savo svajonėms!"?

– Koks tuomet bus pasaulis?

– Pasaulis bus tik tų, kurie žino kelią į Rojų, – atsakė Paulas. – Tai bus „Konspiracijos", kaip tu sakei, pasaulis. Pasaulis žmonių, gebančių matyti dabarties permainas, žmonių, kurie nebijo duoti valią svajonėms, kad galėtų kalbėtis su angelais. Pasaulis žmonių, tikinčių tuo pasauliu.

Minioje kilo šurmulys. Krisė suprato, kad prasideda spektaklis. Ji buvo beeinanti pažiūrėti, kas vyksta, tačiau tai, apie ką kalbėjo Paulas, buvo kur kas svarbiau.

– Amžių amžius mes verkėme sėdėdami prie Babilonijos upių, – toliau kalbėjo Paulas. – Ant to krašto gluosnių pakabinome savo arfas, nes buvome persekiojami, žudomi, tačiau niekada nepamiršome Pažadėtosios Žemės. Tradicija išliko gyva. Mes išmokome kovoti ir užsigrūdinome grumtynėse. Dabar žmonės vėl prabilo apie dvasinį pasaulį, kuriuo vos prieš kelerius metus tikėjo nebent žmonės, vadinami tamsuoliais. Neregimas ryšys sieja visus, esančius šviesos pusėje, – tai lyg surištos Valkirijų skarelės. Ir šis ryšys tapo stipriu, spindinčiu saitu, kurį laiko angelai, tik jautriausios širdies žmonėms regima atrama. Nes mūsų – legionas, mes pasklidome po visą žemę, to paties tikėjimo vedami.

– Tas pasaulis kasdien vadinamas vis kitu vardu, – įsiterpė ji. – Tai Naujasis Amžius, tai Šeštasis Aukso Amžius, tai Septintasis Spindulys ir taip toliau.

– Tačiau tai tas pats pasaulis. Duodu žodį.

Krisė pažvelgė į Valhalą, vidury aikštės kalbančią apie angelus.

– Kodėl ji bando visus įtikinti?

– Ne, ji nebando nieko įtikinti. Visi mes atėjome iš Rojaus, pasklidome po pasaulį ir dabar turime grįžti atgal. Valhala prašo žmones užmokėti grįžimo kainą.

Krisė prisiminė popietę, praleistą kasykloje.

– Kartais tai labai brangi kaina.

– Galimas daiktas. Vis dėlto kai kurie žmonės yra pasiryžę ją mokėti. Jie supranta, kad Valhala sako tiesą, nes prisimena tai, kas buvo pamiršta. Visi jie saugo širdyje Rojaus prisiminimus ir vaizdus. Kartais prabėga daug metų, kol atgyja prisiminimai, atsitikus kokiam nors įvykiui: gimus kūdikiui, ištikus netekčiai, kilus dideliam pavojui, išvydus saulėlydį, perskaičius knygą, išgirdus dainą... ar pasirodžius būriui odiniais drabužiais vilkinčių moterų, kurios kalba apie Dievą. Bet kas gali nutikti. Netikėtai žmonėms atgyja prisiminimai. To ir siekia Valhala. Mėgina jiems priminti, kad yra tam tikra vieta. Kai kas klausosi, kai kas ne, ir tie, kurie nesiklauso, praeina pro vartus, jų nepastebėdami.

– Tačiau ji kalba apie naująjį pasaulį.

– Tai tik žodžiai. Iš tikrųjų jos nukabina arfas nuo gluosnių ir ima skambinti, ir milijonai žmonių visame pasaulyje vėl džiaugsmingai gieda giesmes apie Pažadėtąją Žemę. Nebelieka vienišų žmonių.

Jie išgirdo plieninių žirgų gausmą. Spektaklis pasibaigė. Paulas pasuko automobilio link.

– Kodėl anksčiau niekada man apie tai nepasakojai? – paklausė ji.

– Todėl, kad pati viską žinojai.

Taip, ji žinojo. Tačiau tik dabar tai prisiminė.

Valkirijos leidosi Mirties Slėnio link. Raitos ant savo plieninių žirgų, keliavo iš vieno miesto į kitą, ryšėdamos savo skarelėmis, vilkėdamos neįprastais drabužiais. Ir kalbėjo apie Dievą.

Paulas ir Krisė sekė joms iš paskos. Kai jos įsikurdavo kur nors netoli miesto, jie apsistodavo viešbutyje. Kai įsikurdavo vidury dykumos, jie miegodavo automobilyje. Jos užkurdavo laužą, ir pavojus nebegrėsdavo – žvėrys bijodavo artintis. Galėdavo ramiai miegoti, žiūrėdamos į žvaigždes, tolumoje stūgaujant kojotams.

Nuo popietės, praleistos kasykloje, Paulas kasdien atverdavo kanalus. Baiminosi, kad Krisė gali pagalvoti, jog iš tikrųjų jis pats nieko neišmano apie tai, ko jos moko.

– Aš pažįstu Ž., – tarė ji, kai jie prašneko ta tema. – Tau nėra ko man įrodinėti, kad tu viską išmanai.

– Mano draugė kadaise irgi buvo pažįstama su mano Mokytoju, – atsakė jis.

Kiekvieną popietę jiedu susėsdavo drauge, stengdamiesi nuslopinti giluminę sąmonę, ir melsdavosi šaukdamiesi savo angelo sargo.

– Aš tikiu naujuoju pasauliu, – sakydavo jis, kai jie baigdavo kanalų atidarymo pratimą.

– Neabejoju, kad juo tiki. Arba kad dabar nebūtum daręs to, ką darei visą gyvenimą.

– Vis dėlto nesu tikras, ar teisingai viską darau.

– Daugiau pasitikėk savimi, – atsiliepdavo ji. – Tu stengiesi iš paskutiniųjų, retas kuris išvyktų iš namų ieškoti savo angelo. Nepamiršk, kad tu pažeidei sandorą.

Jis pažeidė sandorą kasykloje: Ž. apsidžiaugs tai sužinojęs! Vis dėlto Paulas beveik neabejojo, kad ir anksčiau jis beveik viską išmanė, todėl Ž. ir nebandė Paulo atkalbėti leistis kelionėn į dykumą

Baigę kanalų atidarymo pratimus, jie kelias valandas kalbėdavosi apie angelus. Tačiau tik tarpusavyje, Valhalai niekada apie tai neužsimindavo.

Vieną tokią popietę, pasikalbėjęs su Krise, jis nuėjo susitikti su Valhala.

– Tu išmanai Tradiciją, – tarė jai. – Tu negali nutraukti to, ką pradėjai.

– Aš nieko nenutraukiau, – atsakė ji.

– Netrukus aš turėsiu grįžti į Braziliją, tačiau dar negavau atleidimo. Ir nesukirtau lažybų.

– Aš nieko nenutraukiau, – pakartojo ji.

Ji pasiūlė jam pasivaikščioti po dykumą. Priėję vieną vietą, jie atsisėdo vienas šalia kito ir, grožėdamiesi saulėlydžiu, ėmė kalbėtis apie apeigas ir ceremonijas. Valhala jį klausinėjo apie Ž. dėstymo metodus, o jis domėjosi, kokių rezultatų ji pasiekė sakydama pamokslus dykumoje.

– Aš ruošiu kelią, – užsiminė ji tarp kita ko. – Atlieku savo pareigą ir tikiuosi atlikti ją iki galo. Paskiau žiūrėsiu, ką reikės daryti toliau.

– Kaip sužinosi, kad jau metas sustoti?

Valhala parodė į horizontą.

– Mes turime atlikti dar vienuolika žygių į dykumą, vienuolika kartų aplankyti tas pačias vietas, vienuolika kartų padaryti tą patį. Tai viskas, kas man buvo įsakyta.

– Taip liepė tavo Mokytojas?

– Ne. Arkangelas Mykolas.

– Kelintą žygį atlieki dabar?

– Dešimtą.

Valkirija padėjo galvą Pauliui ant peties, ir jie nutilo. Jam kilo noras paglostyti jai galvą, priglausti prie krūtinės, kaip ji kad priglaudė jį apleistoje kasykloje. Ji buvo karė, bet taipogi turėjo teisę į poilsį.

Ši mintis kurį laiką dilgsėjo jam galvoje, bet jis pagaliau ją nuvijo. Netrukus jie grįžo į stovyklą.

Bėgo dienos, ir Paulas galiausiai suprato, kad Valhala jį moko to, ką jam būtina žinoti, tik kitaip negu Tukas – netiesiogiai rodo jam kelią. Jis ėmė stebėti, ką daro Valkirijos, kas dieną atskleisdamas kokią nors paslaptį, išmokdamas ko nors nauja. Ir vieną popietę, kai ji vėl pasiūlė pasivaikščioti po dykumą – dabar jie kasdien eidavo pasivaikščioti drauge, – jis nutarė atvirai apie tai pasikalbėti.

– Kas tau trukdo tiesiogiai mane mokyti? – paklausė. – Tu nesi mano Mokytoja. Tu kitokia nei Tukas, nei Ž., nei aš – mes, priešingai, laikomės abiejų Tradicijų.

– Žinoma, kad esu tavo Mokytoja. Aš išmokau visko per apreiškimus. Tavo tiesa, aš nevartoju prakeikimų, nedalyvauju kovenuose[2], nepriklausau slaptoms draugijoms. Tačiau aš išmanau daug dalykų, apie kuriuos tu nieko neišmanai, nes mane moko arkangelas Mykolas.

– Todėl aš ir atvažiavau čionai. Noriu mokytis.

Jiedu sėdėjo ant smėlio, atsirėmę į uolą. Valhala paprašė Paulą ištiesti kojas.

– Aš išsiilgusi meilės, – tarė ji. – Esu labai išsiilgusi meilės.

Paulas ištiesė kojas. Valhala pasikėlė, atsisėdo jam tarp kojų ir padėjo galvą jam ant peties. Taip jiedu sėdėjo kurį laiką, žiūrėdami į horizontą.

[2] Kovenas – terminas, apibūdinantis raganų susibūrimą. Dabar šis terminas taip pat vartojamas kaip *Wicca* tikėjimo, tęsiančio raganavimo tradicijas, bendruomenės apibūdinimas.

Paulas prabilo pirmas. Nenorėjo apie tai kalbėti, bet negalėjo ilgiau tylėti.

– Turbūt žinai, kad netrukus turiu grįžti namo.

Jis palaukė jos atsakymo. Ji netarė nė žodžio.

– Aš noriu sužinoti, kaip galėčiau pamatyti savo angelą. Jaučiu, kad tu mane to mokai, bet nieko nesuprantu.

– Negali būti. Mano pamokos tokios aiškios kaip dykumos saulė.

Paulas paglostė jos šviesiaplaukę galvą, prigludusią jam prie krūtinės.

– Turi gražią žmoną, – tarė Valhala.

Paulas suprato jos žodžius ir atitraukė rankas.

Kai jiedu grįžo į stovyklą, tą naktį jis persakė Krisei Valhalos žodžius. Krisė nusišypsojo, bet nieko nepasakė.

Jie keliavo toliau drauge su Valkirijomis. Netgi po to, kai Valhala pareiškė, kad jos pamokos turėtų būti aiškios, Paulas dėmesingai stebėjo, ką daro Valkirijos. Tačiau jų elgesys beveik nesikeitė: jos keliavo, sakė pamokslus aikštėse, atlikdamos jau žinomas apeigas, ir važiavo toliau.

Ir mylėjosi. Mylėjosi su vyrais, sutiktais kelyje. Paprastai tai būdavo vieniši keliautojai, kurie, raiti ant galingų motociklų, išdrįsdavo prisiartinti prie Valkirijų. Tuomet pagal nerašytas taisykles Valhala turėdavo teisę pasimylėti pirmoji. Jeigu ji nesusidomėdavo pakeleiviu, bet kuri kita galėdavo užimti jos vietą.

Vyrai to nežinodavo. Manydavo, kad mylisi su jų pačių pasirinkta moterimi, nors pasirinkdavo ne jie. Pasirinkdavo moterys.

Valkirijos gerdavo alų ir kalbėdavo apie Dievą. Atlikdavo šventąsias apeigas ir mylėdavosi tarp uolų. Dideliuose miestuose vaidindavo neįprastą spektaklį, siūlydamos jame dalyvauti žiūrovams. Pabaigoje prašydavo paremti pinigais – kiek kas išgali.

Valhala nedalyvaudavo spektakliuose, tik vadovaudavo, o paskiau apeidavo žiūrovus su skarele rankose. Visuomet surinkdavo užtektinai pinigų.

Kiekvieną popietę, prieš Valhalai kviečiant Paulą pasivaikščioti po dykumą, jiedu su Krise atverdavo kanalus ir kalbėdavosi su angelais. Netgi tada, kai kanalas neatsiverdavo iki galo, jie jausdavo

nuolatinę globą, meilę ir ramybę. Klausydavosi beprasmiškų žodžių, stengdamiesi intuityviai suvokti jų prasmę, bet dažniausiai patirdavo nebent džiaugsmą, ir tiek. Vis dėlto jie suvokdavo, jog kalbasi su angelais ir jog angelams patinka bendrauti.

Žinoma, angelams patikdavo bendrauti, nes jie galėdavo vėl susisiekti su žmonėmis. Kiekvienas, kas ryždavosi su jais kalbėtis, suvokdavo, kad kalbasi jau nebe pirmą kartą. Kalbėdavosi ir anksčiau, vaikystėje, kai jie apsireikšdavo kaip „nematomi draugai", ilgų pašnekesių ir žaidimų bičiuliai, saugantys nuo blogio ir pavojų.

Visi vaikai kalbėdavosi su savo angelu sargu, kol tėvai pastebėdavo, kad vaikai bendrauja su „nesamais žmonėmis". Tuomet jie susidomėdavo, kaltindami vaikus pernelyg lakia vaizduote, tardavosi su pedagogais ir psichologais ir prieidavo prie išvados, kad jiems nedera taip elgtis.

Tėvai kaldavo vaikams į galvą, kad tų „nematomų draugų" nėra, tikriausiai pamiršę, jog ir patys kadaise kalbėdavosi su savo angelais. Arba, galimas daiktas, manydavo, kad gyvena tokiame pasaulyje, kur angelams nebėra vietos. Nusivylę angelai grįždavo pas Dievą, supratę, kad nebegalės rodytis savo globotiniams.

Tačiau atsivėrė naujasis pasaulis. Žinodami kelią prie Rojaus vartų, angelai vesdavo visus, kurie jais tiki. Gal nereikdavo nė to tikėjimo – užtekdavo ir to, kad jie pasigenda angelų, ir angelai džiūgaudami grįždavo.

Paulas kiauras naktis svarstydavo, kodėl Valhala taip elgiasi – kažko laukia. Krisė žinojo kodėl. Ir Valkirijos žinojo, nors nė viena jų nė žodžiu apie tai neužsimindavo.

Krisė laukė galutinio sprendimo. Anksčiau ar vėliau jis turi ateiti. Štai kodėl Valhala jų nepalieka, nepasako iki galo, ką reikia daryti, kad jie galėtų susitikti su savo angelu.

Vieną popietę dešinėje kelio pusėje sudūlavo aukšti kalnai. Paskiau ir po kairei pasirodė kalnai ir kanjonai, o priešaky skaisčiai sutvisko neaprėpiama druskinga plynė.

Jie atvyko į Mirties Slėnį.

Valkirijos apsistojo netoli Fer Kryko, vienintelės vietos, kur per daugelį kilometrų aplink buvo vandens. Krisė ir Paulas nutarė įsikurti drauge su jomis, nes vienintelis viešbutis buvo perpildytas.

Tą naktį, susėdusios aplink laužą, jos ėmė šnekėtis apie vyrus, motociklus ir – pirmąkart per daugelį dienų – apie angelus. Kaip ir anksčiau prieš guldamos Valkirijos surišo galais skareles ir, laikydamosi to ilgo saito, sugiedojo psalmę apie Babilonijos upes bei arfas, kabančias ant gluosnių. Niekad nepamiršdavo, kad jos – karės.

Apeigoms pasibaigus, stovykloje įsiviešpatavo tyla, ir visos sugulė. Išskyrus Valhalą.

Paėjėjusi toliau nuo stovyklos, ji nukreipė akis į mėnulį ir ėmė melsti arkangelą Mykolą jos neapleisti, nešykštėti jai gerų patarimų ir palaikyti savo tvirta ranka.

„Tu laimėjai pergalę visuose mūšiuose su angelais, – meldėsi ji. – Pamokyk mane nugalėti. Idant neišsisklaidytų manoji aštuonių asmenų kaimenė, idant kada nors mūsų būtų tūkstančiai. Atleisk man kaltes ir įkvėpk man tikėjimo ateitimi. Suteik man jėgų, kad

būčiau ir vyras, ir moteris, ir griežta, ir švelni. Idant mano žodis būtų tavo ietimi. Idant mano meilė būtų tavo matas ir saikas."

Ji persižegnojo ir nutilo, klausydamasi tolumoje staugiančio kojoto. Miego nenorėjo, tad nejučia ėmė mąstyti apie savo gyvenimą. Prisiminė laikus, kai buvo paprasta tarnautoja Manheteno banke, kai gyvenimo prasmę sudarė vyras ir du vaikai.

– Tačiau aš išvydau savo angelą, – tarė ji tylos gaubiamai dykumai. – Jis apsireiškė man šviesos apsuptas ir paprašė imtis šios misijos. Nieko nereikalavo, negrasino, nežadėjo jokio atlygio. Paprašė, ir tiek.

Rytojaus dieną ji viską paliko ir iškeliavo į Mohavės dykumą. Ėmė sakyti pamokslus vienui viena, pasakoti apie atvirus Rojaus vartus. Vyras išsiskyrė su ja ir prisiteisė vaikų globą. Ji nelabai suprato, kodėl ryžosi imtis šios misijos, tačiau visada verkdavo sielvarto ir vienatvės graužiama širdimi, kai angelas pasakodavo jai apie kitas moteris, sutikusias vykdyti Dievo žodį. Angelas pasakodavo jai apie Mergelę Mariją, šventąją Teresę, Joaną Arkietę. Tvirtindavo, kad pasauliui reikia pavyzdžių, kad žmonės turi įgyvendinti savo svajones ir kovoti dėl savo įsitikinimų.

Beveik ištisus metus ji gyveno netoli Las Vegaso. Greitai išleido tuos menkus pinigus, kuriuos turėjo, kentė alkį, miegojo po atviru dangumi. Kol vieną dieną jai į rankas pakliuvo poema apie Mariją Egiptietę. Keliaudama į Jeruzalę, ji neturėjo pinigų užmokėti už persikėlimą į kitą upės krantą. Išvydęs gražuolę, valtininkas tarė, kad ji, neturėdama pinigų, gali atsilyginti kūnu. Marija Egiptietė atsidavė valtininkui. Kai ji atvyko į Jeruzalę, apsireiškęs angelas ją palaimino, pagirdamas jos valią. Po mirties Bažnyčia ją paskelbė šventąja, tačiau dabartiniais laikais beveik niekas jos nebeprisimena.

Ši istorija Valhalai pasirodė kaip ženklas. Dieną ji melsdavosi Dievui, o vakare dukart per savaitę eidavo į lošimo namus, sugundydavo turtuolius ir prasimanydavo pinigų. Ji niekada neklausė angelo, ar gerai daro, o angelas irgi nieko jai nesakė.

Netrukus, angelų neregimos rankos vedamos, ėmė burtis jos draugės.

– Dar vienas žygis, – vėl kreipėsi ji balsu į tylos gaubiamą dykumą. – Dar vienas žygis, ir mano misija bus baigta, tuomet galėsiu grįžti į pasaulį. Nenumanau, kas manęs laukia, bet trokštu grįžti. Trokštu meilės, švelnumo, trokštu vyro, kuris mane globotų šioje žemėje, kaip angelas kad globoja mane danguje. Aš atlikau savo vaidmenį; nieko nesigailiu, nors buvo be galo sunku.

Persižegnojusi ji grįžo į stovyklą.

Grįžusi pastebėjo, kad brazilai tebesėdi prie laužo, spoksodami į ugnį.

– Kiek dienų dar liko iki tavo keturiasdešimtadienio pabaigos? – paklausė ji Paulą.

– Vienuolika.

– Vadinasi, rytoj naktį Aukso kanjone aš pasistengsiu, kad tu gautum atleidimą. Tai Ritualus Panaikinantis Ritualas.

Paulas nustebo. Jos teisybė! Kaip jis anksčiau apie tai nepagalvojo!

– O kaip juos panaikinti? – paklausė.

– Neapykanta, – atsakė Valhala.

– Aišku, – tarė jis, stengdamasis nuslėpti nuostabą. Tačiau Valhala žinojo, kad Paulas niekada nesigriebė neapykantos, atlikdamas Ritualus Panaikinantį Ritualą.

Palinkėjusi labos nakties sutuoktiniams, ji priėjo prie miegančios Rotos. Žadindama ją, švelniai paglostė jai galvą: gal mergina bendravo su angelu, apsireiškusiu sapne, Valhala nenorėjo nutraukti jų pokalbio. Pagaliau Rota atsimerkė.

– Rytoj mokysies atleidimo apeigos, – pasakė Valhala. – Tuomet veikiai išvysi savo angelą sargą.

– Betgi aš jau esu Valkirija.

– Žinoma. Netgi tuo atveju, jei neišvysi savo angelo, vis tiek būsi Valkirija.

Rota nusišypsojo. Būdama dvidešimt trejų, ji didžiavosi, kad drauge su Valhala keliauja per dykumą.

– Rytoj nevilkėk odinių drabužių nuo saulėtekio iki pat Ritualus Panaikinančio Ritualo pabaigos.

Ir švelniai ją apkabino.

– O dabar miegok, – tarė.

Paulas ir Krisė dar pusvalandį pasėdėjo prie laužo, spoksodami į ugnį. Paskiau, vietoj priegalvio pasikišę po galva drabužius, atsigulė. Važiuodami per didelius miestus, vis ketindavo nusipirkti miegamaišius, tačiau nenorėdavo trukdytis ir vaikščioti po parduotuves. Be to, vildavosi visur rasti viešbutį. Todėl kiekvieną kartą, kai tekdavo nakvoti drauge su Valkirijomis, miegodavo arba automobilyje, arba prie laužo. Jau ne kartą, spragsint žiežirboms, jie nusvilo plaukus, tačiau ligi šiol neatsitiko nieko rimta.

– Ką ji turėjo galvoje? – paklausė Krisė, jiems atsigulus.

– Nieko ypatinga.

Išgėręs kelias skardines alaus, jis norėjo miego. Tačiau Krisė neatlyžo. Reikalavo atsakymo.

– Gyvenime viskas yra ritualas, – tęsė kalbą Paulas. – Tiek raganoms, tiek žmonėms, nieko neišmanantiems apie raganavimą. Tiek vieni, tiek kiti visada stengiasi tobulai atlikti savo ritualus.

Krisė žinojo, kad raganos atlieka ritualus. Žinojo, kad ir kasdieniame gyvenime žmonės atlieka tam tikrus ritualus: vedybas, krikštynas, atestaciją.

– Ne, ne, turiu galvoje anaiptol ne šiuos akivaizdžius dalykus, – irzliai nutraukė jis. Jis norėjo miego, bet ji apsimetė, kad nieko nesupranta. – Turiu galvoje, kad viskas yra ritualas. Kaip mišios yra didis kelių dalių ritualas, taip ir kasdienė žmogaus patirtis – ritualas. Be galo kruopščiai apgalvotas ritualas, kurį kiekvienas žmo-

gus stengiasi gerai atlikti, bijodamas, kad viskas nueis niekais, jeigu kuri nors dalis bus prastai atlikta. Šis ritualas – tai RUTINA.

Jis atsisėdo. Buvo apdujęs nuo alaus, ir jam pasirodė, kad gulėdamas nesugebėtų deramai visko paaiškinti.

– Jaunystėje mes nieko neimame į galvą. Ilgainiui, vis labiau įsigalint tiems kasdieniams ritualams, mes pamažu jiems pasiduodame. Kai tik gyvenimas palengva įeina į savo vagą, mes nebedrįstame keisti ritualų. Skundžiamės, dejuojame, tačiau taikomės su tuo, kad visos dienos panašios viena į kitą kaip du vandens lašai. Tuomet bent jau negresia joks netikėtas pavojus. Taip išvengiame tiek vidinių, tiek išorinių permainų, išskyrus tas, kurios įeina į ritualą: gimsta vaikai, kylame karjeros laiptais, siekiame tam tikros finansinės padėties. Kai ritualas galutinai įsigali, tampame jo vergais.

– Ar taip atsitinka raganoms ir magams?

– Žinoma. Jie atlieka ritualus, stengdamiesi užmegzti ryšį su neregimuoju pasauliu, nuslopinti savo giluminę sąmonę ir įžengti į Nepaprastąją sferą. Tačiau ir mums nauji potyriai ilgainiui tampa įprastais. Trokštame užkariauti neištirtas žemes. Vis dėlto kiekvienas magas, kiekviena ragana bijo keisti ritualą. Bijo nežinios, bijo, kad nauji ritualai gali nepasisekti, tačiau tai iracionali baimė, pati stipriausia baimė, kuri niekada nedingsta be pašalinės pagalbos.

– O ką reiškia Ritualus Panaikinantis Ritualas?

– Kai magas nesugeba keisti ritualų, Tradicija reikalauja, kad pasikeistų pats magas. Tai savotiškas Šventasis Teatras, kuriame magas turi atlikti naują vaidmenį.

Jis vėl atsigulė, apsivertė ant šono ir apsimetė miegąs. Krisė, ko gero, ims vėl klausinėti. Ko gero, ims teirautis, kodėl Valkirija paminėjo „neapykantą“.

Šventajame Teatre nėra vietos neigiamiems jausmams. Žmonės, atėję į Šventąjį Teatrą, stengiasi siekti Gėrio, tapti stipriomis, šviesiomis asmenybėmis. Jie įsiteigia, kad yra geresni, nei yra iš tikrųjų, ir kai tuo patiki, jų gyvenimas pasikeičia.

Kai įsileidžiami neigiami jausmai, atsitinka priešingas dalykas. Žmogus įsiteigia mintį, kad jis blogesnis, nei yra iš tikrųjų.

Rytojaus dieną visą popietę jie praleido klajodami po Aukso kanjoną, vingiuotais tarpekliais stačiomis, kokių šešių metrų aukščio sienomis. Saulei leidžiantis, atlikdami kanalų atidarymo pratimus, suprato, kodėl ši vieta taip vadinama: spindulių nutvieksti, sužėrėjo tūkstančiai spindinčių mineralų, tad sienos atrodė kaip auksinės.

– Šiąnakt bus mėnulio pilnatis, – tarė Paulas.

Kartą jie jau matė pilnatį dykumoje, tai buvo nuostabus reginys.

– Šiandien atsibudęs prisiminiau vieną Biblijos ištrauką, – toliau kalbėjo jis. – Tai Saliamono žodžiai: „Gera laikytis vieno ir nepaleisti kito, nes bijantis Dievo išvengs viso to.[3]“

– Keisti žodžiai, – tarė Krisė.

– Labai keisti.

– Mano angelas sargas vis dažniau kalbasi su manimi. Imu suprasti jo žodžius. Puikiai suprantu, kad tu turi omeny kasyklą, nes anksčiau nesitikėjau, jog galėsiu bendrauti su savo angelu.

Jis apsidžiaugė išgirdęs jos žodžius. Iki pat vėlaus vakaro jiedu stebėjo saulėlydį. Tąsyk Valhala nepasiūlė jam pasivaikščioti po dykumą.

Mineralai jau nebežėrėjo kaip anksčiau. Tarpeklyje spindėjo keista, fantasmagoriška mėnesiena. Eidami per smėlį, jie girdėjo tik savo

[3] Ekleziastas, 7-18.

žingsnius. Netardami nė žodžio, įdėmiai klausėsi menkiausių garsų. Jie nežinojo, kur susirinko Valkirijos.

Pagaliau jie priėjo vietą, kur tarpeklis prasiplėtė ir atsivėrė tarytum proguma. Valkirijų nebuvo nė kvapo.

Tylą nutraukė Krisė.

– Gal jos persigalvojo, – tarė ji.

Ji numanė, kad Valhala stengiasi kuo labiau užtęsti žaidimą. Troško, kad viskas kuo greičiau pasibaigtų.

– Dabar visi gyviai išlindo iš savo urvų. Aš bijau gyvačių, – toliau kalbėjo ji. – Grįžkime.

Tačiau Paulas žiūrėjo aukštyn.

– Žiū, – tarė jis. – Jos nepersigalvojo.

Krisė pažvelgė ten, kur jis rodė. Aukštai, ant skardžio krašto, stovėjo moteris, žiūrėdama žemyn į juos.

Krisę nukrėtė šiurpas.

Pasirodė dar viena moteris. Ir dar viena. Nuėjusi į aikštelės vidurį, kitoje pusėje Krisė pamatė dar tris moteris.

Trūko dar dviejų.

– Sveiki atvykę į teatrą! – tarp uolinių sienų nuskardėjo Valhalos balsas. – Žiūrovai susirinko ir laukia spektaklio!

Tokiais žodžiais Valkirijos visada pradėdavo savo spektaklius miestų aikštėse.

„Betgi aš nedalyvauju tame spektaklyje, – dingtelėjo Krisei. – Gal man derėtų kopti į viršų?“

– Čia bilietai perkami spektakliui pasibaigus, – skardėjo balsas, kartodamas tai, ką jiedu girdėdavo miestų aikštėse. – Galbūt jie pasirodys per brangūs, ir jūs pareikalausite grąžinti pinigus. Ar norite pabandyti?

– Noriu, – atsakė Paulas.

– Ką tai reiškia? – staiga sušuko Krisė. – Kam tiek vaidybos, tiek ritualų, norint paregėti angelą? Ar negana būtų atverti kanalus, pasikalbėti su juo? Kodėl jūs elgiatės kitaip nei visi? Kodėl jūs nesekate kitų pavyzdžiu ir paprasčiausiai neužmezgate ryšio su Dievu ir su tuo, kas šventa šioje žemėje?

Jokio atsako. Paului dingtelėjo mintis, kad Krisė gali viską sugadinti.

– Ritualus Panaikinantis Ritualas, – tarė viena Valkirija nuo skardžio.

– Tylos! – sušuko Valhala. – Žiūrovai turi žodį tik spektakliui pasibaigus! Ploja arba švilpia, tačiau privalo užsimokėti!

Valhala pagaliau pasirodė prieš akis. Galvą buvo apsirišusi skarele kaip indėnė. Taip paprastai ją ryšėdavo kalbėdama vakarines maldas. Tai buvo jos karūna.

Drauge su ja atėjo basa mergaitė, vilkinti puskelnėmis ir marškinėliais. Kai jos priėjo arčiau ir mėnulis apšvietė veidus, Krisė pamatė, jog tai viena iš Valkirijų, pati jauniausioji. Be odinių drabužių atrodė nebe tokia karinga kaip paprastai, jaunutė mergaitė, ir tiek.

Valhala atvedė merginą prie Paulo ir aplink juos nubrėžė didelį kvadratą. Stabtelėdama kiekviename kampe, lotyniškai ištarė kelis žodžius. Paulas su mergina juos kartojo – mergina keliskart suklydo ir turėjo pradėti iš naujo.

„Ji netgi nesuvokia, ką sako", – dingtelėjo Krisei. Kai vykdavo spektakliai mieste, Valhala nepiešdavo kvadratų ir netardavo tokių žodžių.

Baigusi piešti kvadratą, Valhala liepė jiems prieiti arčiau. Ji stovėjo už kvadrato ribų, o jie – kvadrate.

Valhala atsigręžė į Paulą, pažvelgė jam tiesiai į akis ir įteikė savo šmaikštį.

– Kary, likimas tave įkalino tarp šitų linijų ir šventųjų vardų. Kary, laimėjęs pergalę mūšyje, esi pilyje ir gausi pelnytą atpildą.

Mintyse Paulas sukūrė pilies sienas. Nuo šios akimirkos tarpeklyje niekas jam neberūpėjo, nei Valkirijos, nei Krisė, nei Valhala. Jis buvo Šventojo Teatro aktorius, atliekantis Ritualus Panaikinantį Ritualą.

– Belaisve, tu gėdingai pralaimėjai, – kreipėsi Valhala į merginą. – Tu nesugebėjai garbingai ginti savo kariaunos. Kai tu mirsi, Valkirijos nusileis iš dangaus paimti tavo kūną. Tačiau prieš tai atkentėsi pralaimėjusiems skirtą bausmę.

Vienu grybšniu ji nuplėšė nuo merginos marškinėlius.

– Spektaklis prasideda! Kary, štai tavo grobis!

Ji šiurkščiai pastūmė merginą. Ši virsdama susižeidė smakrą. Trykštelėjo kraujas.

Paulas atsiklaupė šalia jos. Rankoje gniauždamas Valhalos šmaikštį, jis jautė, kaip pritvinsta jėgų, staiga išsigando ir, peržengęs įsivaizduojamos pilies sienas, vėl atsidūrė tarpeklyje.

– Ji stipriai susižeidė, – tarė. – Jai reikia pagalbos.

– Kary, tai tavo grobis! – pakartojo Valhala, traukdamasi į šalį. – Tai moteris, žinanti paslaptį, kurią tu stengiesi atskleisti. Išgauk iš jos paslaptį arba atsižadėk jos amžinai.

„*Non nobis, Domine, non nobis. Sed nomini Tuo da Gloriam*[4]“, – sukuždėjo jis, kartodamas Tamplierių šūkį. Jam reikėjo skubiai apsispręsti. Prisiminė laikus, kai niekuo netikėjo, tardamas, jog visa tai – tiesiog vaidyba, tačiau netgi tada įvyko permainos ir atsiskleidė tiesa.

Prasidėjo Ritualų Panaikinimo Ritualas. Šventa valanda kiekvieno mago gyvenime. O prie jo kojų gulėjo sužeista mergina.

„Sed nomini Tuo da Gloriam“, – pakartojo jis. Ir tą pačią akimirką savo astraliniu kūnu įsigyveno į Valhalos primestą asmenybę. Pagaliau išties prasidėjo Ritualų Panaikinimo Ritualas. Niekas nebuvo svarbu, išskyrus nežinomą kelią, išsigandusią moterį prie jo kojų ir paslaptį, kurią reikėjo išgauti. Jis apėjo aplink auką, prisimindamas laikus, kai viešpatavo kitokia dorovės samprata, kai karo įstatymas reikalavo žaginti moteris. Kaip tik dėl to vyrai karuose rizikuodavo gyvybe, geisdami aukso ir moterų.

– Aš nugalėjau! – sušuko jis merginai. – Tu pralaimėjai!

Priklaupęs jis griebė jai už plaukų. Ji įsmeigė žvilgsnį jam į akis.

[4] Ne mums, ne mums, Viešpatie, bet Tavo šlovei garsinti (*lot.*).

– Mes nugalėsime, – tarė mergina. – Mums žinomas pergalės dėsnis.

Jis vėl bloškė ją ant žemės.

– Pergalės dėsnis liepia nugalėti.

– Tu tariesi nugalėjęs, – toliau kalbėjo belaisvė. – Tu tik laimėjai mūšį. Karą laimėsime mes.

Kas toji moteris, kuri drįsta su juo taip kalbėti? Ji dailaus kūno, bet apie tai dar per anksti galvoti. Jis turi sužinoti paslaptį, kurios taip seniai ieško.

– Pamokyk mane paregėti savo angelą sargą ir būsi laisva, – tarė jis kuo ramesniu balsu.

– Aš ir šiaip esu laisva.

– Ne, juk tu žinai karo dėsnį: laimėtojui priklauso grobis, – tarė jis. – Todėl mes ir sutriuškinome jus.

Moteris truputį sutriko. Vyriškis paminėjo dėsnį!

– Papasakok man apie tą dėsnį, – atsakė ji. – Ir aš tau atskleisiu angelo paslaptį.

Belaisvė siūlė mainus. Jis galėjo ją kankinti, nužudyti. Net gulėdama prie jo kojų, ji siūlė mainus!

„Keistuolė, – pagalvojo jis. – Turbūt ir kankinama nieko neišduotų. Verčiau sutikti su mainais. Jis atskleis jai visus penkis karo dėsnius, vis viena ji niekada neišeis iš čia gyva."

– Dorovės dėsnis: būtina kovoti toje pusėje, kuri grumiasi už teisybę, todėl mes ir nugalime. Orų dėsnis: kariauti lyjant visai kas kita nei šviečiant saulei, žiemovidžiu stoti į mūšį visai kas kita nei vasarvidžiu.

Jis galėjo mulkinti ją kaip tinkamas. Tačiau dabar neturėjo laiko galvoti – dėstyti jai pramanytus dėsnius. Moteris pastebėjo jo neryžtingumą.

– Vietos dėsnis, – toliau kalbėjo jis, nieko neišgalvodamas. – Kariauti tarpeklyje visai kas kita nei atvirame lauke. Pasirinkimo dėsnis: karys moka pasirinkti patarėjus ir ištikimiausius šalininkus, kurie nepaliks jo mūšio lauke. Šalia vado negali būti nei bailių, nei išdavikų.

Jis patylėjo svarstydamas, ar verta kalbėti toliau. Jau išdėstė keturis dėsnius.

– Strategijos dėsnis, – galiausiai tarė jis. – Pasirenkamas kovos būdas.

Tai buvo viskas. Merginai spindėjo akys.

– O dabar papasakok man apie angelus.

Ji žiūrėjo į jį netardama nė žodžio. Nors ir per vėlai, vis dėlto ji išgavo karo paslaptį. Narsūs kariai niekada nepralaimi mūšių, pasak padavimo, naudodamiesi penkiais karo dėsniais, kad laimėtų pergalę. Dabar jai žinomi visi penki dėsniai. Nors jie niekada jai nepravers, vis dėlto ji juos žino. Gali ramiai numirti. Ji nusipelnė bausmės ir jos neišvengs.

– Papasakok man apie angelus, – pakartojo karys.

– Ne, aš tau nepasakosiu apie angelus.

Kario žvilgsnis pasikeitė, ir ji apsidžiaugė. Ji nesulauks pasigailėjimo. Ji bijojo nebent, kad jis gali paklusti Dorovės dėsniui ir neatimti jai gyvybės. Ji to neverta. Ji nusikaltusi – per trumpą gyvenimą susikaupė dešimtys, šimtai nuodėmių. Ji nuvylė tėvus, nuvylė vyrus, troškusius jos artumo. Nuvylė karius, kovojusius drauge su ja petys į petį. Ji buvo silpna ir pasidavė į nelaisvę. Ji nusipelnė bausmės.

– Neapykanta! – tolumoje pasigirdo moters balsas. – Šio ritualo esmę sudaro neapykanta!

– Aš sutikau su mainais, – tarė karys šaltu kaip plienas balsu. – Aš atlikau savo vaidmenį.

– Tu negali palikti manęs gyvos, – aiškino ji. – Tačiau aš bent jau gavau tai, ko norėjau. Nors niekada tuo nepasinaudosiu.

„Neapykanta!“ Tolumoje aidintis moters balsas vis labiau kurstė jausmus. Nejučia jam sukilo patys žemiausi jausmai. Kario širdyje tvenkėsi neapykanta.

– Tau teks patirti pačias baisiausias kančias, kokių niekas dar nėra patyręs, – tarė jis.

– Ištversiu.

„Aš to nusipelniau“, – pagalvojo ji. Taip, ji nusipelnė kančių, bausmės, mirties. Nuo mažens nenorėjo kovoti – netikėjo, kad turi užtektinai jėgų. Tylomis kęsdavo neteisybę, jausdamasi auka. Norėjo, kad visi matytų, kokia ji gera, kokios jautrios širdies, pasiruošusi pulti visiems į pagalbą. Stengdavosi bet kuria kaina visiems įtikti.

Dievas apdovanojo ją puikiu gyvenimu, tačiau ji nemokėjo tuo pasinaudoti. Priešingai, meldė kitų meilės, gyveno paklusdama kitų valiai – ir vien tik todėl, kad troško parodyti, kokios geros ji širdies ir kaip moka visiems patikti.

Ji paniekino Dievą, leisdama perniek savo gyvenimą. Dabar troško tik viena: kad budelis kuo greičiau nusiųstų ją į pragarą.

Karys pajuto, kaip jo rankose atgyja šmaikštis. Jo žvilgsnis susidūrė su belaisvės akimis. Jis tikėjosi, kad ji persigalvos, ims prašyti atleidimo. Tačiau belaisvė, priešingai, prašyte prašėsi kirčio.

Dorovės dėsnis. Staiga viską nustelbė aklas pyktis apgavusiai jį belaisvei. Neapykanta siūbčiojo bangomis, ir jis suvokė, koks gali būti žiaurus. Jis visada klysdavo, visada klausydavo širdies, kuri nusmukdavo į kulnus tą akimirką, kai reikėdavo vykdyti teisingumą. Jis visada atleisdavo – ne todėl, kad buvo geros širdies, tiesiog buvo bailys, bijodavo, kad nesugebės atlikti visko iki galo.

Valhala pažvelgė į Krisę. Krisė pažvelgė į Valhalą. Laimė, kad mėnesienoje jiedvi gerai nematė viena kitos akių. Priešingai, perpratusios viena kitos jausmus, abi būtų išsigandusios.

– Dėl Dievo meilės! – sušuko belaisvė, laukdama kirčio.

Karys stovėjo užsimojęs šmaikščiu. Tačiau pasirodė priešas.

– Gana, – tarė Valhala. – Liaukis.

Žvelgdamas į ją sustiklėjusiomis akimis, Paulas griebė jai už pečių.

– Aš pilnas neapykantos! – suriko. – Aš nevaidinu! Duodu valią demonams, kurie slapta gyvena manyje!

Valhala ištraukė šmaikštį jam iš rankų ir pasilenkė pažiūrėti, ar sunkiai sužeista Rota. Mergina verkė, įsikniaubusi į kelius.

– Gryna teisybė! – sušuko ji, apkabindama Valhalą. – Aš jį kursčiau, troškau, kad jis mane nubaustų. Norėjau, kad jis mane nužudytų, padarytų man galą. Mane smerkė tėvai, mane smerkė broliai ir seserys. Viskas, ką dariau per savo gyvenimą, buvo blogai.

– Persivilk kitus marškinėlius, – tarė jai Valhala.

Rota atsistojo, taisydamasi sudriskusius marškinėlius.

– Aš noriu būti va šitaip, – tarė ji.

Valhala akimirką sudvejojo, tačiau nepasakė nė žodžio. Paskiau, priėjusi prie skardžio, ėmė kopti aukštyn. Atsidūrusi viršuje šalia trijų Valkirijų, ženklu liepė jiems taipgi lipti aukštyn.

Krisė, Rota ir Paulas tylėdami ėmė rabždintis aukštyn: švietė mėnesiena, uolose žiojėjo daugybė plyšių, tad kopti nebuvo sunku. Užlipę ant skardžio, jie atsidūrė bekraštėje, griovų išraižytoje lygumoje.

Valhala liepė merginai ir Pauliui prieiti vienam prie kito ir apsikabinti.

– Ar aš tave užgavau? – baisėdamasis pats savimi, paklausė Paulas Rotos.

Rota papurtė galvą. Jai buvo gėda – niekada nemokėsianti elgtis kaip visos kitos. Ji per silpna.

Surišusi galais dviejų Valkirijų skepetaites, Valhala apjuosė jomis per liemenį vyrą ir moterį. Krisė pastebėjo, kad aplink juodu nušvito šviesos ratas. Reginys būtų labai gražus, jeigu anksčiau nieko nebūtų atsitikę, jeigu vyras ir moteris nebūtų tokie skirtingi ir drauge tokie artimi.

– Aš neverta regėti savo angelo sargo, – tarė Rota. – Esu silpna, mano širdis netveria iš gėdos.

– Aš nevertas regėti savo angelo sargo, – aiškiai, kad visi girdėtų, tarė Paulas. – Mano širdis sklidina neapykantos.

– Mano širdis sklidina meilės moterims, – tarė Rota. – Tačiau vyrų meilę aš atstumiu.

– Aš puoselėjau neapykantą ilgus metus ir atsikeršijau tik tada, kai buvo per vėlu keršyti, – toliau kalbėjo Paulas. – Draugai man visada atleisdavo, tačiau aš niekada nemokėdavau jiems atleisti.

Valhala atsigręžė į mėnulį.

– Mes čia, arkangele. Teesie Viešpaties valia. Neapykanta ir baimė, pažeminimas ir gėda – mūsų paveldas. Teesie Viešpaties valia. Kodėl negana paprasčiausiai pasibelsti į Rojaus vartus? Nejaugi būtina nešioti pragarą širdyje? Tačiau, jeigu Tokia Viešpaties valia, įsidėmėkite, jog visa žmonija amžių amžius ją vykdo.

(Valhala ėmė vaikščioti ratu aplink juodu).

ĮŽANGA IR PASVEIKINIMAS

Garbė Jėzui Kristui, mūsų Viešpačiui, per amžių amžius.

Į Tave kreipiasi nuodėmingieji kariai.

Tie, kurie visada naudodavo pačius geriausius ginklus – prieš save.

Tie, kurie laiko save nevertais palaiminimo. Tie, kurie mano, kad laimė skirta ne jiems. Tie, kurie laiko save blogesniais už kitus.

Į Tave kreipiasi tie, kurie, atėję prie laisvės vartų, žiūri į Rojų sakydami sau: „Mums nevalia ten eiti. Mes to neverti."

Į Tave kreipiasi tie, kurie vieną dieną buvo artimųjų pasmerkti ir patikėjo, kad didžia dalimi jie teisūs.

Į tave kreipiasi tie, kurie patys save pasmerkė.

(Viena Valkirija padavė Valhalai šmaikštį, ir ši pakėlė jį į dangų).

PIRMASIS ELEMENTAS: ORAS.

Štai šmaikštis. Jeigu mes kalti, bauski mus.

Bauski mus, nes esame kitokie. Nes išdrįsome svajoti ir tikėti tuo, kuo niekas dabar nebetiki.

Bauski mus, nes abejojame tuo, kas yra, ką visi pripažįsta ir ką dauguma žmonių nori išsaugoti neliestą.

Bauski mus, nes kalbame apie Tikėjimą, palaidoję Viltį. Kalbame apie Meilę, tačiau nejaučiame nei švelnumo, nei paguodos, kurios esame nusipelnę. Kalbame apie Laisvę, tačiau esame savo nuodėmių belaisviai.

Viešpatie, kad ir kaip aukštai iškelčiau savo šmaikštį, kad ir pasiekčiau žvaigždes, niekada neužgaučiau Tavo rankos, nes laikai ją uždėjęs mums ant galvų. Sakai mums, glostydamas galvą: „Jums nebereikia kentėti. Aš jau iškenčiau visas kančias už jus.

Aš irgi sapnavau ir patikėjau naujuoju pasauliu. Kalbėjau apie Meilę ir drauge prašiau Tėvą atitolinti nuo manęs šią taurę. Aš abejojau, kad gali būti taip, kaip yra, ir kad dauguma žmonių nenori pasikeisti. Maniau, kad negerai pasielgiau, darydamas savo pirmąjį stebuklą: paversdamas vandenį vynu, idant linksmiau būtų švęsti. Pajutau, kaip rūsčiai žvelgia į mane mano artimas, ir sušukau: „Tėve, Tėve, kodėl mane apleidai?“

Jie mane jau čaižė šmaikščiu. Jums nebereikia kentėti.“

(Valhala sviedė šmaikštį ant žemės ir paleido pavėjui saują smėlio).

ANTRASIS ELEMENTAS: ŽEMĖ.

Viešpatie, mes esame šios žemės gyventojai. Ir ji pilna mūsų baimės.

Rašysime savo nuodėmes smėlyje, o dykumos vėjas jas užšluos.

Laikyki tvirtai mus už rankos ir neleiski mums atsisakyti kovos netgi, jeigu jaustumės neverti mūšio.

Suteiki prasmę mūsų gyvenimui, neleiski užgesti mūsų svajonėms. Mes – Žemės vaikai, vadinasi, mes su Žeme – viena esybė. Viskas yra vienis. Mokyki mus ir naudokis mumis. Mes tavo per

amžius. Vietoj Dešimties Įsakymų turi galią vienintelis: „Mylėk savo artimą kaip save patį.“ Jeigu mylėsime, pasaulis pasikeis. Meilės šviesa išsklaidys nuodėmės tamsą.

Įkvėpki mums jėgų tikėti Meile. Įkvėpki mums Dievo Meilę.

Parodyki mums, kiek mūsų širdyse esama meilės.

Įpareigoki mus siekti artimo meilės. Nepaisant baimės, kad būsime atstumti, nepaisant rūsčių žvilgsnių, nepaisant kai kurių kietos širdies. Įkvėpki mums jėgų visada siekti Meilės.“

(*Viena Valkirija atkišo Valhalai deglą. Ši išskėlė ugnį ir uždegė jį, paskiau iškėlė į dangų liepsnojantį deglą*).

TREČIASIS ELEMENTAS: UGNIS.

Viešpatie, Tu sakei: „Aš atėjau uždegti žemėje ugnies ir taip noriu, kad ji jau liepsnotų!“[5]

Tegu meilės ugnis dega mūsų širdyse.

Tegu permainų ugnis dega mūsų veiksmuose.

Tegu apsivalymo ugnis sudegina mūsų nuodėmes.

Tegu teisingumo ugnis lydi mūsų žingsnius.

Tegu išminties ugnis šviečia mums kelią.

Tegu negęsta ugnis, Tavo uždegta šioje žemėje. Ji vėlei dega mūsų širdyse.

Ankstesnės kartos perduodavo savo nuodėmes vėlesnėms. Ir taip buvo iki mūsų tėvų.

O dabar mes iškelsime Tavo ugnimi liepsnojantį deglą.

Mes – Šviesos Kariai, mes didžiuodamiesi nešame šią šviesą.

Pirmąsyk suliepsnojus šiai ugniai, mes išvydome savo ydas ir nuodėmes. Nustėrę ir išsigandę pasijutome bejėgiai.

[5] Lukas, 12-49.

Tačiau tai buvo Meilės ugnis. Ji sudegino visa tai, kas mumyse buvo bloga, tai, ką patys įsileidome.

Ji parodė mums, kad nesame nei geresni, nei blogesni už tuos, kurie rūsčiai žvelgia į mus.

Ir todėl mes verti atleidimo. Mūsų nebeslegia nuodėmės, ir mes galime grįžti į Rojų. Ir drauge neštis ugnį, degančią šioje Žemėje.

(*Valhala įsmeigė deglą į uolos plyšį. Paskiau paėmė savo gertuvę ir vandeniu pašlakstė galvas Paului ir Rotai.*)

KETVIRTASIS ELEMENTAS: VANDUO.

Tu sakei: „O kas gers vandenį, kurį Aš jam duosiu, tas nebetrokš per amžius."[6]

Taigi mes geriame šį vandenį. Plauname juo savo nuodėmes, idant Permainų meilė sukrėstų Žemę.

Išgirsime tai, ką sako angelai, ir būsime jų šaukliai.

Stosime į mūšį su geriausiais ginklais rankose, raiti ant eikliausių žirgų. Vartai atviri. Galime eiti į Rojų – esame to nusipelnę.

Viešpatie Jėzau Kristau, Tu pasakei savo apaštalams: „Aš palieku jums ramybę, duodu jums savo ramybę." Paisyk ne mūsų nuodėmių, o tikėjimo, teikiančio jėgų mūsų bendruomenei."

Krisei buvo žinomi šie žodžiai, paprastai skambantys bažnyčioje per katalikų apeigas.

– Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų! – baigė Valhala, atmegzdama skarelių galus. – Jūs laisvi, – pridūrė ji, žengdama Paulo ir Rotos link.

„Paskutinis kirtis, – dingtelėjo Krisei. – Dabar bus mirtinas gyvatės kirtis. Jis turės atsiteisti. Ji įsimylėjusi. Jeigu Valkirija pasakys

[6] Jonas, 4-14.

kainą, jis sumokės džiaugdamasis. Ir aš negalėsiu tarti nė žodžio, nes aš – paprasta moteris, ir tiek, ir nieko neišmanau apie angelų pasaulio taisykles. Niekas nežino, jog aš jau kelis kartus miriau čia, dykumoje, ir tiek pat kartų gimiau iš naujo. Jie nežino, kad aš kalbėjausi su savo angelu ir kad mano siela ūgtelėjo. Jie priprato prie manęs ir supranta mano mintis. Aš jį myliu. O ji įsimylėjusi, ir tiek. DABAR ATĖJO MŪSŲ EILĖ, VALKIRIJA! Ritualų Panaikinimo Ritualas!“

Krisės šauksmas nuskambėjo per mėnesienos užlietą dykumą.

Valhala laukė šio riksmo. Ji jau buvo nutildžiusi savo sąžinę ir dabar buvo įsitikinusi, kad jos noras – ne nuodėmė. Tiesiog užgaida. Jai buvo leistina tenkinti savo užgaidas – angelas jai aiškino, kad tokie dalykai nenutolina nei nuo Dievo, nei nuo šventos pareigos, kurią kiekvienas žmogus vykdo savo gyvenime.

Ji prisiminė, kaip pirmą kartą išvydo Krisę pakelės kavinėje. Šiurpas tuomet nukrėtė jai kūną ir ją užvaldė keisti, nesuvokiami jausmai. „Tikriausiai tas pat atsitiko ir jai“, – pagalvojo ji.

Paulas? Ji atliko savo užduotį. Ir, nors ir nieko nenujausdamas, jis brangiai užmokėjo jai už tą paslaugą: jiems keliaujant per dykumą, ji išmoko kelis ritualus, kuriuos Ž. vienintelis atlikdavo su savo mokiniais. Jis viską jai papasakojo.

Dabar ji troško jo kaip vyro. Ne tiek jo paties, kiek jo žinių. Tai buvo užgaida, bet jos angelas nedraudžia tenkinti užgaidų.

Ji pažvelgė į Krisę.

„Dabar mano eilė! Aš irgi privalau keistis. Ši moteris – angelų įrankis.“

– Ritualus Panaikinantis Ritualas, – atsiliepė Valkirija. – Tepasako Dievas, kas mes esame!

Ji priėmė iššūkį. Dabar jos eilė augti ir tobulėti.

Abi moterys ėmė vaikščioti aplink įsivaizduojamą ratą – nelyginant anų laikų kaubojai Tolimuosiuose Vakaruose prieš dvikovą. Įsiviešpatavo tokia tyla, lyg būtų sustojęs laikas.

Visi suprato, kas vyksta, nes Valkirijos buvo moterys, įpratusios grumtis dėl meilės. Jos grumdavosi iš paskutiniųjų, griebdamosi gudrybių ir klastų. Viską pateisindavo meilė, kasdienio gyvenimo ir svajonių viršūnė.

Pamažu ėmė ryškėti Krisės asmenybė. Radosi odiniai drabužiai, ant galvos – skepetaitė, ant krūtinės sutvisko arkangelo Mykolo medalionas. Ji vilkėjo kaip stipri asmenybė, kaip moteris, kokia troško būti: ji vilkėjo taip pat kaip Valhala.

Krisė krestelėjo galvą, ir abi moterys sustojo vietoje. Valhala atpažino save ir pasijuto lyg stovinti priešais veidrodį. Ji įsmeigė akis į Krisę. Mokydamasi karo meno, ji pamiršo meilės pamokas. Jai buvo žinomos penkios karo taisyklės pergalei laimėti, ji galėjo sugulti su kiekvienu geidžiamu vyru, tačiau meilės meną buvo pamiršusi.

Ji žiūrėjo į Krisę kaip į savo atvaizdą: turėjo užtektinai jėgų ją nugalėti. Tačiau pamažu ėmė reikštis kita prigimtis, ji tapo kita asmenybe, kuri, nors ir turėdama užtektinai galių, nebuvo pratusi prie tokios kovos.

Ėmė reikštis kita prigimtis – tai ji aiškiai suvokė! Ji tapo mylinčia moterimi, sekančia paskui savo vyrą, prireikus nešančia jo kalaviją, saugančia jį nuo visų pavojų. Ji, stipri moteris, atrodė sau silpna. Ji ėjo Meilės taku, jos manymu, vieninteliu Išminties keliu, kuriame paslaptys reiškiasi per Atsidavimą ir Atleidimą.

Valhala persiėmė Krisės prigimtimi.

Žiūrėdama į Valhalą tarytum į veidrodį, Krisė pamažu artėjo prie bedugnės. Valhala pasekė jos pavyzdžiu, ir netrukus jiedvi

atsidūrė prie skardžio krašto. Jeigu katra kristų žemyn, žūtų arba rimtai susižalotų; tačiau jos buvo moterys, o moterys niekada neperžengia ribų. Krisė stabtelėjo prie krašto, laukdama, kol prieis Valhala.

Dykuma plytėjo apačioje, dešimčia metrų žemiau, o mėnulis kybojo danguje, nutolęs per tūkstančius kilometrų. Tarp mėnulio ir žemės viena priešais kitą stovėjo dvi moterys.

– Jis yra mano vyras. Nelįsk prie jo, tenkindama savo užgaidą. Tu jo nemyli, – tarė Krisė.

Valhala neatsakė nė žodžio.

– Aš žengsiu dar vieną žingsnį, – toliau kalbėjo Krisė. – Ir nežūsiu. Aš – drąsi.

– Eisiu kartu su tavimi, – tarė Valhala.

– Neik. Dabar tu supratai, ką reiškia meilė. Tai beribis pasaulis, gyvenk ir stenkis jį geriau pažinti.

– Jeigu tu eisi, aš eisiu drauge. Dabar tu suvoki savo galią. Tavo horizontas prasiplėtė už kalnų, slėnių ir dykumų. Tavo siela auga ir tobulėja. Tu suvokei, kad esi drąsi, ir to užtenka.

– Gana, jeigu tai, ko tave išmokiau, verta atlygio, vadinasi, mes atsiskaičiusios.

Stojo ilga tyla. Staiga Valkirija žengė prie Krisės.

Ir pabučiavo ją.

– Teesie, – tarė ji. – Ačiū tau už tai, ko mane išmokei.

Krisė nusisegė nuo rankos laikrodėlį. Nieko daugiau ji negalėjo pasiūlyti.

– Ačiū už tai, ko mane išmokei, – tarė. – Dabar suvokiu savo galią. Niekada to nebūčiau suvokusi, jei pasaulyje nebūtų tokios keistos, žavios ir galingos moters kaip tu.

Ir ji švelniai užsegė laikrodėlį Valhalai ant rankos.

Mirties Slėnyje skaisčiai švietė saulė. Valkirijos apsirišo veidus skepetaitėmis – buvo matyti tik akys. Plieniniai žirgai nenustygo vietoje.

Prie jųdviejų priėjo Valhala.

– Toliau su mumis jums nevalia važiuoti. Prieš tai turite pasikalbėti su savo angelais.

– Kai ko dar trūksta, – atsiliepė Paulas. – Lažybų.

– Ir dėl lažybų, ir dėl sandoros kreipkitės į angelus. Arba į demonus.

– Kad aš nežinau, kaip galėčiau pamatyti angelą, – atsakė jis.

– Tu jau pažeidei sandorą. Jau gavai atleidimą. Lažybų turi eiti su savo angelu.

Suriaumojo motociklai. Ji apsirišo veidą skepetaite, apžergė motociklą ir atsigręžė į Krisę.

– Aš visada būsiu tavyje, – tarė Krisė. – Ir tu visada būsi manyje.

Valhala nusimovė pirštinę ir sviedė jos link. Paskiau užsimojo šmaikščiu. Plieniniai žirgai nulėkė tolyn, vilkdami iš paskos milžinišką debesį dulkių.

Vyras ir moteris keliavo per dykumą. Kartais jie sustodavo didmiesčiuose, kartais miesteliuose, kur būdavo tik motelis, užeiga ir degalinė. Niekas nieko jų neklausinėdavo, – ir kiekvieną vakarą jiedu traukdavo per uolas ir per kalnus, atsisėsdavo kur nors ir žiūrėdavo į tą pusę, kur sužimba pirmosios žvaigždės. Ir kalbėdavosi su savo angelais sargais.

Jie girdėdavo balsus, jausdavo paskatą duoti vienas kitam patarimų, prisimindavo tai, ką praeityje būdavo visiškai pamiršę.

Uždariusi kanalą, siejantį ją su angelo globa ir išmintimi, ji stebėdavo, kaip dykumoje leidžiasi saulė. Jis sėdėdavo šalia ir laukdavo. Laukdavo, kada pagaliau visa didybe pasirodys angelas, nusileidęs iš dangaus. Jis viską darė teisingai ir dabar turėjo tik laukti.

Laukdavo valandą, dvi, tris. Pasikeldavo tik visiškai sutemus. Tuomet pašaukdavo žmoną, ir jiedu grįždavo į miestą.

Po vakarienės jie eidavo į viešbutį. Ji apsimesdavo, kad miega, o jis spoksodavo į tuštumą.

Ji atsikeldavo vidury nakties, eidavo prie jo ir prašydavo, kad jis eitų gulti. Apsimesdavo, kad užmigusi susapnavo baisų sapną ir dabar bijo miegoti viena. Ji atsiguldavo šalia ir gulėdavo netardamas nė žodžio.

– Tu jau bendrauji su savo angelu, – paprastai pasakydavo jis tokiu metu. – Girdėjau, kaip tu kalbi atvėrusi kanalus. Esama da-

lykų, kurių gyvenime niekada nesakai. Tai išminties žodžiai. Vadinasi, tu kalbiesi su angelu.

Jis paglostydavo jai galvą ir toliau gulėdavo netardamas nė žodžio. Jai neduodavo ramybės mintis, ar jis liūdi negalėdamas paregėti angelo, ar ilgisi moters, kurios niekada nebesusitiks. Tos minties ji niekad neišsakydavo balsu, ji likdavo nebyli širdies slaptoje.

Žinoma, Paulas mąstydavo apie iškeliavusią moterį. Tačiau liūdėjo ne dėl jos. Bėgo laikas, netrukus reikėjo grįžti į tėvynę. Ir susitikti su žmogumi, tvirtinusiu, kad angelai neišgalvoti.

„Šis žmogus man pasakys, kad aš padariau viską, ką derėjo, – kalbėjo sau Paulas, – kad pažeidžiau sandorą, kurią turėjau pažeisti, kad gavau atleidimą, kurį jau seniai buvo metas gauti. Taip, šis žmogus vėl pasakos man apie išminties ir meilės kelią, ir aš kasdien vis labiau artinsiuos prie savo angelo sargo, kasdien kalbėsiuos su juo, dėkosiu, kad jis mane saugo, ir melsiu jį pagalbos. Šis žmogus sakys man, jog to užtenka."

Taip, nes Ž. nuo pat pradžios aiškino, jog esama tam tikrų ribų, kurių nevalia peržengti. Kad reikia eiti kuo toliau, bet kada nors tenka pripažinti paslapties galią ir suvokti, jog kiekvienas žmogus turi kokią nors Dievo dovaną. Vieni gydo, kiti žino išminties žodį, dar kiti kalbasi su dvasiomis ir taip toliau. Visų tų dovanų dėka Dievas parodo savo galybę ir naudojasi žmogumi kaip savo įrankiu. Rojaus vartai atviri tiems, kurie ryžtasi pro juos įeiti. Pasaulis priklauso tiems, kurie išdrįsta svajoti – ir įkūnyti savo svajones. Kiekvienas pagal savo sugebėjimus. Kiekvienas pagal savo Dovaną.

Tačiau tai neteikė paguodos Pauliui. Jis žinojo, kad Tukas mato savo angelą. Kad Valhala mato savo angelą. Kad daugelis aprašė knygose, pasakojimuose, istorijose savo susitikimus su angelais. O jis nesugeba pamatyti savojo.

Po savaitės jie turėjo palikti dykumą ir grįžti namo. Jie apsistojo viename miestelyje, kur diduma gyventojų buvo garbaus amžiaus žmonės. Kadaise tai buvo klestintis miestas, ten buvo kasykla, užtikrinanti darbą, išteklių ir gero gyvenimo viltį. Tačiau nežinia kodėl bendrovė išpardavė namus tarnautojams ir uždarė kasyklą.

– Mūsų vaikai išvažiavo, – pasakojo moteris, prisėdusi kavinėje prie jų staliuko, – likome tik mes, seniai. Kada nors miestelis dings nuo žemės paviršiaus, ir visas mūsų darbas, visa tai, ką mes sukūrėme, nueis perniek.

Į miestelį jau seniai niekas nebeatklysdavo. Senutė džiaugėsi galėdama su kuo nors pasišnekėti.

– Žmonės atvažiuoja, stato, puoselėdami viltį, kad jų darbas turės reikšmės, – toliau kalbėjo senutė, – tačiau vieną gražią dieną suvokia, jog norėjo daugiau, nei žemė gali duoti. Tuomet viską meta ir keliauja toliau nė nesusimąstydami, kad kiti patikėjo tomis svajonėmis, tačiau, būdami silpnesni, liko tuščiomis rankomis. Nelyginant miestai vaiduokliai dykumoje.

„Galbūt ir man taip atsitiko, – dingtelėjo Pauliui. – Atvykau čionai ir palikau save likimo malonei.“

Jis prisiminė, jog kartą vienas tramdytojas pasakojo, kaip laiko nelaisvėje dramblius. Jaunikliai grandine pririšami prie rąsto. Jie

bando išsivaduoti, bet negali, bando, kol suauga, tačiau rąstas juos sulaiko. Ilgainiui jie pripranta prie nelaisvės. Vėliau, kai jie būna jau dideli ir stiprūs, tramdytojui užtenka užnerti grandinę jiems ant kojos ir pririšti kad ir prie mieto, ir jie nė nemėgina bėgti. Tampa praeities belaisviais.

Valandos slinko be galo lėtai. Iš dangaus tvino karštis, žemė degė, reikėjo laukti, laukti ir laukti, kol dykumos spalva vėl nušvis rausvais atspalviais. Tada bus įmanoma išeiti į miestą, dar sykį bandyti atverti kanalus ir tikėtis, kad apsireikš angelas.

– Kažkas yra sakęs, jog žemė duoda užtektinai vaisių reikmėms, bet ne godulio patenkinti, – toliau kalbėjo senutė.

– Ar jūs tikite, kad yra angelai?

Klausimas senutę nustebino. Tačiau Paulą domino tik tai.

– Senatvėje, kai ima artėti mirtis, žmogus viskuo tiki, – atsakė ji. – Vis dėlto aš nesu tikra, ar tikiu, kad esama angelų.

– Angelų yra.

– Ar esate matę bent vieną? – Jos akyse švietė ir nepatiklumas, ir viltis.

– Aš kalbuosi su savo angelu sargu.

– Ar jie su sparnais?

Paprastai to klausia visi žmonės. Beje, jis pamiršo to paklausti Valhalos.

– Nežinau. Dar nesu matęs savo angelo.

Senutė buvo bepasikelianti nuo stalo. Dykumos vienatvėje žmonėms pasimaišo protas. Galimas daiktas, šis žmogus šaiposi iš dyko buvimo.

Jai knietėjo paklausti, iš kur jie atvyko ir ką veikia tokiame nuošaliame miestelyje. Ji niekaip negalėjo perprasti jų negirdėtos tarties.

„Tikriausiai meksikiečiai“, – dingtelėjo jai. Tačiau jie neatrodė panašūs į meksikiečius. Tad ji nutarė to paklausti vėliau, progai pasitaikius.

– Gal jūs iš manęs šaipotės, – tarė ji, – tačiau, kaip sakiau, aš jau nebetoli mirties. Gal pagyvensiu dar penkerius, dešimt ar dvidešimt metų; šiaip ar taip, tokio amžiaus žmonės supranta, kad mirtis nebe už kalnų.

– Aš irgi žinau, kad mirsiu, – įsiterpė Krisė.

– Ne, jūs žiūrite į tai kitaip nei seni žmonės. Jūs galvojate apie mirtį apskritai, suprantate, jog kada nors turėsite mirti. Mus mirtis gali ištikti kad ir rytoj. Todėl diduma senų žmonių daugiausia gyvena praeitimi. Prisiminimai retai būna malonūs, tačiau, žvelgdami į praeitį, jie bent jau žino, kad nesusidurs su tuo, ko labiausiai bijo. Seni žmonės stengiasi negalvoti apie ateitį, ir aš irgi esu viena iš jų. Žvelgdami į ateitį, mes matome tik tai, ką ji mums žada: mirtį.

Paulas nieko neatsakė.

Žmogui, praktikuojančiam magiją, neįmanoma pasakyti ką nors nauja apie mirtį, tačiau jis suprato, kad, išgirdusi, jog jis – magas, senutė iškart pasikeltų nuo staliuko.

– Todėl aš linkusi patikėti, kad jūs nejuokaujate. Kad angelų išties esama, – toliau kalbėjo ji.

– Mirtis – tai angelas, – tarė Paulas. – Aš esu jį matęs du kartus tokiu pavidalu, tik labai trumpai. Nespėjau nė išvysti jo veido. Tačiau pažįstu vieną kitą žmogų, mačiusį angelą, pažįstu ir tokių, kuriuos angelai skraidino, vėliau jie man papasakojo apie savo potyrį. Jie sakė, kad jis gražios išvaizdos ir švelnus.

Senutė įdėmiai žiūrėjo į Paulą. Ji norėjo juo tikėti.

– Ar jis su sparnais?

– Jis apsireiškia šviesos pavidalu, – atsakė Paulas. – Kai išmuša mirties valanda, jis apsireiškia tokiu pavidalu, kokiu patogiausia bendrauti su žmogumi.

Senutė valandėlę sėdėjo tylėdama. Paskiau pasikėlė.

– Aš nebebijau mirties. Tylomis pasimeldžiau ir paprašiau, kad angelas būtų su sparnais, kai jis ateis pas mane. Širdis man sako, kad mano prašymas bus išklausytas.

Ji pabučiavo juos abu. Buvo nebesvarbu, iš kur jie atvykę.

– Jus atsiuntė mano angelas. Ačiū.

Paulas prisiminė Tuką. Jiedu su Krise irgi buvo angelo įrankiai.

Saulei leidžiantis, jie nuvažiavo prie kalno, dunksančio netoli miestelio. Atsisėdo atsigręžę į rytus ir ėmė laukti pirmosios žvaigždės. Kai tik ji sužibės, jie atvers kanalus.

Tai buvo vadinamoji meditacija su angelu, pirmosios apeigos, kurias jie pradėjo laikyti po to, kai Ritualus Panaikinantis Ritualas nušlavė visas ankstesniąsias.

– Dar nesu tavęs klausiusi, kodėl tu nori pamatyti savo angelą, – jiems belaukiant, paklausė Krisė.

– Ką gi, tu man jau kelis kartus aiškinai, jog tai neturi jokios reikšmės.

Jo balsas skambėjo ironiškai. Ji apsimetė to nepastebinti.

– Kas be ko. Tačiau tau tai labai svarbu. Paaiškink man kodėl.

– Aš jau aiškinau tą dieną, kai susitikome Valhalą, – atsakė jis.

– Tu nesitiki stebuklo, – neatlyžo ji. – Nori patenkinti savo užgaidą, ir tiek.

– Dvasiniame gyvenime nebūna užgaidų. Arba tu priklausai jam, arba ne.

– Na, o tu? Ar tu priklausai tam savajam pasauliui? O gal tiesiog viską meluoji?

„Matyt, ji negali pamiršti savo potyrio kasykloje“, – pagalvojo Paulas. Sunku buvo atsakyti į šį klausimą, bet vis dėlto jis nutarė pabandyti.

– Esu savo akimis regėjęs ne vieną stebuklą, – prabilo jis. – Daug stebuklų esu regėjęs. Kai kuriuos esame regėję mudu drauge. Matėme, kaip Ž. atvėrė properšas debesyse, tamsą užtvindė šviesa, kilnojo daiktus iš vienos vietos į kitą. O tu pati matei, kaip aš moku skaityti žmonių mintis, sukelti vėją, atlikti galios ritualus. Ne kartą savo gyvenime esu stebėjęs magijos poveikį – tiek į gera, tiek į bloga. Dėl to neturiu kokių abejonių.

Valandėlę patylėjęs, jis kalbėjo toliau:

– Tačiau ilgainiui mes pripratome prie stebuklų. Ir troškome vis naujų. Tikėjimą įgyti nėra lengva, o išsaugoti dar sunkiau.

Pasirodė pirmoji žvaigždė, ir jam teko nutraukti savo aiškinimus. Tačiau įsiterpė Krisė.

– Tą patį galima pasakyti ir apie mūsų santuoką, – tarė ji. – Aš jaučiuosi išsekusi.

– Nesupratau. Aš turiu galvoje dvasinį pasaulį.

– Suvokiu, ką tu turi galvoje, todėl kad suprantu tavo meilę, – tarė ji. – Mudu jau seniai gyvename drauge, tačiau po pirmųjų dvejų laimės ir aistros metų kiekviena diena man tapo iššūkiu. Labai sunku išsaugoti mūsų meilės liepsną.

Ji jau ėmė graužtis pradėjusi tą kalbą, tačiau dabar turėjo viską išsakyti iki galo.

– Kartą pasakei, kad pasaulyje gyvena žemdirbiai, kuriems rūpi žemė ir derlius, ir medžiotojai, pamilę tamsias girias ir pergales. Sakei, kad aš esu žemdirbė, kaip ir Ž. Kad einu pažinimo keliu kontempliuodama. Kad aš ištekėjau už medžiotojo.

Mintys greitai sukosi jos galvoje, ji negalėjo liautis kalbėjusi. Baiminosi, kad žvaigždė gali pasirodyti jai dar nebaigus.

– Kaip sunku buvo ir tebėra būti medžiotojo žmona! Tu esi kaip Valhala, kaip Valkirijos. Jos nenustygsta vietoje, amžinai ieško aš-

trių pojūčių medžiodamos, puldamos į pavojus, tamsiose giriose vaikydamosi grobį. Iš pradžių man rodės, kad nesugebėsiu su tuo susitaikyti. Ištekėjusi už mago, troškau gyventi kaip kitos moterys! Už mago, gyvenančio pagal man nesuprantamus dėsnius, už žmogaus, kuris jaučiasi gyvenąs tikrą gyvenimą tik tada, kai turi įveikti visas kliūtis ir sunkumus.

Ji pažvelgė jam į akis.

– Argi Ž. ne didesnis magas nei tu?

– Nepalyginamai išmintingesnis, – atsakė Paulas. – Kur kas labiau patyręs ir įgudęs. Jis eina žemdirbio keliu ir tame kelyje semiasi galių. O aš galiu pasisemti galių tik eidamas medžiotojo keliu.

– Tad kodėl pasirinkai jį savo Mokytoju?

Paulas nusijuokė.

– O kodėl tu mane pasirinkai ir pasiryžai tekėti? Todėl, kad esame skirtingi.

– Ir Valhala, ir tu, ir visi tavo draugai – visi jūs kaip vienas galvojate tik apie Konspiraciją. Visa kita jums nesvarbu – jums rūpi tik dvasiniai mainai, naujieji pasauliai. Aš irgi tikiu tuo naujuoju pasauliu, bet, dievaži, argi būtina taip gyventi?

– Kaip?

Ji susimąstė. Pati nesuvokė, kodėl jai išsprūdo šie žodžiai.

– Na, galvojant apie Konspiraciją.

– Tu pati prasimanei šį žodį.

– Tiesa. Ir tu patvirtinai, kad aš neklystu.

– Aš sakiau, kad Rojaus vartai kurį laiką bus atviri visiems, norintiems pro juos įeiti. Tačiau aš taipogi sakiau, kad kiekvienas turi eiti savo keliu, ir tik angelas gali pasakyti, ar einama teisinga kryptimi.

„Kodėl aš taip elgiuosi? Kas man atsitiko?“ – pagalvojo ji.

Ji prisiminė vaikystėje matytus paveikslėlius: angelai veda vaikus bedugnės pakraščiu. Ji pati stebėjosi savo žodžiais. Jau ne kartą buvo su juo susiginčijusi, tačiau niekada taip nebuvo kalbėjusi apie magijos reikalus.

Šiaip ar taip, keturiasdešimt dienų praleidus dykumoje, ji dvasiškai paaugo, sužinojo apie giluminę sąmonę, sutiko ypatingų galių moterį. Mirė kelis kartus ir atgimė dar stipresnė.

„Vis dėlto medžioklė man patinka", – dingtelėjo jai mintis.

Taip. Štai kas ją įaistrino. Nes nuo tos dienos, kai ji iškvietė dvikovon Valhalą, jai atrodo, kad ji tuščiai gyveno.

„Ne, negaliu su tuo sutikti. Aš pažįstu Ž., jis – žemdirbio tipo, išprusęs. Aš kalbėjausi su savo angelu anksčiau už Paulą. Aš moku kalbėtis su angelu ne blogiau nei Valhala, nors ligi šiol visi pokalbiai būdavo gana migloti."

Tačiau ją graužė nerimas. Galbūt ji pasirinko ne tą gyvenimo kelią?

„Aš turiu kalbėtis su savo angelu kaip ir anksčiau, – tarė ji sau. – Turiu įsitikinti, jog nesuklydau, rinkdamasi gyvenimo kelią."

– Tu trokšti dar vieno stebuklo, – tarė ji. – Visada jo troškai. Tu niekada nesijausi laimingas ir nesuprasi, jog dangaus karalystės neįmanoma užkariauti."

(„Dieve, tegul jam pagaliau apsireiškia angelas, nes tai jam labai svarbu! Dieve, tegul būna taip, kad aš klystu!").

– Tu neleidi man nė žodžio įterpti, – tarė jis.

Horizonte sužibėjo pirmoji žvaigždė. Metas atverti kanalus.

Jie atsisėdo ir po trumpų atsipalaidavimo pratimų sutelkė dėmesį į giluminę sąmonę. Krisė niekaip negalėjo išmesti iš galvos paskutinių Paulo žodžių – ji tikrai neleido jam nė žodžio įterpti.

Dabar buvo jau per vėlu. Reikėjo klausytis giluminės sąmonės priekaištų, tų pačių įkyrių priekaištų, girdėtų nebe pirmą kartą. Tą vakarą giluminė sąmonė taikėsi sužeisti ją į pat širdį. Tvirtino, kad ji pasirinko ne tą kelią, kad savo tikrąjį likimą galėtų pažinti tik būdama tokio būdo kaip Valhala.

Giluminė sąmonė tvirtino, kad per vėlu ką nors keisti, kad jos gyvenimas žlugęs, kad ji iki paskutinės valandos seks paskui vyrą – nesimėgaudama nei tamsiomis giriomis, nei grobio paieškomis.

Giluminė sąmonė tvirtino, kad ji sutiko ne tą vyrą – verčiau būtų ištekėjusi už žemdirbio. Giluminė sąmonė tvirtino, kad Paulas turėjo moterų, kad tos moterys buvo medžiotojos, kad jis susitinka su jomis mėnesėtomis naktimis ir atlieka su jomis magijos apeigas. Giluminė sąmonė tvirtino, kad ji verčiau jį paliktų, ir jis būtų laimingas su tokia pat moterimi kaip jis.

Ji bandė prieštarauti – girdi, jai nesvarbu, kad esą kitų moterų, ji neketinanti jo palikti, nes meilė nepripažįsta nei logikos, nei proto. Tačiau giluminė sąmonė neatlyžo, ir ji nutarė nebesiginčyti ir klausyti, netardama nė žodžio, kol pagaliau balsas pamažu nutilo.

Tuomet jos mintis apsiautė savotiška migla. Atsivėrė kanalai. Ją pagavo nenusakoma ramybės pajauta, tarytum angelas sparnais būtų apgaubęs visą dykumą, idant neatsitiktų nieko bloga. Atvėrusi kanalus, ji pajuto begalinę meilę sau pačiai ir visam pasauliui.

Ji sėdėjo atsimerkusi, kad neprarastų sąmonės, tačiau prieš akis viena po kitos kilo katedros. Pro ūką dygo milžiniškos, niekada neregėtos, bet kažkur žemėje esančios bažnyčios. Pirmosiomis dienomis, kai atsiverdavo kanalai, prieš akis šmėkščiodavo vien migloti vaizdiniai, skambėdavo indėnų giesmių nuotrupos pramaišiui su beprasmiškais žodžiais, o štai šiandien angelas rodė jai bažnyčias. Tai turėjo tam tikrą prasmę, bet Krisė nemokėjo jos įminti.

Iš pradžių jie tik bandydavo užmegzti pokalbį, tačiau kiekvieną dieną ji vis geriau suprasdavo savo angelą. Netrukus jie pradės bendrauti taip laisvai ir betarpiškai, kaip ji bendrauja su bet kuo, šnekančiu ta pačia kalba. Reikėjo laiko ir kantrybės.

Sučirškė Paulo rankinis žadintuvas. Praslinko dar dvidešimt minučių. Kanalai palengva užsidarė.

Ji pažvelgė į vyrą. Atmintinai žinojo, kas bus toliau: jis sėdės tylėdamas, liūdnas ir apsiniaukęs. Angelas vėl nepasirodė. Jiedu grįš į motelį, ir jis eis pasivaikščioti, o ji bandys užsnūsti.

Ji palaukė, kol jis pasikels, ir tuomet irgi atsistojo. Vis dėlto jo akys nebuvo liūdnos, bet keistai blizgėjo.

– Aš išvysiu savo angelą, – tarė jis. – Kaip kažin ką, pamatysiu. Aš kirtau lažybų.

„Tu gali kirsti lažybų su savo angelu", pasakė Valhala. Ji niekada nėra sakiusi: „Tu gali kirsti lažybų su savo angelu, *kai jis apsireikš.*" Bent jau jis taip suprato. Ištisą savaitę jis laukė, kol pasirodys angelas. Buvo pasiryžęs kirsti bet kokių lažybų, nes angelas buvo šviesa, o šviesa – žmogaus gyvenimo esmė. Jis pasitikėjo šviesa, kaip prieš keturiolika metų suabejojo tamsa. Priešingai nei klastingoji tamsa, šviesa iš anksto teikė savo taisykles, idant tie, kurie jas pripažįsta, suvoktų, kad jie susisaisto meilės ir gailestingumo saitais.

Jis įvykdė du reikalavimus, liko trečias – pats lengviausias! Jį globojo angelas sargas, tačiau, atsivėrus kanalams... ak, kaip būtų gera išmokti kalbėtis su angelais! Dabar jis žinojo, kad, pagaliau patenkinęs trečią reikalavimą, išvys angelą.

– Aš pažeidžiau sandorą. Paprašiau atleidimo. Ir šiandien kirtau lažybų. Tikiu ir viliuosi, – tarė jis. – Tikiu, kad Valhala žino, kaip galima išvysti angelą.

Paulo akys blizgėjo. Šiąnakt jis nebeis vaikščioti – miegos kaip suvystytas. Jis buvo tvirtai įsitikinęs, kad pamatys angelą. Prieš pusę valandos jis prašė stebuklo, tačiau dabar tai nebeturėjo reikšmės.

Tad šiąnakt nemiga laukė Krisės: ji vaikščios tuščiomis miestelio gatvėmis, melsdama Dievą stebuklo, nes jos mylimas vyras troško paregėti angelą. Skausmas jai spaudė širdį kaip niekad. Gal jai būtų lengviau, jei Paulą kamuotų abejonės. Paulą, trokštantį stebuklo. Paulą, regis, netekusį ankstesnio tikėjimo. Būtų nuostabu, jei apsireikštų angelas, priešingu atveju imtų kaltinti Valhalą jį suklaidinus. Priešingu atveju jis gautų skaudžią pamoką, kurią Dievas davė žmonėms, užverdamas Rojaus vartus: nevilties pamoką.

Betgi ne, priešais ją buvo žmogus, kirtęs lažybų iš savo gyvybės, žmogus, tvirtai tikįs, jog įmanoma paregėti angelą. Ir vienintelis laidas buvo žodžiai, kuriuos pasakė moteris, plieniniu žirgu lekianti per dykumą ir skelbianti naujųjų pasaulių pradžią.

Gali būti, kad Valhala niekada nėra regėjusi angelų. O gal tai, kas pavyksta jai, gali nepavykti kitiems, taip ir Paulas jai sakė. Gal jis neėmė į galvą savo paties žodžių?

Krisei vis labiau skaudėjo širdį, beregint spindinčias vyro akis. Tą valandėlę suspindo ir jo veidas.

– Šviesa! – sušuko Paulas. – Šviesa!

Ji atsigręžė. Horizonte, ten, kur sužibo pirmoji žvaigždė, spindėjo trys žiburiai.

– *Šviesa*! – pakartojo jis. – Angelas!

Krisė vos nesuklupo ant kelių, dėkodama Dievui, kad Jis išklausė jos prašymą ir atsiuntė žemėn angelų pulką.

Paulo akys pritvino ašarų. Stebuklas įvyko, ne veltui jis kirto lažybų.

Jie išgirdo gausmą po kairei, paskiau virš galvų. Dabar danguje švietė penki, šeši žiburiai: spindėjo visa dykuma.

Akimirką ji neteko žado: ji irgi regėjo savo angelą! Gausmas vis stiprėjo tai iš kairės, tai iš dešinės, tai jiems virš galvų, nežmoniškas griausmas, bet ne iš viršaus, o iš užpakalio, iš abiejų pusių, sugriaudėjo ir nutolo žiburių link.

Valkirijos! Tikrosios Valkirijos, Votano dukterys, karžygės, raitos ant savo žirgų, šuoliavo dangumi. Išsigandusi ji užsiėmė ausis.

Ji pastebėjo, kad ir Paulas pasekė jos pavyzdžiu, tačiau jo akys jau nebespindėjo kaip anksčiau.

Dykumos horizonte ritosi milžiniški ugnies kamuoliai, o jiems po kojomis drebėjo žemė. Perkūnas tiek Danguje, tiek ir Žemėje.

– Eime, – tarė ji.

– Nieko baisaus, – atsiliepė jis. – Tai kariniai lėktuvai. Jie toli, labai toli.

Pragariškai griaudėdami, naikintuvai visiškai netoli įveikė garso barjerą. Apimti siaubo ir susižavėjimo, juodu puolė vienas kitam į glėbį ir valandėlę stebėjo kraupų reginį. Horizonte žaibiškai šmėkščiojo ugnies kamuoliai, ir iš dangaus aukštybių pamažu leidosi žali žiburiai – dabar jų buvo daugiau nei dešimt – nušviesdami visą dykumą taip aiškiai, kad niekas, niekas nebūtų galėjęs pasislėpti.

– Karinės pratybos, ir tiek, – bandė jis ją raminti. – Karinių oro pajėgų pratybos. Šiame regione labai daug oro bazių.

Tačiau kada nors tai bus nebe pratybos, o tikras karas. Ir ji įsivaizdavo, jog tą dieną, irgi netikėtai kaip ir šiąnakt, likimas gali

nutrenkti ją į tokių pat žiburių nutviekstą miestą, tačiau ugnies kamuoliai šmėkščios ne horizonte, bet risis žeme, greta jos.

– Mačiau žemėlapyje, – toliau kalbėjo Paulas, stengdamasis perrėkti lėktuvų griausmą. – Tačiau aš norėčiau, kad tai būtų angelai.

„Tai angelų įrankiai, – dingtelėjo jai mintis. – Mirties angelai."

Geltoni bombų sprogimai horizonte blėso, slopinami ryškių žalių žiburių, pamažu krintančių iš dangaus, tokių akinamai skaisčių, kad lėktuvai neapsiriktų, mėtydami savo mirties krovinį.

Pratybos truko beveik pusvalandį. Paskiau staiga, kaip ir pasirodę, lėktuvai dingo, ir dykumoje vėl įsiviešpatavo tyla. Paskutiniai žali žiburiai užgeso, nukritę ant žemės. Žemė jau nebedrebėjo, o danguje vėl aiškiai spindėjo žvaigždės.

Paulas giliai atsiduso. Užsimerkęs susikaupė: „Aš laimėjau lažybas. Nė kiek neabejoju, kad laimėjau." Giluminė sąmonė, staiga pabudusi, šoko prieštarauti, tvirtindama, kadgi ne, kad tai tik vaizduotės vaisius, kad jo angelas niekada nepasirodysiąs. Tuomet jis taip sugniaužė kumščius, kad nagai įsikirto į delnus: skausmas visada nuvaiko kvailas mintis.

– Aš pamatysiu savo angelą, – pakartojo jis, jiems leidžiantis nuo kalno.

Jai vėl suspaudė širdį. Tačiau ji nenorėjo išsiduoti, kad jis pajustų, kaip jai skaudu. Vienintelė išeitis – staigiai pakeisti kalbą, paklausyti giluminės sąmonės patarimo ir paklausti Paulą, ar visa tai turi prasmės.

– Norėčiau tave kai ko paklausti, – tarė ji.

– Tik neklausinėk apie stebuklus. Ar būna jų, ar nebūna. Nešvaistykime jėgų tuščiažodžiaudami.

– Ne, visiškai ne to noriu paklausti.

Ji dvejojo. Paulas buvo jos vyras. Pažino ją kaip niekas kitas. Ji bijojo jo atsakymo, nes jo žodžiai – kaip ir bet kurio sutuoktinio žodžiai – buvo kur kas svaresni už kitų žmonių žodžius. Vis dėlto ji ryžosi – ta mintis nėjo jai iš galvos.

– Ar tu manai, kad aš pasirinkau ne tą kelią? – paklausė ji. – Kad tik tuščiai leidau laiką apsėdama laukus, džiaugdamasi aplink siūruojančiais javais, užuot patyrusi nepakartojamą jaudulį medžioklėje?

Jis ėjo žiūrėdamas į dangų. Vis dar mąstė apie savo lažybas ir lėktuvus.

– Dažnai stebiu tokius žmones kaip Ž., – pagaliau prabilo jis, – žmones, kupinus ramybės, bendraujančius su Dievu tos ramybės dėka. Stebiu tave, juk tu sugebėjai kalbėtis su angelu anksčiau už mane, nors būtent aš to važiavau čionai. Stebiu tave, tu taip ramiai miegi, o aš tuo tarpu, stovėdamas prie lango, galvoju, kodėl neįvyksta taip trokštamas stebuklas. Galvoju: gal pasirinkau ne tą kelią?

Jis atsigręžė į ją.

– Kaip tu manai? Gal aš pasirinkau ne tą kelią?

Krisė paėmė jam už rankų.

– Ne, kitaip būtum nelaimingas.

– O tu irgi pasirinktum mano kelią?

„Kaip būtų gera viską žinoti“, – pagalvojo ji.

Jis tyliai atsikėlė, dar nesučirškus žadintuvui. Pažvelgė pro langą: lauke dar buvo tamsu.

Krisė blaškėsi per miegus. Dingtelėjo mintis ją pažadinti, pasisakyti, kur einąs, paprašyti, kad ji melstųsi už jį, bet persigalvojo. Papasakosiąs viską grįžęs. Be kita ko, ten, kur jis ėjo, negrėsė joks pavojus.

Uždegęs šviesą vonios kambaryje, iš čiaupo prileido į gertuvę vandens. Paskiau atsigėrė kiek telpa – nežinia, kiek užtruksiąs.

Jis apsirengė, pasiėmė žemėlapį ir įsiminė kelią. Susiruošė eiti. Tačiau pasigedo automobilio raktelių. Išnaršė kišenes, kuprinę, naktinio staliuko stalčius. Buvo jau beuždegąs lempą, bet pagalvojo, kad neverta rizikuoti, gana ir šviesos, sklindančios iš vonios kambario. Ilgiau gaišti negalėjo: kiekviena minutė, sugaišta viešbutyje, – tai prarastas laikas, kurį geriau praleisti belaukiant angelo. Po keturių valandų dykumoje tvyros nepakenčiamas karštis.

„Krisė juos paslėpė“, – dingtelėjo jam. Dabar ji buvo kitokia – besikalbant su angelu, ženkliai padidėjo jos intuicija. Galimas daiktas, ji perprato jo planus ir išsigando.

„Ko gi ji turėtų išsigąsti?“ Tą naktį, kai jis matė ją su Valhala prie bedugnės krašto, jiedu su Krise sudarė šventą sandorą: vienas kitam davė žodį neberizikuoti gyvybe šioje dykumoje. Jau kelis kartus pro šalį praskrido Mirties angelas, ir būtų nepatartina bandyti angelo

sargo kantrybę. Gana neblogai žinodama jo būdą, Krisė neabejojo, kad jis tesės savo žodį. Todėl jis ir ketino išsėlinti prieš pat saulėtekį, saugodamasis tiek nakties, tiek dienos pavojų.

Vis dėlto ji bijojo, todėl ir paslėpė raktelius.

Jis pasuko prie lovos, pasiryžęs ją pažadinti. Staiga sustojo.

Taip, ji turėjo pagrindo. Jai nė kiek nerūpėjo nei jo saugumas, nei juo labiau gresiantys pavojai. Ji bijojo, tačiau tai buvo ypatinga baimė: bijojo, kad vyrą gali ištikti nesėkmė. Ji neabejojo, kad Paulas bandys ko nors griebtis. Juk po dviejų dienų jie turėjo palikti dykumą.

„Neblogai sugalvota, Krise, – tarė jis sau, patyliukais juokdamasis. – Tokia nesėkmė kamuotų ne mažiau kaip dvejus metus, ir tu turėtum mane guosti, drauge būdrauti naktimis, kęsti mano prastą nuotaiką, išgyventi mano neviltį. Būtų daug sunkiau nei tomis dienomis, kai aš kankinausi neišmanydamas, kaip reikėtų kirsti lažybų.“

Jis išnaršė jos daiktus: rakteliai gulėjo plataus diržo skyrelyje drauge su pinigais ir pasais. Tuomet jis prisiminė savo pažadą dėl saugumo – tai buvo lyg ir įspėjimas. Jis jau žinojo, jog nevalia važiuoti į dykumą nepalikus nė menkiausios nuorodos. Netgi tada, jei ketini greitai grįžti, netgi tada, jei važiuoji ne per toliausia ir, sugedus automobiliui, gali grįžti pėsčias. Jis nutarė nerizikuoti – šiaip ar taip, davė žodį.

Jis padėjo žemėlapį vonios kambaryje ant kriauklės. Ir skutimosi kremu paženklino vieną vietą. Glorietos kanjoną.

Naudodamasis ta pačia priemone, ant veidrodžio užrašė: NEDARYSIU KVAILYSČIŲ. Paskiau apsiavė teniso batelius ir išėjo.

Sėdęs prie vairo, pastebėjo, kad spynelėje kyšo rakteliai. „Matyt, ji pasidarė kopiją, – dingtelėjo jam mintis. – Ir kas jai šovė į galvą? Kad aš pamesiu ją vidury dykumos?“

Tuomet jis prisiminė, kaip keistai elgėsi Tukas, automobilyje pamiršęs žibintuvėlį. Tik raktelių dėka jis nurodė Krisei vietą, kur ketina važiuoti. Angelas sargas pakišo jam mintį imtis atitinkamų atsargumo priemonių.

Borego Springso gatvės buvo tuščios. „Beveik kaip ir dieną“, – pagalvojo jis. Prisiminė jųdviejų pirmąją naktį, kai jie atsigulė dykumoje ant smėlio, stengdamiesi įsivaizduoti savo angelus. Tuo metu jis nieko daugiau nenorėjo, tik pasikalbėti su kuriuo nors.

Jis pasuko į kairę, išvažiavo iš miesto ir nulėkė Glorietos kanjono link. Kalnai dunksojo iš dešinės, tie patys kalnai, kuriuos pervažiavus staiga atsivėrė dykuma. „Tuo metu“, – pagalvojo jis, ūmai suvokęs, jog ne taip seniai visa tai buvo. Vos prieš trisdešimt aštuonias dienas.

Tačiau toje dykumoje jam, kaip ir Krisei, ne kartą mirė siela. Jis bandė įminti jau atskleistą paslaptį, matė, kaip saulė tampa mirties akimi, sutiko moteris, panašias į angelus ir podraug į demonus. Grįžo į tamsą, kurią tarėsi pamiršęs. Suprato, kad, tiek kalbėjęs apie Jėzų, niekada nėra meldęs Išganytojo atleidimo.

Jis sutiko žmoną kaip tik tuo metu, kai tarėsi amžinai ją praradęs. Nes (ir Krisė tikriausiai to nė nenuvokė) buvo įsimylėjęs Valhalą.

Ir tuomet jis suprato, kuo skiriasi aistra nuo meilės. Taipogi suprato, kad kalbėtis su angelais labai paprasta.

Valhala buvo vaizduotės pasaulio dalis, karė, medžiotoja, ji kalbėjosi su angelais, buvo pasirengusi, nepaisydama pavojų, bet kada peržengti jai nubrėžtas ribas. Jos akimis žiūrint, Paulas buvo žmogus su Mėnulio Tradicijos žiedu, magas, išmanantis slaptas misterijas, nuotykių ieškotojas, pasiryžęs visko atsisakyti ir iškeliauti ieškoti angelų. Jiedu visada žavėdavosi vienas kitu, kol vienas būdavo

toks, kokį jį įsivaizduodavo kitas. Tai buvo aistra, kai žmogus aklai atsiduoda savo idealui.

Tačiau vieną gražią dieną žmonės pagaliau pažįsta vienas kitą, pamato vienas kito tikrąjį veidą, ir paaiškėja, kad Magas ir Valkirija – tai tiesiog vyras ir moteris. Be abejo, kiekvienas turi ypatingų galių, tam tikrų žinių, tačiau nuo tikrovės pabėgti neįmanoma: jie – vyras ir moteris, ir tiek. Kaip ir kiekvienam žmogui jiems būdinga ekstazė ir neviltis, stiprybė ir silpnybė.

Ir tada, kai vienas pasirodo, koks yra iš tikrųjų, kitas pasišalina, nes sugriūva susikurtas pasaulis.

Jis pažino meilę, kai, šviečiant skaisčiai mėnesienai, dvi moterys surėmė žvilgsnius prie bedugnės krašto. Meilė – tai gyvenimas tame pačiame pasaulyje. Su viena moterimi, gerai jam pažįstama, jis gyveno tame pačiame pasaulyje. Jiedu kartu stebėjo tuos pačius kalnus, tuos pačius medžius, nors kiekvienas žiūrėjo į juos kitomis akimis. Ji žinojo jo silpnybes, matė neapykantos ir nevilties akimirkomis, ir vis dėlto ji gyveno drauge su juo.

Jiedu gyveno tame pačiame pasaulyje, nors dažnai jam atrodydavo, kad tame pasaulyje nebėra paslapčių. Tačiau tą naktį Mirties Slėnyje jis suprato, jog visa tai netiesa.

Jis sustabdė automobilį. Priešais atsivėrė kalnų tarpeklis. Jis pasirinko tą vietą tik dėl pavadinimo: šiaip ar taip, juk angelai apsireiškia bet kuriuo metu bet kuriame pasaulio kampelyje.

Jis išlipo, gurkštelėjo vandens iš butelio, kurį visada vežiodavosi bagažinėje, ir prie diržo prisisegė gertuvę.

Žingsniuodamas tarpeklio link, vis dar mąstė apie Valhalą ir Krisę.

„Ko gero, dar ne kartą įsimylėsiu“, – tarė sau. Dėl to jo nė kiek negraužė sąžinė. Aistra – geras dalykas, sužadina gyvenimo meilę,

praturtina dvasią, teikia malonumo. Meilė – tai visai kas kita. Meilė neįkainojama, jos neįmanoma išmainyti.

Stabtelėjęs prie pat tarpeklio, jis pažvelgė į slėnį. Horizontas pamažu raudo. Pirmą kartą jis matė aušrą dykumoje: netgi tada, kai jie nakvodavo po atviru dangumi, atsibusdavo saulei jau pakilus.

„Kokį didingą reginį būčiau pražiopsojęs!“ – atsiduso jis. Tolumoje jau spindėjo kalnų viršūnės, palengva tvino rausva šviesa, užliedama slėnį, uolas, skurdžius augalus, gebančius augti beveik be vandens. Valandėlę jis grožėjosi reginiu.

Prisiminė Brazilijoje ką tik išleistą knygą, kurios herojus piemuo Santjagas lipa į kalną, norėdamas pasigrožėti dykuma. Nors ir nebūdamas kalno viršūnėje, Paulas nustebo, kad prieš aštuonis mėnesius aprašyta scena taip puikiai atitinka tikrovę. Nejučia prisiminė ir Jungtinių Amerikos Valstijų miestą, kuriame nusileido atskridęs iš savo šalies. Los Andželas ispaniškai reiškia „angelai“.

Tačiau dabar buvo ne metas galvoti apie pranašingus ženklus, pasitaikiusius kelionėje.

– Tai štai koks tavo veidas, mano angele sarge, – tarė jis visu balsu. – Aš tave regiu. Tu visada esi man prieš akis, bet aš beveik niekada tavęs neatpažįstu. Girdžiu tavo balsą. Kas dieną vis aiškiau jį girdžiu. Žinau, kad tu esi, nes tave žmonės mini kiekviename Žemės kampelyje. Gali klysti žmogus, visuomenė. Tačiau visa žmonija, visos kultūros, visa planeta nuo amžių mini angelus. Nūnai tavo balso klausosi ir jauni, ir seni, ir pranašai. Jie mini angelus per amžių amžius, nes ir pranašai, ir jauni, ir seni gyvuoja per amžių amžius.

Prieš akis ėmė skraidyti mėlynas drugelis. Atsiliepė jo angelas sargas.

– Aš pažeidžiau sandorą. Gavau atleidimą.

Drugelis skraidė aplink. Dykumoje jis matė daug baltų drugelių, bet mėlyno – nė vieno. Jo angelas džiaugėsi.

– Ir aš kirtau lažybų. Naktį kalno viršūnėje kirtau lažybų iš savo tikėjimo Dievu, gyvenimo, darbo, iš Ž. Kirtau lažybų iš visko, ką turėjau. Kai atsimerkiau, išvydau tave. Visą savo gyvenimą padėjau ant vienos svarstyklių lėkštės. Paprašiau, kad ant kitos padėtum savo apnašą. Kai atsimerkiau, priešais mane plytėjo dykuma. Akimirką maniau, kad praradau viską. Tačiau tuo metu – ak, kokia palaima! – išgirdau tavo balsą.

Horizonte sutvisko šviesa. Tekėjo saulė.

– Prisimeni savo žodžius? Pasakei: „Apsižvalgyk – ir išvysi mano apnašą. Aš – toji vieta, kur esi. Mano apsiaustas dieną gaubia tave saulės spinduliais, o nakčia – žvaigždžių spindesiu." Aiškiai girdėjau tavo balsą. Tu man tarei: „Niekada manęs nepamiršk!"

Širdis buvo sklidina džiaugsmo. Palauks, kol patekės saulė, ir tuomet išvys angelo veidą. Paskiau Krisei papasakos apie lažybas. Papasakos, kad pamatyti angelą kur kas lengviau nei su juo kalbėtis! Gana tik patikėti angelais, gana tik ilgėtis angelų! Ir jie apsireiškia, skaistūs kaip rytmečio saulės spinduliai. Ir padeda, gina, globoja ir veda, tad kiekviena žmonių karta turi minėti angelus, idant paskesnės kartos niekada jų nepamirštų.

„Parašyk ką nors", – išgirdo jis vidinį balsą.

Keista. Jis nebuvo atvėręs kanalų, tik stebėjo savo angelo apnašą. Tačiau vidinis balsas reikalavo, kad jis ką nors parašytų. Jis bandė sutelkti dėmesį į horizontą ir dykumą, tačiau nesugebėjo.

Nuėjęs prie automobilio, paėmė popieriaus ir rašiklį. Jis turėjo kai kurių automatinio rašymo įgūdžių, tačiau ne per daugiausia: Ž. jam sakė, jog tai ne jam skirta, jog jis turėtų pažinti savo tikrąjį talentą.

Jis atsisėdo ant smėlio su rašikliu rankoje ir pabandė atsipalaiduoti. Netrukus rašiklis ėmė judėti pats savaime, keverzoti ženklus, ir pasirodė žodžiai. Reikėjo visiškai išlaisvinti galvą nuo minčių, prislopinti sąmonę ir duoti valią arba angelui, arba kokiai dvasiai. Jis visiškai atsipalaidavo ir atsidavė svetimai galiai, tapdamas įrankiu. Tačiau nieko neįvyko. „Parašyk ką nors", – vėl išgirdo jis vidinį balsą.

Jis išsigando. Gal į jį įsikūnijo kokia nors dvasia? Pats to nepageidaudamas, jis atvėrė kanalus, lyg būtų kalbėjęsis su angelu. Ne, tai ne automatinis rašymas.

Jis tvirčiau suspaudė rašiklį. Vienas po kito ėmė rodytis žodžiai. Jis rašė nesusimąstydamas:

Aš netylėsiu dėl Siono ir nenurimsiu dėl Jeruzalės,
kol pasirodys jų teisumas lyg ryto aušra
ir išgelbėjimas lyg degantis žibintas.[7]

To dar niekada nebuvo patyręs. Jis *klausėsi* balso, diktuojančio jam žodžius:

Tave vadins nauju vardu,
kurį Viešpats tau duos.
Tu būsi šlovės karūna ir karališkas vainikas
Viešpaties, tavo Dievo, rankoje.
Tavęs nebevadins apleistąja
ir tavo žemės – dykyne.
Tave vadins: „Mano pasimėgimas",
o tavo šalį ištekėjusiąja,
nes Viešpats pamėgo tave,
ir šalis bus sutuokta.[8]

[7] Izaijas, 62, 1.
[8] Izaijas, 62, 2-4.

Jis bandė kalbėtis su balsu. Paklausė, kam skirti tie žodžiai.

– Aš jau sakiau, – atsiliepė balsas. – Šiuos žodžius tiesiog reikia įsiminti.

Pauliui užveržė gerklę. Tai buvo stebuklas, ir jis padėkojo Viešpačiui.

Horizonte virš dykumos palengva kilo auksinis saulės skritulys. Padėjęs ant žemės bloknotą ir rašiklį, Paulas ištiesė rankas į šviesą, melsdamas, kad visa vilties energija – vilties, kas dieną gimstančios milijonams žmonių, – pro pirštus srūtų jam į širdį. Melsdamas tikėjimo naujuoju pasauliu, angelais ir atvirais Rojaus vartais. Melsdamas angelo ir Švenčiausiosios Mergelės globos ir apginties tiek sau, tiek visiems, kuriuos myli, tiek savo darbui.

Atskriejęs drugelis atsitūpė jam ant kairės rankos, lyg paklusdamas slaptam angelo ženklui. Paulas apmirė išvydęs dar vieną stebuklą: atsiliepė jo angelas. Jam pasirodė, kad pasaulis sustingo vietoje: apmirė ir saulė, ir drugelis, ir dykuma. Staiga aplink suvirpėjo oras. Tai buvo ne vėjas. Tai buvo gūsis, kokį sukelia visu greičiu pro šalį pralekiantis automobilis.

Per kūną jam perbėgo šiurpas.

Kažkas atėjo.

– Nesižvalgyk, – vėl išgirdo jis balsą.

Širdis ėmė taip stipriai plakti, kad jam pasidarė silpna. Suprato, jog tai baimė, siaubinga baimė. Jis stovėjo, į priekį atkišęs rankas su tupinčiu drugeliu.

„Apalpsiu iš baimės", – dingtelėjo mintis.

– Neapalpsi, – tarė balsas.

Jis bandė tvardytis, tačiau rankos atšalo, ir jis ėmė drebėti. Drugelis nuskrido, ir jis nuleido rankas.

– Atsiklaupk, – tarė balsas.

Jis atsiklaupė. Galvoje nebeliko jokių minčių. Bėgti nebuvo kur.

– Nuvalyk žemę.

Jis pakluso vidiniam balsui. Rankomis išlygino smėlį priešais save. Širdis vis dar stipriai plakė, galva vis labiau svaigo, jam dingtelėjo, kad jį ištiks širdies smūgis.

– Žiūrėk į žemę.

Be galo ryški šviesa, bemaž tokia pat kaip rytmečio saulė, sutvisko kairėje pusėje. Paulas nenorėjo nieko matyti – norėjo, kad viskas kuo greičiau pasibaigtų. Sekundės dalelę jis prisiminė vaikystę, pasakojimus apie Švenčiausiosios Mergelės apsireiškimus. Ištisas naktis jis negalėdavo sumerkti akių, melsdamas Dievą, kad jam

neapsireikštų Švenčiausioji Mergelė – taip bijojo tų apsireiškimų. Siaubingai bijojo.

Smaugdavo tokia pat baimė kaip ir dabar.

– Žiūrėk į žemę, – neatlyžo balsas.

Jis pažvelgė į ką tik išlygintą smėlį. Ir tuomet pasirodė auksinė ranka, spindinti kaip saulė, ir ėmė kažką rašyti.

– Tai mano vardas, – tarė balsas.

Baimė slėgė, kaip slėgusi. Širdis plakė vis stipriau.

– Tikėk, – vėl suskambo balsas. – Rojaus vartai bus atviri dar kurį laiką.

Jis sukaupė visas jėgas.

– Noriu kai ką pasakyti, – garsiai tarė jis. Saulės šiluma tarytum grąžino jam visas jėgas.

Jis nieko neišgirdo, jokio atsakymo.

Po valandos atvažiavo Krisė: pažadinusi viešbučio savininką, paprašė nuvežti ją į dykumą, – tuo metu jis vis dar žiūrėjo į smėlyje išrašytą vardą.

Jie žiūrėjo, kaip Paulas maišo cementą.

– Tiek vandens pražudyta vidury dykumos, – pajuokavo Tukas.

Krisė paprašė nesišaipyti – vyras dar neatsigavęs po ano regėjimo.

– Aš suradau tą tekstą, – pasakė Tukas. – Tai iš Izaijo pranašystės.

– Kodėl jis parašė tuos žodžius? – paklausė Krisė.

– Nesuprantu. Bet pasidomėsiu.

– Ten kalbama apie naująjį pasaulį, – pridūrė Krisė.

– Gal dėl to ir parašė, – tarė Tukas. – Gal kaip tik dėl to.

Paulas tylėjo. Mišinys jau buvo paruoštas. Visi trys sukalbėjo „Sveika, Marija“. Paskiau Paulas užlipo ant uolos, išvertė cementą ir įspraudė į jį Švenčiausiosios Mergelės statulėlę, kurią visur vežiodavosi su savimi.

– Štai. Viskas baigta.

– Sargai pamatę, ko gero, viską nuardys, – tarė Tukas. – Jie prižiūri dykumą nelyginant gėlių darželį.

– Galbūt, – atsakė Paulas. – Tačiau ši vieta bus paženklinta. Tai bus visada viena mano šventųjų vietų.

– Ne, – atsiliepė Tukas. – Šventos vietos esti asmeninio pobūdžio. O čia buvo padiktuotas tekstas. Jau žinomas, bet pamirštas tekstas, kuriame kalbama apie viltį.

Paulas nenorėjo apie tai galvoti. Vis dar bijojo.

– Čia pasireiškė pasaulio dvasinė energija, – toliau kalbėjo Tukas. – Ir ligi šiol reiškiasi. Čia yra Galių versmė.

Pakėlę nuo žemės plastikinį maišą, kuriame Paulas maišė cementą, įmetė jį į automobilio bagažinę ir nuvežė Tuką prie jo senojo sunkvežimiuko.

– Paulai, – atsisveikindamas tarė jis, – man regis, tau labai tiktų sena Tradicijos išmintis: „Kai Dievas nori kam nors atimti protą, patenkina visus jo norus.“

– Galimas daiktas, – atsiliepė Paulas. – Vis dėlto verta surizikuoti.

Epilogas

Pusantrų metų praslinkus po angelo apsireiškimo, vieną popietę gavau laišką iš Los Andželo. Rašė skaitytoja, brazilė, Rita de Freitas, sveikindama mane, pasirodžius „Alchemikui".

Nieko nelaukdamas, parašiau jai atsakymą ir, impulso pagautas, paprašiau nuvažiuoti į Glorietos kanjoną, esantį netoli Borego Springso, ir pažiūrėti, ar tebėra mano įmūryta Švenčiausiosios Mergelės statulėlė.

Išsiuntęs laišką, pagalvojau: „Kokia kvailystė! Moteris manęs netgi nepažįsta, ji tiesiog skaitytoja, norėjo parašyti man kelis dėkingumo žodžius ir niekada nedarys to, ko prašiau. To dar betrūko, kad ji sėstų į automobilį, šešias valandas važiuotų per dykumą, kad patikrintų, ar tebėra statulėlė."

Tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt devintais metais, prieš pat Kalėdas, gavau Ritos laišką, kurio ištrauką čia ir pateikiu. Ji rašė:

Reikalai susiklostė kuo palankiausiai. Padėkos šventės proga gavau savaitę atostogų. Tuomet mudu su bičiuliu (vardu Andrea, italu muzikantu) nutarėme praleisti šventes kur nors toliau nuo namų.

Kaip tik tuo metu gavau jūsų laišką! O ta vieta, kur jūs prašėte mane nuvažiuoti, yra visiškai netoli indėnų rezervato. Mudu nutarėme ten važiuoti.

(...)

Trečią dieną išvažiavome ieškoti Glorietos kanjono ir veikiai jį radome. Tai atsitiko per pačią Padėkos šventės dieną. Keisčiausia, kad statulėlės nepastebejome, nors ir važiavome labai lėtai. Nuvažiavome iki pat kanjono galo ir užlipome ant kalno. Pastebėjome nebent kojotų pėdas. Ten ir pagalvojome, kad statulėlės nebėra.

(...)

Grįždami ant vienos uolos pastebėjome gėles. Sustoję išlipome iš automobilio ir tuomet pamatėme kelias žvakutes, auksaspalvę audeklinę plaštakę ir pintinę. Pagalvojome, kad tikriausiai ten būta statulėlės, bet dabar ten jos nebuvo.

Keisčiausia, kad beveik neabejojau, jog, mums važiuojant į aną pusę, nieko panašaus nebuvo. Nufotografavome tą vietą (nuotrauką pridedu) ir važiavome toliau.

Kai buvome jau beišvažiuoją iš kanjono, staiga išvydome moterį baltais drabužiais. Ant galvos ji turėjo kažką panašaus į turbaną, vilkėjo ilga tunika, ejo pačiu kelio viduriu. Mes labai nustebome: kaip galėjo vidury dykumos nei iš šio, nei iš to atsirasti moteris?

Pagalvojau: gal ši moteris ten padėjo gėles ir uždegė žvakutes? Aplink nepastebėjau jokio automobilio ir pagalvojau: kaip ji galėjo tenai atsigauti? Tačiau buvau taip nustebusi, kad nesusivokiau ir jos neužkalbinau."

Apžiūrėjau Ritos atsiųstą nuotrauką: tai buvo ta pati vieta, kur buvau įmūrijęs statulėlę.

Buvo Padėkos diena. Nė kiek neabejojau, jog ten apsireiškė angelai.

Šią knygą rašiau 1992 metų sausio ir vasario mėnesiais, vos pasibaigus Trečiajam pasauliniam karui – mūšiai vyko kur kas iš-

radingiau nei naudojant įprastus ginklus. Tradicijos duomenimis, karas prasidėjo šeštajame dešimtmetyje drauge su Berlyno blokada ir pasibaigė griuvus sienai.

Viskas pasibaigė kaip ir įprastame kare: nugalėtojai pasidalijo sutriuškintą imperiją. Neįprasta buvo tai, kad neįvyko branduolinis holokaustas ir to niekada neatsitiks, nes Dievo kūrinija pernelyg didi, kad ją įstengtų sunaikinti žmogus.

Dabar, Tradicijos duomenimis, netrukus prasidės naujas karas. Dar išradingesnis, nes nebeliks nė vieno gyvo žmogaus – žmonijos vystymosi istorija prieis galą.

Susidurs dvi kariaunos: vienoje pusėje bus tie, kurie tebetiki žmonijos ateitimi, slaptosiomis žmogaus galiomis ir suvokia, kad dabar atėjo eilė ugdyti kiekvieno žmogaus talentą ir gebėjimus, kitoje – tie, kuriems nerūpi ateitis, kurie pripažįsta tik fizinį gyvenimą, jo pradžią ir pabaigą, ir tie, kurie, deja, tikėjimo pilna širdimi, tvirtai tiki, kad rado šviesos kelią, ir nori priversti juo eiti visus žmones.

Todėl angelai grįžta, ir pridera jų klausyti, nes tik jie gali mums nurodyti kelią, ir niekas kitas. Mes galime dalytis savo patirtimi – kaip šioje knygoje aš dalijuosi savąja, tačiau tobulėjimo receptų nėra.

Dievas nešykšti mums Savo išminties ir meilės, ir lengva, labai lengva jos pasisemti. Reikia tik mokėti atverti kanalus, o tai toks paprastas dalykas, jog aš ne iš karto jį pripažinau. Kadangi kova paprastai vyksta astralinėje plotmėje, mūsų angelams teks imtis kalavijo ir skydo, idant mus apgintų ir apsaugotų nuo pavojaus ir padėtų mums pasiekti pergalę. Tačiau mes irgi esame atsakingi: šiuo istorijos momentu privalome vystyti savo galias, tikėti, kad pasaulis neapsiriboja vien mūsų kambariu, sekti pranašingus ženklus, klausyti širdies balso ir duoti valią svajonėms.

Mes atsakome už visa tai, kas vyksta šiame pasaulyje. Mes esame Šviesos Kariai. Pasitelkę meilės galią ir valią, galime pakeisti ne tik savo, bet ir daugelio žmonių likimą.

Ateis tokia diena, kai bado negandą leis įveikti duonos padauginimo stebuklas. Ateis tokia diena, kai meilei bus atvira kiekviena širdis ir vienatvė – pati didžiausia žmonijos neganda, baisesnė už badą, – dings nuo Žemės paviršiaus. Ateis tokia diena, kai atsidarys durys kiekvienam, kas į jas belsis, o tie, kurie verks, bus paguosti.

Žemės planetoje dar ilgai teks laukti šios dienos. Tačiau kiekvienam mūsų ši diena gali ateiti rytoj. Reikia nebent pripažinti vieną dalyką: kelią mums rodo Dievo ir artimo meilė. Neturi reikšmės nei mūsų ydos, nei dvasinės prarajos, nei slopinama neapykanta, nei silpnybės ir nevilties valandos: jei norėsime iš pradžių siekti tobulybės ir tik vėliau kilti savo svajonių sparnais, niekada nepateksime į Rojų. Priešingai, jei nepaisysime mumyse susikaupusio blogio ir tikėsime, kad esame verti laimingo ir linksmo gyvenimo, plačiai atlaposime langą, pro kurį plūstelės Meilė. Pamažu savaime išnyks visos ydos, nes tik laimingieji gali žvelgti į pasaulį Meilės sklidina širdimi – ši jėga atgaivina visa, kas gyva Pasaulyje.

Knygoje „Broliai Karamazovai" Fiodoras Dostojevskis mums pasakoja Didžiojo Inkvizitoriaus istoriją. Trumpai ją perpasakosiu:

Religinių karų metu, kai Sevilijoje visi Bažnyčios priešai buvo gaudomi ir deginami gyvi, Kristus grįžo Žemėn ir įsimaišė tarp žmonių. Didysis Inkvizitorius jį pastebėjo ir įsakė suimti.

Naktį jis aplankė Kristų kalėjimo kameroje. Paklausė, kodėl Jis nutarė grįžti kaip tik tokiu metu. „Tu mums trukdai, – tarė Didysis Inkvizitorius. – Be abejo, tavo idealai puikūs, tačiau įgyvendinti juos tenka mums." Jis postringavo su Jėzumi, tvirtindamas, kad Inkvizicija būtina ir atlieka savo vaidmenį, nors ateityje bus griežtai

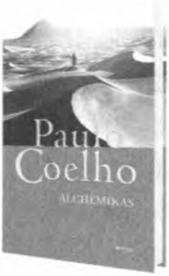
smerkiama. Nesą prasmės kalbėti nei apie ramybę, kai žmogaus širdyje vyksta karas, nei apie geresnį pasaulį, kai žmogaus širdyje tiek daug neapykantos. Nesą prasmės aukotis žmonijos labui, nes žmogaus niekada nenustos graužti sąžinė. „Tu sakei, kad visi žmonės lygūs, kad kiekvieno širdyje dega dieviškoji ugnis, bet tu pamiršai, jog žmonės jaučiasi nesaugūs, jog jiems reikia vedlio. Netrukdyk mums, keliauk sveikas", – tarė Jėzui Didysis Inkvizitorius, išdėstęs savo neatremiamus argumentus.

Jam baigus kalbėti, kalėjimo kameroje stojo ilga tyla. Paskiau Jėzus priėjo prie Didžiojo Inkvizitoriaus ir pabučiavo jam į skruostą.

„Galimas daiktas, tavo tiesa, – tarė Jėzus. – Tačiau mano meilė stipresnė už viską."

Mes ne vieniši. Pasaulis keičiasi, ir mes keičiamės drauge. Angelai veda mus ir saugo. Nepaisant visos neteisybės, nepaisant nepelnytų skriaudų, nepaisant to, kad jaučiamės bejėgiai pakeisti tai, kas bloga mumyse ir pasaulyje, nepaisant visų neatremiamų Didžiojo Inkvizitoriaus argumentų, Meilė tebėra stipresnė už viską ir padeda mums tobulėti. Ir tik tada, kai pažengsime tobulybės keliu, gebėsime suprasti žvaigždes ir stebuklus.

LEIDYKLA VAGA JAU YRA IŠLEIDUSI ŠIAS PAULO COELHO KNYGAS

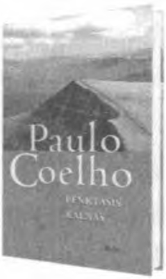
ALCHEMIKAS

„Alchemikas" – tai Rytų išminties kupina istorija apie kelionę į pasaulio Sielą ir tapsmą savimi.Ši filosofinė pasaka, dažnai lyginama su Antoine'o de Saint-Exupéry „Mažuoju princu" ir Richardo Bacho „Džonatanu Livingstonu Žuvėdra", yra išverstas į daugiausiai pasaulio kalbų; jos parduota daugiau nei 65 milijonų egzempliorių.

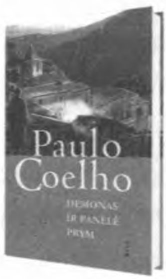
VERONIKA RYŽTASI MIRTI

Knygoje „Veronika ryžtasi mirti" skaitytojams pateikiama jaunos merginos išgyvenimų istorija. Jauna graži mergina turi viską, kad būtų laiminga, tačiau nusprendžia nusižudyti. Po nepavykusio bandymo atsigavusi ligoninėje, ji suvokia daugybę dalykų, apie kuriuos anksčiau negalvojo, ir atranda naują gyvenimo tiesą.

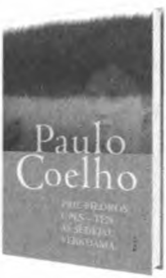
PENKTASIS KALNAS

Visi įvykiai žmogaus gyvenime rikiuojasi taip, kad jis galėtų įgyvendinti, ką jam skyrė likimas. „Kai tu tikrai ko nors trokšti, visas pasaulis slapta tau padeda įgyvendinti šį troškimą. Visiškai tuo tikiu. Tačiau kiekvieno mūsų gyvenime būna laikotarpių, kurių neįstengiame perprasti... neišvengiamybė yra palytėjusi kiekvieno šios žemės žmogaus gyvenimą." „Penktasis kalnas"– tai garsaus brazilų rašytojo Paulo Coelho knyga Biblijos motyvais.

DEMONAS IR PANELĖ PRYM

Visuomenę graužia godumas, bailumas ir kitos ydos. Nuošaliame kaime susitinka vyras, persekiojamas skaudžios praeities vaiduoklių, ir jauna laimės ieškanti moteris. Per trumpą atsitiktinumų kupiną savaitę kiekvienas iš jų kelia sau svarbiausius gyvenimo klausimus ir turi pasirinkti savo kelią. Pagrindinė šio išmintingo romano idėja – kova tarp šviesos ir tamsos, vykstanti kiekvieno žmogaus sieloje.

PRIE PIEDROS UPĖS – TEN AŠ SĖDĖJAU VERKDAMA

Tai istorija apie dvasinius kelius ir klystkelius, Dievo, savęs, gyvenimo prasmės ir tikrosios meilės ieškojimą. Pagrindinis romano herojus blaškosi negalėdamas apsispręsti, ar jam rinktis kunigystę, ar susieti gyvenimą su mylima moterimi – vaikystės drauge... Galų gale jis ryžtasi kelionei, atnešančiai begalę išbandymų, bet kartu ir suvokimą, kuris pasirinkimas yra teisingas.

ŠVIESOS KARIO VADOVAS

Ši knyga – kvietimas kiekvienam iš mūsų įgyvendinti savo svajones, atsilaikyti prieš nežinomybę ir klusniai eiti likimo nubrėžtu keliu. Kartu tai raginimas atrasti savyje šviesos karį. Trumpomis pakylėtomis sentencijomis autorius mus moko tapti tikrais šviesos kariais: vertinti stebuklą, kad esame gyvi, priimti nesėkmes ir kurti savo asmenybę.

ZAHIRAS

Romane „Zahiras“ autorius, atsigręždamas į senovės mitus (Ulisas, Ariadnė) ir tolimą tradiciją (Zahiras, Tengris, Meksikos indėnai), atskleidžia meilės laukimo, amžinojo moteriškumo, pinigų, kelionių, saviraiškos, tikėjimo ištakų temas ir sykiu ironiškai žvelgia į dabartinį pasaulį.

VIENUOLIKA MINUČIŲ

Romane pasakojama jaunos brazilų provincialės Marijos istorija. Atsitiktinumo nuvesta į Ženevą, kur ji svajoja padaryti karjerą ir būti laiminga, Marija tampa prostitute. Nors ir gyvendama nuosmukio liūne, ji sutinka jauną žavų dailininką ir juodu vienas kitą pamilsta. Ieškodama savęs Marija turi pasirinkti: ar eiti tamsiu, bevaisiu seksualinių malonumų keliu, ar rizikuoti viskuo, tikintis atrasti savo vidinę šviesą.

PILIGRIMAS

Šis kūrinys – tai lyg visos brazilų rašytojo kūrybos įžanga, jo filosofijos raktas: autorius pasakoja apie savo kelionę į Santjago de Kompostelą, kur nuo seniausių laikų keliauja visų šalių piligrimai pagerbti šventojo Jokūbo kapo. Tame kelyje jis sutinka ir draugų, ir priešų, sužino, kaip kovoti su demonais, įžvelgti slaptąją kasdienių dalykų prasmę, išmoksta atminties, intuicijos, dėmesio ugdymo pratimų, kuriuos jam dėsto paslaptingas vedlys.

PORTOBELO RAGANA

Pagrindinė romano veikėja – našlaitė Atėnė, palikta čigonės mamos Transilvanijoje ir įtėvių išvežta į Beirutą. Mergaitė nuo mažumės pajunta turinti nepaprastų gebėjimų. Paskatinta tikėjimo ir aistros, nesuprantamų daugumai jos bendraamžių, ji klaidžioja po Europą ir Viduriniuosius Rytus, siekdama būti suprasta ir ieškodama tikrojo savo gyvenimo kelio.

BRIDA

Tai jaunos airių kilmės merginos, jaučiančios nenugalimą potraukį magijai, kelionės į savo vidinį pasaulį istorija. Keliaudama Brida sutinka Mokytoją ir Saulės Tradicijos Magą, kurie padeda jai įveikti baimes ir patikėti gėriu, išmoko priimti raganystės dovaną ir šokti pagal slaptą pasaulio muziką. Tačiau Magas iškelia jai sąlygą: norėdama pažinti Visatos išmintį ir jos slėpinius, ji turi atsisakyti asmeninės laimės.

NUGALĖTOJAS LIEKA VIENAS

Romane „Nugalėtojas lieka vienas“ Paulo Coelho grįžta prie pagrindinių romanų „Vienuolika minučių“ ir „Zahiras“ temų. Kūrinys pulsuoja intriguojančia nežinomybe ir tarsi veidrodis atspindi mūsų pasaulį, kur prabanga ir sėkmė neleidžia išgirsti širdies šnabždesio. Romane pasakoja apie Kanų kino festivalį – šventę, kur susirenka prabanga žėrinčio mados ir kino pasaulio įžymybės. Pinigai, valdžia ir šlovė – tai brangiausios vertybės, dėl kurių jie yra pasirengę sumokėti bet kokią kainą.

Coelho, Paulo

Co-38 Valkirijos: [romanas] / Paulo Coelho; iš portugalų kalbos vertė Valdas V. Petrauskas. – Vilnius: Vaga, 2010. – 176 p.
ISBN 978-5-415-02178-9

Garsaus brazilų kilmės rašytojo romane pasakojama apie kelionę į save: tolimą ir pavojingą, tačiau suteikiančią pažinimo ir išminties dovaną.

UDK 869.0(81)-3

Paulo Coelho

Valkirijos

Viršelio dailininkas Paulius Jautakas
Maketavo Ernestas Vinickas

Leidykla VAGA, Gedimino pr. 50, LT-01110 Vilnius
El. p. info@vaga.lt; www.vaga.lt
tel. +370 5 249 8121; faks. +370 5 249 8122

Spausdino UAB BALTO print / Logotipas, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Tiražas 5050 egz.

„Mes atsakome už visa tai, kas vyksta šiame pasaulyje. Pasitelkę meilės galią ir valią, galime pakeisti ne tik savo, bet ir daugelio žmonių [illegible]ą."

Romane *„Valkirijos" pasakojama apie P[illegible] Coelho ir jo žmonos kelionę į paslaptingą Mohavės dykumą. Kelionę, kurioje jie stoja akistaton su savo slapčiausiomis vidinėmis baimėmis ir silpnybėmis.*

Šiame romane Paulo Coelho išpažįsta mum[illegible] sa[illegible] asmeninę vidinę kovą: kalba apie atsakomybę prieš save ir tuos, kuriuos myli, apie žmonių turimus pasirinkimus ir apie tai, kaip pasirinkimai keičia likimus.

Paulo Coelho — vienas skaitomiausių pasaulio rašytojų. Visi jo romanai pelnė didžiulį populiarumą, o „Alchemikas", „Veronika ryžtasi mirti", „Vienuolika minučių" ir „Nugalėtojas lieka vienas" tapo pasaulyje vienomis perkamiausių knygų, išverstų į 71 kalbą. „Valkirijos" – tai jau tryliktoji autoriaus knyga lietuvių kalba.

ISBN 978-5-415-02178-9
VAGA
9 785415 021789
www.vaga.lt